OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St. Philadelphia, Pa. 19141

Дитяча Світличка 33 Відділу СУА у Клівленді

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Жовтень ч. 9. October 1967

www.unwla.org

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XXIV. ЖОВТЕНЬ Ч. 9

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за вийнятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська, Рута Галібей, д-р Наталя Іщук, Олена Лотоцька, Ірина Пеленська, Марта Тарнавська, Наталя Чапленко.

Листування й передплату висилати на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді від січня 1963 ..... $5.00
Піврічна передплата $2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 4 а. д.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
Річна передплата в Німеччині 12 н. м.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодиноке число 50 центів

OUR LIFE

VOL. XXIV OCTOBER No. 9

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August, of the Ukrainian National Women's League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel DA 4-7304

Subscription in the United States of America $5.00 per year, half year $2.50. Subscription in Canada $5.00 per year, half year $2.75. Subscription in England 1½ pound sterling, per year. Subscription in Australia 4 Austr. dollars per year. Subscription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Penna., under the Act of March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

Зміст:

Л. Мурович: Євшан
Господині Сесії
А. Вокер: Окр. Рада СУА в Дітройті
І. Козаченко: Мішані подружжя
Т. Савицька: Промінюймо на довкілля
У. Любович: Карис
л. б.: При студіях політичних наук
О. Соневицька: Львівські книголюби
Д. Бойчук: Пам'яті громадянки
Я. М. Телепко: Українська дитина у Світличці
Л. Бура: У розмові з балериною
Н.: Показ строїв у Монтреалі
До Конкурсу Перекладів
Новий крок вперед
П. Чижик: Чим корисна городина й садовина
З. Терлецька: Телятина
М. Дейко: Зайченя Стриб
Г. Чорнобицька: Чуки
Л. Полтава: Пригода з грибом
О. Цегельська: Буря в лісі
Н. Глоба: Вітер
Укр. нар. пісенька: Бім-бом
При громадській роботі
П. Щуровська: Моя музична освіта

На обгортці:

Світлина на обгортці показує Дитячу Світличку 33 Відділу СУА в Клівленді. З дітьми виховниця п-ні Віра Квіт.

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
Lon lon W. 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
16a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Дарія Мельникович
c/c No. 7 887 92 de Paris
26, rue de Torcy
Paris 18-e
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 27
Rauchstr. 22

On the Front Page:

Day Center for Ukrainian Children in Cleveland, Ohio.

На терені СУА

1. жовтня — Виховна Конференція — Окр. Рада СУА у Філядельфії
1. жовтня — Виховна Конференція і Семінар для громади — Окр. Рада СУА в Шикаго
1. жовтня — Волинський Вечір — 81 Відділ СУА в Дітройті
7. і 8. жовтня — Річні Збори Гол. Управи — Централя СУА у Філядельфії
14. жовтня — Вишивані Вечерниці — 93 Відділ СУА в Гартфорді
15. жовтня — Христини Відділу — 45 Відділ СУА в Елизабеті
21. жовтня — Вишивані Вечерниці — 63 Відділ СУА в Дітройті
21. жовтня — Христини Відділу — 12 Відділ СУА в Клівленді
22. жовтня — Окружній З'їзд — Окр. Рада СУА в Сиракюзах
29. жовтня — Свято 50-ліття Української Державности — Окр. Рада СУА у Філядельфії
29. жовтня — Прогулька до Церкви-Пам'ятника в Бавнд Бруку для відзначення 50-ліття української національної революції — Окр. Рада СУА в Ню Йорку
12. листопада — Дитяча Бабава і Базар Світлички — 43 Відділ СУА у Філядельфії
15. листопада — Жіноча Сесія Світового Конгресу Вільних Українців у Ню Йорку
19. листопада — Ярмарок Дитячої Іграшки і вишиваного дитячого одягу — 83 Відділ СУА в Ню Йорку
26. листопада — Зустріч Окр. Ради з Відділами — Окр. Рада СУА в Шикаго
2. грудня — „Різдво в Україні" — програма в англ. мові для Жіночого Клюбу в Галесбурґу, Ілл. — Окр. Рада СУА в Шикаго

Замовляйте Збірник

Курс Працівників Дошкілля

Матеріял Курсу, що відбувся заходами Вих. Комісії СУА у Філядельфії

Ціна 2 дол.

Замовляти в Централі СУА

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Наше Життя

РІК XXIV. ЖОВТЕНЬ, 1967 Ч. 9

Лариса Мурович

ЄВШАН

Пахущий Євшане, ти дійсність, не казка,
Квітки і в гаях соловейковий спів,
Чорнозему врода і сонця ти ласка,
І легіт весняний і голос громів.

У китиці барвній ти розмах буй-сили,
І душ невмирущих героїв ти дар,
Яких там поети до бою загріли,
Але й матері їм роздмухували жар.

Тебе піонерка у ніч буревійну
Взяла, як рушала в далекі світи;
Скажи нам, Євшане, ту правду надійну,
Як діток її тут наснажував ти?

Скажу вам, та слухайте тільки уважно:
Сприймали мій пах вони, в чулі серця
У вірі, що слід в чужині їм звитяжно
Служить Україні — під стягом бійця.

Тому й піонери зрубали тут пущу,
Щоб широко браму відкрити у світ,
Щоб правду Вітчизни, святу і цілющу,
Народам явив запахущий мій цвіт.

Устами ж послів, сенаторів про рани
І честь України промовив так я:
— Народ наш зриває московські кайдани,
Нам поміч подайте — в Господнє ім'я!

Господині Сесії

Світовий Конгрес Вільних Українців, намічений на 16.—19. листопада в Ню Йорку, стане найважнішою подією 50-ліття української державности. Всі українці, розсіяні в країнах вільного світу, з нетерпінням очікують цього З'їзду. Слово їх представників повинно пролунати голосно і сміливо в обороні мільйонів, поневолених у Рідному Краю.

До цієї маніфестації приєднається також українське жіноцтво. Щоб підготувати свій виступ та висунути резолюції в обороні української жінки й родини — Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) скликує на 15. листопада 1967 Жіночу Сесію. Свою участь зголосили в с і українські жіночі організації у вільному світі. Готується до неї також Союз Українок Америки, як одне з найстарших жіночих об'єднань поза межами Батьківщини.

І Союзянкам Жіноча Сесія спеціяльно лежить на серці. Адже вона відбувається на американській землі у найбільшому українському осередку. Отже Союзянки стають не тільки учасницями, а й господинями Сесії. Їх обов'язує вітання гостей, допомога у влаштуванні їх, дбання про розвагу та добрий перебіг Сесії. А на кінці найважніше — вони повинні дати якнайбільше її учасниць.

Вже пророблено заходи в усіх напрямках відносно того. Окружна Рада СУА у Ню Йорку взяла на себе всі ті завдання. Роля господині Сесії трудна й відповідальна. Провід СУА Ню Йорку й околиці свідомий того, що успіх Сесії також і від них залежить.

Та цього ще не досить. Треба, щоб цього була свідома кожна членка СУА. Бо йдеться не тільки про приємну атмосферу і технічну справність Сесії. У цьому маємо великий досвід і при добрій волі напевне зможемо вив'язатися із того.

Але йдеться про нашу участь. Жіноча Сесія і сам Конгрес потребує живого, зацікавленого слухача, палкого послідовника його ідей, визнавця його програми. До цього закликаємо все членство СУА. Прибудьте на Жіночу Сесію і наради Світового Конгресу! П'ятдесятліття наших змагань нас зобов'язує, а Батьківщина потребує нашої участи, нашого вільного слова!

З Головної Управи СУА

ОКРУЖНА РАДА СУА В ДІТРОЙТІ, МИШ.

П-ні Анастазія Вокер

Я перебрала провід Окружної Ради СУА у грудні 1966 р. Тоді в нашій громаді проходили ще різні спори у зв'язку з IX-им Конґресом УККА і ці порізнення тривають ще й досі. Нелегко було розпочинати працю Окружної Ради СУА в тих трудних умовинах. Все ж таки вдалось нашу працю наладнати і намічене пустити в рух. Деякі почини були в пляні напрямних Централі (Виховна Конференція, Показ Історичних Строїв, покази народнього мистецтва), а другі постали з нашої ініціятиви (Дім СУА у Дітройті, Реґіональні Вечори, Бюлетень).

Організаційна референтура має гарні осяги. Секція 76 Відділу у Воррені стала самостійним 80 Відділом СУА, а створення чергового Відділу у Флінті є в підготові. Заповідається перетворення Секції 37 Відділу в Анн Арборі у новий Відділ, а при 81 Відділі у Дітройті зав'язалась Секція Студенток. Стараємось осягнути жіноцтво в місцевості Ґренд Репідс для створення Відділу.

Культ.-освітня ділянка обмежилась до Показу Історичних Строїв 64 Відділу з Ню Йорку, що пройшов з великим успіхом. Дальша праця референтури проходить у комісіях, як Гуртку Книголюбів, Комісії Виставок та Комісії народнього мистецтва, що дбає про Різдвяні й Великодні покази для мешканців Дітройту. Ці клітини діють дуже інтенсивно, кожна у своєму напрямку. Вони мають відданих працівниць, що гарно розвивають роботу, а дві останні комісії широко відомі в культурних установах Дітройту.

Виховна ділянка поглибила свою роботу, користуючись найновішими методами візуально-слухових посібників для дітей. Виховна Конференція, що ми її влаштували 13. травня ц. р., виявила цей новий підхід. В загальному праця референтури спрямована на 1. виховну програму для дошкільнят і 2. піднесення виховного вміння матерів, згідно з новими педагогічними засадами.

Суспільна опіка є в нас найслабшою ділянкою праці. Гарний задум Добровільної Жіночої Служби, що його започаткувала референтка Централі, по її уступленні не продовжувався. Поодинокі членки ще продовжують цю роботу. Натомість постала інша ідея допомоги, а саме — створення Дому СУА, що дав би приміщення для старших жінок. Наш Будівельний Комітет, заснований ще в 1958 р. розпочав сміливу кампанію в тому напрямку. Це завершилось громадською нарадою, що її скликала Окр. Рада СУА у травні 1967 р. Тут явились представники організацій і підтримали нас у тому замірі.

Наші зв'язки з американською громадою Дітройту все були дуже міцні. Ген. Федерація Жін. Клюбів створила формальну підставу до того, щоб Окр. Рада разом із Відділами стала її членом. Отже це є постійний тісний зв'язок, що дає нам багато нагод. Окрім того ми є в постійному контакті з Інтернаціональним Інститутом. Цього року удалось очолити Комітет Дитячої Книжки Дітройту, що в листопаді ц. р. розгорне велику акцію серед дітвори й молоді нашого міста.

Пресову діяльність округи виявляє наш квартальний Бюлетень, який подає статті на актуальні теми і звіти Відділів. Він служить також для інформації Централі й інших округ про нашу працю.

Наші пляни на осінь пов'язані зі Світовим Конґресом Вільних Українців, куди думаємо вислати представницю. У Дітройті плянуємо взяти участь у 50-літті української національної революції і 25-літті УПА. Намічені вже дати Old World Market Інтернаціонального Інституту у листопаді, Різдвяної програми у грудні і покази писання писанок на 1968 р.

Осяги округи за ¾ року поважні. Одначе сумніви огортають мене, коли згадаю мої зусилля у створенні ідеалу Союзянки, цієї свідомої незалежної громадянки, що хоче з багатства власної душі послужити своїй суспільності. Правда, українська громада признає силу і вартість жіночої організації і рахується з нею. Але нам ще далеко до того, щоб ми мали в ній ту вагу, що на неї заслуговуємо. Та й чомусь не притягаємо широких мас жіноцтва старших і молодших, що живуть довкруги нас. Чому вони ніде не включаються і не дають нічого своїй громаді? Також наша співпраця з молоддю не досить активна. Бездільно приглядаємось, як вона розчаровується і відходить від українського середовища.

Анастасія Вокер
голова Окр. Ради СУА
у Дітройті

КОРИСТАЙМО З ДОСВІДУ

Кожного року наш 68 Відділ у Сиракюзах має якусь вдалу імпрезу, але не має звички поділитись своїм досягненням із нашою жіночою громадою.

Цього ж року я не можу промовчати, бо вдалося нашому Відділові зібрати не тільки наших членок, а й жінок, що не належать до нашої організації, народжених тут, молодих жінок і навіть панночок. Це ми завдячуємо нашій господарській референтці СУА — п-ні Ірині Кашубинській, яка не пошкодувала своїх сил, і зимою завітала зі своїм куховарським показом до нас.

В перший день з'явилось лиш 25 осіб, а на другий 60. Пішла слава між жіноцтвом, що можуть багато навчитись — а й було чого! Бо пані Ірина показала нам, як треба організувати підготовку до прийняття так, щоб господиня, тоді як зберуться гості, не була переобтяжена.

Все було для показу запляновано, вчасно підготовано і золоті руки п-ні Ірини на наших очах витворювали художні прикраси до страв так досконало, що всі присутні були захоплені.

Радимо всім Відділам покористуватись її досвідом, якщо в неї вистачить на це сили, та подивитись, як віддані нашій українській справі одиниці працюють для суспільства.

Євгена Єржківська
заступниця голови 68 Відд.
в Сиракюзах

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Іванна Козаченко

Мішані подружжя

На добре подружжя нема рецепти. Тяжко навіть окреслити, яке воно повинно бути це „добре подружжя". Одні кажуть, що тільки подружжя з кохання дає ґарантію щасливого сімейного життя, бо тільки ті, хто люблять-ся, можуть достосуватися один до одного. Другі будуть говорити, що кохання відбирає здоровий розсудок і вміння оцінити партнера. Тільки розсудок зуміє вибрати такого партнера, якого прикмети, матеріяльна база, звання та заінтересування дадуть підстави для створення щасливої сім'ї. Обидві „рецепти" раз можуть бути добрими, раз злими — бувають же подружжя нещасливі, хоч і з любови, а теж щасливі, хоч із розсудку. Скільки є людей — стільки розв'язок. Бо ж є люди, що в них у всіх справах переважає розсудок, які ним оцінюють усе в своєму житті, а у других рішає почування і свій життєвий успіх вони оцінюють на підставі пережитих емоцій. Правда, як звичайно, є по середині. Напевне є такі прикмети в партнера, що скоріш чи пізніш мусять ввести непорозуміння, а за тим і пропасть між подругами, розклад сім'ї. Та біда в тому, що чужим досвідом ніхто не є мудрий. Закохані молоді не вірять осторогам, поки самі не заплатять за це своїм нещасливим життям. Вони вірять тільки у те, що любов принесе їм щастя. Не вірять, що любов, сантимент, повинен бути контрольований розумом у цій чи не найважнішій життєвій постанові молодих людей.

В подружжі кожна сторона мусить чогось зректися для другої, бо співжиття людей вимагає компромісу. Але ж є цінності, від яких відступити не можна, бо тоді людина тратить свою особовість, а за тим пошану для себе самої. Такою цінністю є національність, приналежність до такого чи іншого народу.

Колись у „Новій Хаті" проголошено конкурс на „доброго мужа". Це не був конкурс на „живого" мужа. Попросту читачки писали про те, яким повинен бути ідеальний чоловік. Не уявляєте собі, які дуже контроверсійні, суперечні і дивні навіть були поняття про те, яким повинен бути чоловік. Бо ж скільки людей — стільки життєвих концепцій, стільки різних понять про те, що це щасливе подружжя. Але кожен із цих „мужів" мав бути добрим другом, приятелем, вартісною людиною. І так кожен з нас хотів би чи то для себе чи для своїх дітей найти на партнера людину у повному значенні того слова. Але ми ще хочемо, щоб ця людина була українцем, чи українкою. Ми навіть готові відступити від інших прикмет на користь цього одного.

**
*

Відомо усім, що родина, сім'я це є основна клітина, якої якість рішає про вартість суспільності. Про це говорять моралісти, суспільники та навіть політики. Навіть ті суспільні течії, що старалися створити інші форми суспільного життя, які мали заступити чи виелімінувати сім'ю, як основну клітину, після болючих у наслідках експериментів знов віддали родині належне їй місце у будові суспільности. Очевидно, не можна поминути того, що новітня доба внесла і вносить зміни у сімейному житті і його формах. Ці нові суспільні умовини, хоч не відкидають сантименту, почування, як бази творення сім'ї, то все таки щораз більшу увагу присвячують тому, що розум мусить контролювати почування при засновуванні сім'ї.

До війни ми жили у скупченні і мало, або й зовсім не співжили з людьми інших народностей. Правда траплялись тоді родинні пов'язання з поляками, росіянами і т. п., але вони становили невеликий відсоток. Ті пов'язання часто доводили до важких і нераз болючих у наслідках конфліктів. Дуже важко було погодити особисте щастя, навіть взаємну любов і зрозуміння з різницями та ворожнечею, що їх викликувала приналежність до двох різних, при тому нераз ворожих собі народів. Неписаний закон про те, що дочки йшли за національністю мами, а сини за батьком, доводив нераз до ворожнечі поміж братом і сестрою. Треба було великої культури, такту, щоб жити поміж тими двома почуваннями до родини й до батьківщини. Та як сказано, це були нечасті випадки. Ми з ними боролися, а тому вони не загрожували нашому існуванню, як народу.

Інша ситуація в якій знаходимося тепер. Живемо в країні, яка стала другою батьківщиною і принайменше формально не находимося серед ворогів. Наша молодь росте в американському оточенні, дише американською культурою, приймає американський стиль життя і він їй подобається. З другої сторони, коли в краю подружжя з чужинкою чи чужинцем було вийнятком і не могло знищити нас, то тут подружжя з чужинкою чи чужинцем загрожують існуванню нашої суспільности. Тут справа мішаних подруж — це не справа ворожнечі до другого народу, це справа боротьби за існування.

Коротенько порівнюючи ситуацію в краю і тут, можна сказати, що там обставини не сприяли мішаним подружжям, молодь уже сама була наставлена проти, а при тому вони не загрожували нам у такій мірі, як тут. Тут навпаки, умовини сприяють таким подружжям, молодь не має внутрішнього опору проти них, а рівночасно такі подружжя грозять поважним зменшенням нашої української субстанції.

**
*

Та не вистачить ствердити, що так є, треба глянути правді у вічі і застановитися, які умовини сприяють такій ситуації і чи не є вони від нас залежні, а дальше, чи можна щось зробити, щоб хоч зменшити потенціял загрози мішаних зв'язків.

Постараймося поглянути на цю справу очима молодих. Передусім кожна молода людина хоче собі вибрати життєвого партнера сама. Пригадаймо собі часи нашої мо-

На актуальні теми

Промінюймо на довкілля

В дописі „Затривожливе питання" (Н. Ж. ч. 4, 1967) п-ні Д. Бойчук порушила справу шкідливих наслідків із показів українського народнього мистецтва. Допис був дискусійний,

лодости, чи ми дуже любили, коли хтось хотів нас сватати? Зрештою, мабуть, від часів, коли існує інституція подружжя, були все розбіжності між тим, що хотіли молоді, а тим, до чого змагали старші. Молоді все хотіли самі собі шукати щастя.

Кожна людина мріє про це, щоб пережити велике кохання і по правді кожна має на це право. Вправді кажуть, що в теперішньому світі молодих немає закоханих, що молодь надто сексуально усвідомлена, цинічна, вирахувана, але мені здається, що це поза. Так молодь демонструє свій бунт та незалежність. Проти чого бунт і від чого незалежність — це була б інша тема. Хочу тільки сказати, що якщо навіть молодь не мріє про велике кохання (я все таки думаю, що або позує, або сама себе обманює), то вона все таки хоче вибрати собі партнера сама. Тож годі дивуватися, що молоді ставлять опір, коли ми плянуємо для них подружжя з нашої точки погляду. Очевидно є розсудливі молоді люди, що без упереджень дозволять познайомити себе взаємно, виказують добру волю, щоб себе пізнати й полюбити. Але на більшість такі плянові старання діють навпаки, вони вже заздалегідь упереджені й негативно наставлені до пропонованого партнера.

А що ж можемо зробити? Ми ж хочемо двох речей: щастя дітей і задержання їх при нашій суспільності. На це відповідь: дати можність вибрати собі партнера, але поперше так виховати, щоб цей українець чи українка були їй ближчі від інших, а друге, так зорганізувати поле зустрічей, щоб найлегше було вибрати своїх.

(Докінчення буде)

питання дуже цікаве, отже можна було сподіватися відгуку. І справді від червня ц. р. в кожному числі є вміщений голос до того.

Розглядаючи справу з практичної точки погляду, приходимо до переконання, що пропаганда нашого народнього мистецтва є вказана й корисна. Коли такі покази переводить організація й вони поставлені на належному рівні, у свідомості довкілля утверджується переконання, що дана ділянка мистецтва, чи конкретно писанка, є витвором українського народу й тоді немає небезпеки, що хтось присвоїть собі українську писанку, як це сталося, напр., зі „Щедриком", або як це сталося з деякими фактами нашої історії. Вони перекручені та сфальшовані тільки тому, що не було кому цих справ представити у правильному світлі й у належному часі.

Дарія Бойчук слушно завважує, що при згаданих показах наші представниці не все дають собі раду з відповідями на складні запити. Очевидно, дуже важливе є основне обізнання тих, що провадять покази, з історією українського народу. Тому для того завдання треба делеґувати людей, що зуміють таку вимогу задоволити.

Та все ж неможливо погодитись із твердженням Д. Бойчук, що „при навчанні писання писанок, вишивок чи танців на публічних місцях вчимо дослівно вулицю". Висловом „вулиця" окреслюємо суспільну верству дуже сумнівної вартости. Тож можна дивуватися і трудно повірити, щоб Союз Українок Америки давав свої покази для цієї категорії людей. У нашому Відділі такого ніколи не бувало. Важливо є звернути увагу на гідність місця, на яке виносимо наші національні скарби.

Ми не живемо на відлюдному острові, щоб можна було закрити (і питання чи вказане) наші культурні надбання перед світом. Чи ми того хочемо, чи ні — ми промінюємо своєю культурою на довкілля і разом із другими народами даємо свій вклад у всесвітню культурну скарбницю.

А щодо писанок, то чи лиш українці їх мають? Мають їх і інші народи, але ніхто не зумів створити такої ніжности взору й гри красок, як це дала українська ніжна душа.

А вишивки, чи вони лиш виключною власністю українців? Вишивають усі народи, навіть американці. Нам відомі румунські вишивані блюзки, такі дуже подібні до українських, але українська сорочка й вишивка мають свій специфічний характер, що їм їх надав український народ.

Коли врахувати, як сильно чар і покази українського народнього мистецтва поширили відомості про Україну, то, здається, не буде пересадою, коли їх назвемо нашою чи не найсильнішою зброєю до часу, коли їм на зміну зможемо виховати численне молоде покоління українських інтелектуалів, політиків, дипломатів, що зможуть захистити українську справу без показів нашого народнього мистецтва.

Теодозія Савицька

БЮРО СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

Безплатна лікарська опіка для старших увійшла в життя 1. липня 1966 року. Одначе багато пацієнтів ще не з'ясовує собі, як користуватись нею. В Бюрі Суспільної Опіки у Філядельфії, що його провадить п-ні Олена Лотоцька з рамени ЗУАДКомітету, раз-у-раз бувають запити. Найчастіше пацієнти дивуються, чому вони, як і давніше обов'язані платити за кожну візиту лікареві, або при вході до шпиталю мусять зложити 50 дол.

Тоді Бюро вияснює, що до висоти 50 дол. в кожному році пацієнт оплачує лікарські візити сам. Щойно ті лікарські послуги, що переступають ту суму, а які пацієнт теж оплачує, можуть бути повернені йому до висоти 80 проц. Тому треба пильно зберігати всі посвідки за вплачений гонорар чи ліки.

Часом трапляється, що старший пацієнт не всилі оплатити й тих початкових 50 дол. Тоді Бюро Суспільної Опіки старається перевести його в категорію осіб, що користуються публичною допомогою.

Коли в Вашій місцевості немає Відділу СУА, зберіть гурт жінок, щоб його заснувати. Для цього потрібно 10 одиниць, що хочуть жити організованим життям.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Уляна Любович

Карис

Карис це назва шовкової матерії. Я ніколи не бачила під час свого побуту у Казахстані цього шовку. Може десь у далекому аулі, якась стара казашка у своєму сундуку заховала рештки цієї азійської, розкішної тканини. В часах, коли я там була, було б уже сповненням мрій, якщо б можна було дістати кусник полотна, чи перкалю. Мені тільки розказували, що це прекрасна, ніжна, цікава своєю фактурою та красками тканина.

Але ж Карис, це теж казахське жіноче ім'я. Бо майже всі імена у казахів мають якесь значення. Бала-ханум — це мала пані, Куль бану — це запах троянди (хоч у тих сторонах, себто на північних окраїнах Казахстану, ледве чи хтось бачив коли троянду). Отже Карис це ім'я і його носила молода ще казашка, в якої хаті довелось мені жити якийсь час. Вправді, як це часто бувало, її кликали з-російська Катя, бо переважно усі казахські давні імена перелицьовувано на Галі, Каті, Шури і Нюри, але ж вона сама сказала мені, що називається Карис і пояснила, що означає це слово. Тож я кликала її Карис і я виділа, що вона тому рада. А хто ж з нас не хотів би мати шовкового імени?

Чоловік Карис це не звичайний собі казах, що випасав вівці, або працював у колгоспі. У нього мусіла бути якась освіта, бо він працював у „райфінвідділі". Але ж тоді, коли я жила у Карис, він був змобілізований вже від перших днів вибуху війни з Німеччиною, воював десь у Европі і Карис жила сама з трійкою малих дітей.

Карис була гарна. Такою видавалась мені тоді, в порівнянні з іншими її землячками, скіснооким, з широкими вистаючими вилицями та грубими, короткими носами. Але я думаю, що навіть не на тлі тих жінок, відзначалась вона чимсь гармонійним і ніжним у рисах свого лиця, у виразі чорних вузьких очей. Думаю, що вона видалася б мені гарною всюди, очевидно у якомусь екзотичному, таємничому змислі.

Її рухи були зручні, плавні та швидкі, але при тому якби здержані. Руки і ноги, як зрештою у всіх казашок, малі. Усміх її був якимсь усміхом так сказати б „не до кінця", це був якби пів-усміх, що дивно опромінював її лице і золотистими вогниками спалахував в очах. Та в ті часи, Карис рідко усміхалася і тільки кілька разів я бачила її правдиво веселою.

Тарас Шевченко: Казашка Катя, сепія, 1856.
Taras Shevchenko: Kazakh Woman, sepia 1856

Хоч чоловік Карис працював урядником, отже належав до „працюючої інтеліґенції", думаю, що освіта Карис ограничувалась до писання і читання, але ж у її поведінці було щось, чим різнилася вона від своїх сусідок — казашок. Ось хоч би такий прояв її делікатности, як те, що вона ніколи не входила без попередження до нашої „ізби", що у всіх казашок було у звичаї. Особливо зараз по нашім поселенні, вони з'являлися цілими групами, спокійно присідали на п'ятах при стіні і так могли цілими годинами сидіти, водячи своїми косими очима за нами, обмінюючись завваганами на нашу тему, очевидно незрозумілою для нас своєю мовою. Чогось такого Карис ніколи не зробила б. Якщо навіть була цікава, що ми собою уявляємо та як живемо, то це не проявилося б у безпосередній, грубий спосіб.

Правда, Карис не все була такою „шовковою", як її ім'я. Нераз чути було через стіну її розлючений голос, коли приводила до порядку свою трійку дітей. Нераз вибухали якісь спори між нею і сусідкою і тоді з уст її сипалися гострим струмочком горляні, характеристичні для казахської мови звуки слів. Але ж це були вийняткові випадки.

У Карис було троє дітей. Найстарший Сакен, мав сьомий рік, коли ми там замешкали. Це був малий хлопець з дивно шпичастою, подовгуватою головою, рухливий, проворний, та правду сказавши, трохи влізливий і не дуже приємний. Згідно з казахською традицією він повинен бути головою родини в часі неприсутности батька. Він повинен був опікуватись меншими дітьми, братчиком Арсеном та сестричкою Сарою, особливо тоді, коли мами не було вдома, а це траплялося часто. Очевидно тут він не відрізнявся нічим від інших малих хлопців у тому віці і тільки чекав нагоди, щоб вирватися з хати, а його „опіка" нераз кінчалася плачем малят і якщо ми були дома, то мусіли успокоювати і наводити лад між малими казачатами. На молодших пізнати було наслідки біди, яка в часі неприсутности батька, ще поглибилась. Більший, може чотирилітній Арсен мав криві ноги, які зрештою часто траплялися навіть у дорослих казахів, але все таки він ними володів і коливаючись з боку на бік, ходив та бігав. Але найменша Сара, мабуть, дволітня, була худесенькою дівчинкою з викривленими від англійської хвороби зубами, тонесенькими ручками і ніжками, що не були спроможні вдержати її тіла. Вона трохи рачкувала, але на ноги стати не могла. З усієї її „особи" найбільше вра-

Ярослава Ґеруляк: Жрекиня, керамічна скульптура.
З приватної збірки п-ва Кузьмовичів, Бабилон.
Yaroslava Gerulak: "Priestess," ceramic
(До звіту 82 Відділу СУА в Бронксі, стор. 37)

жали прегарні чорні очі і волосся, що темними пасмами оточувало її бліде личко.

Хата Карис була пересічною казахською хатою. Правда, старі хати у більш віддалених старих аулах, або навіть у старішій частині цього села, мали ще більше різних коридориків, сіней та переходів, мабуть, для охорони перед вітром. Але ця хата теж була зі саману, цебто з невипалених, глиняних кубиків, наче б цеглин, з плоским, вимазаним глиною дахом. Двері, збиті з кількох дощок, впроваджували до великих сіней — стайні. Там стояли дві корови, головне джерело прохарчування Карис та її дітей. Пройшовши через сіні-стайню, такі ж самі, може трохи менш діряві двері вели до кімнат Карис, а другі на право до маленьких сінок-коридорика і до „ізби", де ми жили. Стіни, хоч грубі, мало хоронили від морозу та вітру, бо сира глина вбирала в себе вологість. Віконця вмуровані „на постійне" не допускали улітку свіжого повітря, а зимою не дуже хоронили перед зимном. На стінах нераз осідав іней, а вікна покривали грубі, ледяні узори. Долівку-тік ми зимою прикривали соломою, щоб було тепліше, а влітку час від часу мазали глиною, щоб не кришилася.

Хата була положена при вулиці Степній — це була частина села, заселена казахами. Властиво трудно говорити тут про вулицю, бо хати розкинені були без ніякого порядку. Просто так, як би хтось узяв у кулак жменю зернят, або намистин, а відтак розтулив долоню і все, що було в кулаці, розсипалось кругом. Так були розміщені хати у цій дільниці. Очевидно не було ніяких огорож, ніодного кущика, чи якоїсь стебелинки. Може десь тут і там засіявся полин, що скоро сох на гострому сонці гарячого літа. Перед кожною хатою цілу зиму красувалася купа коров'ячого гною, що його викидали зі стайні. Ця купа весною парувала і „пріла", поки не приходив час переробити її на опал. В літі перед хатами ліпили з глини печі, в які вмуровували казани. Це літні кухні, бо ж улітку в хаті загарячо, щоб варити.

Здавалось би, що дві корови, про які я згадала, це добра забезпека проти голоду в сім'ї. Але ж це не так просто, бо і корів треба прокормити. Казахські корови невеликі, дають мало, вправді товстого молока, але ж їсти хочуть. Цю другу корову Карис тримала в тайні. Їй, як жінці воєннослужащого, вільно було держати корову, без обов'язку віддавати приписану кількість молока державі, але за другу корову треба було б їй розчислятися і тоді нічого не осталось би їй на прожиток. Улітку корови виганяли на степ разом із колгоспними за невеликою оплатою, але зимою корови часто ходили по селі, шукаючи собі поживи. Мабуть Карис прийняла нас у хату надіючись, що ми поможемо їй прокормити корову, бо брат мій працював тоді у колгоспі і міг дістати за свою працю, якщо не сіно, то солому. Солома зложена при стіні хати, хоронила від зимна, а для нас вона була опалом. Ми вистелювали нею глиняну долівку, увечорі спалювали її, щоб зварити їжу й огріти хату, а на долівку клали свіжу солому. Ми догадувались, що коли нас не було вдома, корова Карис доживляється нашою соломою, але ж що було робити! Коли мого брата взяли у „трудармію" і я осталася сама, вже не було соломи, не було чоловічих рук, що часом могли помогти Карис у її праці. Ми ще одну зиму прожили з нею спільно — дві самітні жінки, що їх ділила фізично стіна хати, а психічно так багато! Дві жінки з інших світів, іншої раси, іншої культури. Але ж дві жінки, що їх лучила журба і страх за наших найближчих — її чоловіка, що воював десь у далекій Європі і моїх рідних, що каралися десь у ляґрах, або були в незнаних мені місцях у широкому світі. Дві жінки, що мусіли боротися за прожиття, за кусень хліба, опал, за сам фізичний прожиток. А при тому дві жінки, що жили спомина-ми і мусіли мати якусь надію — щоб жити.

Нераз у зимовий вечір, коли я при заімпровізованій з пляшки лямпі читала, або направляла одіж, я чула серед нічної тишини, як Карис тихесенько співає. Чи знаєте такий популярний твір „На перському ярмарку"? Якраз мотивом до нього мусіла бути ця казахська пісенька, що її мугикала Карис за стіною. Слова у казахських пісеньках убогі. Їх часто імпровізують, описуючи те, що в даній хвилині діється. Наприклад „їде верблюд", або „дитина спить" — і ця фраза повторяється. Слів, що їх співала Карис, я не відрізняла, але ж мелодія була повна туги і суму, одноманітна, як степ, як природа, що нас окружала.

(Докінчення буде)

ГРОМАДЯНКА
з 1946—1950 рр.
5 чисел коштують 1 дол.
Замовляти в Централі СУА.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

При студіях політичних наук

Довгий час думалось, що політика — це ділянка для жінок далека й недоступна. Вона була обмежена до вузького кола спеціялістів і широкі маси мало про неї знали. Та коли поширилось зацікавлення нею, то й ускладнився підхід. З політикою в'яжеться багато ділянок нашого життя, що їх треба було пізнати. Постали студії політичних наук та різні дослідні центри, що їх використовують. І виявилось, що в тій ділянці жінки себе оправдують. В останньому часі проявились дві українські сили, що після закінчення студій увійшли в дослідництво.

*

Марта Цегельська народилась у Рівному на Волині. Малою дитиною покинула Рідний Край. Дитинство її пробігло в великій нашій мандрівці, а юність пройшла в Ню Йорку в українському середовищі. Після закінчення середньої школи у 1960 р. вона вступила до Барнард Каледжу й закінчила його в 1964 р. в факультеті політичних наук. Як чужі мови вибрала французьку, російську, еспанську і португальську.

Молодій дівчині відкрився тут складний політичний світ з усіми залежностями. То й не диво, що

Марта Цегельська
Miss Martha Cehelsky, M.A. is working on a book "The Liberation Movement in Guatemala"

її потягнуло в сам осередок політичної роботи, у дослідництво. Для градуантки з вийнятковими здібностями дорога була відкрита — стипендія Фулбрайта закликала її простудіювати політичний переворот у Ґватемалі. Це вимагало однорічного побуту в тій країні. І так Марта Цегельська впродовж 1965—1966 років запізналась не тільки з архівами, але й живими учасниками подій. Вислідом цих студій була написана аналіза перевороту, а при тому й вивчення рушійних сил цієї тропічної країни. Цій темі була присвячена її магістерська праця, зложена в січні 1967 р. у Колюмбійському університеті. Рівночасно вона ще стала автором видання "Guatemala Election Factbook," 1966, що її видав Інститут Порівняльних Студій політичних систем. А недавно тому вона брала участь у конференції Центру Усної Історії в Остен, Тексас, що досліджує політичні події Півд. Америки.

Центр Усної Історії Півд. Америки є при Огайо Стейтовому Університеті. Він погодився фінансувати дальші досліди М. Цегельської, щоб вона могла докінчити книжку про усну історію революції Ґватемалі (словами самих учасників).

А потім у студіях Півд. Америки Марта Цегельська поширила свій засяг. Улітку 1966 р. вона дістала стипендію на виїзд до Бразилії, де досліджувала, як соціо-економічні зміни між 1947—1964 рр. у стейті Ріо де Жанейро відзеркалювались у складі стейтової асамблеї.

Молода дівчина має багато планів. Розмова з нею пливе невимушено й легко нав'язується контакт. Це й допомагає їй у дослідних заходах, у взаєминах із новими людьми. Воно й певно заважило на тому, що президент Ґватемалі Хуліо Сезар Мендес Монтенеґро запросив її на свою інавґурацію. На його бюрку пишається писанка, яку Марта Цегельська подарувала йому з нагоди авдієнції, що її він їй уділив.

Тепер вона готується до докторату. Це вимагатиме ще багато праці, поновних відвідин Ґватемалі та пізнання різних інших політичних систем. Двері для дослідної праці для неї відкриті. Треба сподіватись, що вона увійде в цю нову ділянку знання і збагатить число наших дослідників на наукових сил.

Зеновія Сохор
Miss Zena Sochor, M.S. is working on research in the Institute of Defense in Washington, D.C.

— — — — — — — — — —

Зеновія Сохор народилась у Бродах, Зах. Україна. Її дитинство теж зазнало великої мандрівки, а юність пройшла у Філядельфії. У середній школі СС. Василіянок на Факс Чейсі вона вивчала українознавство під проводом д-р Наталії Пазуняк, про що дуже радо згадує. Закінчивши цю школу, молода дівчина студіювала політичні науки на Пенсилвенському університеті. Як чужі мови вибрала французьку й російську. Після трьох літ студій вона дістала стипендію на виїзд до Франції і провела там ціле літо, щоб удосконалитись у мові.

У 1965 р. закінчила студії на Пенсилвенському університеті cum laude, ставши також членом Phi Betta Kapa. Її чекало спеціяльне вирізнення. Як зразкову студентдентку вибрано її в числі 40 студентів з 200 американських університетів на компетиції Summer Internship у Державному Департаменті. Там молоді люди провели ціле літо в праці, дискусії і товариських зустрічах.

Рівночасно заходами Пенсилвенського університету Зеновія Сохор здобула стипендію на дальші студії в Англії. Там у Лондон-

ській Високій Школі Економіки вона мала осягнути магістерію з міжнародніх відносин.

Праця над магістерією в Лондоні принесла багато цікавого. Давнє історичне місто, чужа університетська система, міжнароднє товариство ґрадуантів — це все були нові сторінки в житті молодої дівчини. Вона постановила осягнути магістерію за один рік. І їй справді це вдалося, помимо частих виїздів на континент. З радістю згадує лещетарські вакації у Швайцарії і Великодні свята в Римі. А потім велика подорож по цілій Европі по закінченні студій.

Це була справді чудова нагорода за рік невтомної праці. Зібралось молоде товариство, що власним автом переїхало Німеччину, Австрію, Чехословаччину, Польщу, Мадярщину, а тоді через Югославію, Румунію, Болгарію до Туреччини й Греції. Звідтіля повернулись до Англії, а потім збірною прогулькою на землі України. Це багатство вражень трудно описати. Особливе ще й тим, що Зеновія відвідала Батьківщину, на якій народилась.

Повернувшись у жовтні 1966 р. до ЗДА, Зеновія Сохор зголосилась у місці своєї колишньої літньої практики у Вашінґтоні. Її прийнято до Інституту Аналізи Оборони для дослідної праці. Тут Зеновія Сохор, разом із іншими дослідниками, розглядає економічні й інші проблеми сателітних країн Східньої Европи, користуючись різними джерелами. Знання мов їй дуже пригодилось, а недавно тому вона почала вивчати й німецьку.

Молода дівчина живо переймається питаннями світової політики. Вона слідкує за новими появами не лиш з обов'язку, але й зі замилування.

Нова дослідницька сила ставить перші кроки на своєму шляху. Її запал і осяги кажуть сподіватись гарного розвитку в майбутньому.

л. б.

Чи Ваша приятелька вже має „Наше Життя"? Якщо ні, то подаруйте їй його з нагоди свят чи іменин!

Львівські Книголюби

(Присвячую гурткам книголюбів в Америці)

Віденська кав'ярня на Гетьманських Валах у Львові була пунктом, де ми всі три могли зустрітися: Іванна Шухевич з Сикстуської вулиці, Галя Купчинська з Супінського, і я з вулиці св. Миколая, і тоді біда! Не знати, хто перший дістане книжку. Бо до книгарні Ізидора Громницького в Народнім Домі вже було недалеко й існувала тільки одна турбота, хто швидше добіжить. Хоч не було тоді ще гуртків книголюбів, але в книгарні і випозичальні Т. Громницького завжди було повно людей, покупців та позичальників.

Розуміється, першою, що читала книжки, була Надя, дружина книгаря. Коли в книгарні було більше людей, то Надя тільки моргнула: „Маємо нові книжки, запишіться в чоловіка на чергу!" І яка була радість, коли мені трапилося записатися першою на нову книжку...

Найбільше і найскорше з нас читала книжки Галя. Не знаю, коли вона спала, коли їла, але майже що два-три дні міняла книжку. Коли Галя зближалася до Віденки і здалека усміхалася золотистими очима, то я вже бігла мерщій, щоб бути першою після неї і взяти книжку, яку вона несла віддавати. Але яка була в мене „кисла міна", коли в книгарні вже сиділа пані Іванка і чекала. Значить, випередила мене на п'ять мінут. Гарний настрій пропадав, щезла надія читати сьогодні нову повість.

Але І. Громницький розумів добре своїх клієнтів і їх турботи. І звичайно казав на вухо: „Не журіться, я маю новішу, щойно дістав, але пішла до оправи, то запишу вас першою на чергу".

Книжки ми не могли довго тримати, найдовше тиждень, бо черга була довга, читачі були нетерпеливі. Хоч у книгарні було по два і три примірники, все таки не вистачало для всіх нараз. А ми всі три мали амбіцію не тільки якнайшвидше позичити і прочитати, але й поділитися своїми враженнями. Бо кожна з нас майже завжди звертала увагу на що інше. І то було цікаво!

За Польщі не було багато українських книжок. Старі вже багато разів поперечитувані, а нові рідко появлялися. Зате поляки в своїй державі мали змогу не тільки перевидавати своїх клясиків, друкувати нові повісті, але й дуже багато перекладати. В книгарні Громницького були цілі стіни з полицями лавреатів Нобля та інших відомих письменників.

І не тільки люди дорослі належали до клієнтів І. Громницького, але й діти мали свій відділ у випозичальні. Не забуду, яким щасливим почувався мій наймолодший шостилітній син, коли, тримаючись за руку бабуні, йшов із книжкою під пахою до книгарні, щоб віддати прочитану і позичити нову. Мав свою картотеку і був дуже гордий з того. Він був наймолодшим членом випозичальні.

Але так поставити книгарню і так заповнити книгами випозичальню могла тільки така висококультурна й інтеліґентна людина, як Ізидор Громницький, син о. каноніка Володимира з Тернополя. Того роду люди вже родяться бібліофілами, з любов'ю і пошаною до книжки. Він буде завжди стояти в моїй пам'яті на першому місці між бібліотекарями і книгарями. Книжку любив, знав, що замовити для своєї книгарні-випозичальні, знав своїх гостей і знав, що їм подати. Мав вироблений смак і вмів комплетувати бібліотеку. Яка велика шкода, що в перших роках перебування в Америці, перебравши книгарню Базар у Філядельфії, нагло і несподівано зійшов з цього світу.

Такі спогади приходять мені на думку, коли йду на сходини нашого Гуртка Книголюбів. Яка щаслива думка була об'єднати тут, далеко від Рідної Землі, читачок української книжки з-поміж нашого жіноцтва у зорганізованій формі.

Ольга Соневицька

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Пам'яті громадянки

На могилу бл. п. Меляні Меланії Грушкевич

Природним порядком старі люди мусять відходити у вічне. А коли це стається з людиною, яка ціле своє життя жертвенно трудилась для добра народу, хочеться пожаліти словами, та з вдячністю згадати про її життя та її діла.

І такою власне була Меланія з Бородієвичів Грушкевич, що померла 8. січня 1967 р. у Станиславові, чи пак в Івано-Франківську, де її похоронено на міському цвинтарі. Народилась у січні 1882 р. в Денисові, як перша дитина в родині Омеляна і Марії Бородієвичів. Малою, бо маючи тоді 8 літ, втратила маму і вже тоді доля примусила її опікуватись меншими братами і сестрою, пізніше відомою діячкою Іванною Блажкевич, що живе в Україні. Тому стала вона дуже скоро поважною і серйозною, а коли увійшла в громадське життя, то вже такою й осталась. Дуже вимоглива була у всіх виявах у громадській праці, в першій мірі до себе, а потім до окруження.

Виховувалась серед ланів золотого Поділля і воно прикувало її любов до всього, що українське. Послідовно працювала над собою, читаючи багато і тим поширювала своє знання.

Вийшла заміж за лікаря, д-ра Ярослава Грушкевича, що мав свою канцелярію наперед у Тернополі, а від 1909 р. в Станиславові, де й прожила покійна до кінця свого життя. Два роки тому помер її чоловік і сини її інж. Тарас (у Дітройті) і д-р Микола (у Клівленді), хотіли стягнути її до Америки. Але вона воліла жити в Україні, яка для неї була всім, тим змістом, що ним вона заповнила своє життя.

Її трудолюбиве життя мені відоме, бо від коли моя пам'ять сягає, усі громадські справи Станиславова й околиці лежали в кругі її заінтересувань. Кожне немалої ваги діло полонило її увагу і що важніше воно було, то з більшою увагою бралась вона за нього і з послідовністю переводила його в життя. А малі нераз справи, в її, так би мовити руках, ставали важнішими. Я бачила її, як жіночу громадську діячку на пості голови Союзу Українок (в давніх роках Т-во Укр. Женщин). Ціле українське місто і довколичні села знали її, бо туди їздила на різні імпрези. На тому пості випроцесувала легковажно проданий дім, в якому містилася бурса для дівчат. Я була тоді ще малою, але пам'ятаю, як довкруги

Бл. п. Меланія Грушкевич
Late Melania Hrushkevych, prominent civic worker, died in Western Ukraine

мене велися радісні розмови на цю тему, бо моя мама була довголітньою секретаркою жіночої організації. В тих розмовах про цей процес прославилась Покійна. А коли я вже сама увійшла в громадське життя, то не тямлю одної ділянки, яка могла б обійтися без ініціятиви і великої співпраці Меланії Грушкевич. Т-во Просвіта, Рідна Школа, усі принагідно створені громадські комітети, опіка над раненими українськими вояками в час визвольних змагань, потім опіка над українськими полоненими по нашій поразці, Т-во Охорони Воєнних Могил, це все притягало її увагу. Всюди була вона як не ініціяторкою, то на видному і відповідальному місці. Була й членом Окружної Пластової Ради, коли така заіснувала у Станиславові. Коли Т-во Воєнних Могил взялося упорядковувати могили Укр. Стрільців, бачили ми її все на цвинтарі і тоді теж за її починком упорядковано могилу композитора Дениса Січинського.

А ми молоді тоді мусіли старатись якнайкраще вив'язатись із наложених на нас громадських обов'язків, бо не дай Бог, щось не так як треба, то пані Грушкевич зараз зверне на це увагу! І то гостро і з місця, нічого не подаруе! І в такій школі моє покоління в Станиславові виростало і ми мали на кого взоруватись. Сьогодні дякуємо тим громадським діячкам за цю строгу школу і на чолі тих діячок я ставлю покійну Меланію Грушкевич і клоню голову в пошані до її пам'яті!

Дарія Бойчук

З МУЗЕЮ НАР. ТВОРЧОСТИ СУА

Нові подарунки наспіли для нашого, недавно відкритого Музею Нар. Творчасти в Ню Йорку.

57 Відділ СУА в Ютіці надіслав подушку, зроблену з рукава жіночої сорочки з Заліщик. Вона вишита волічкою з чорним розводом, цвіткована кольоровими нитками.

П-ні Ірина Запаранюк, голова 57 Відділу, пожертвувала справжню гуцульську крайку з Космача. Її надіслали недавно тому з Коломиї.

П-ні Лідія Бурачинська, містоголова Централі, подарувала настільник із серветками, виконаний ще в кооп. „Українське Народне Мистецтво" у Львові. Взір настільника з Полтавщини, виконаний вирізуванням у двох відтінках синьої і брунатній красці.

П-ні Марія Турко, містоголова 28 Відділу СУА в Нюарку, пожертвувала подушку, виконану за проєктом мисткині Олени Кульчицької і вишиту взором із Бойківщини. Світлина подушки була вміщена у Н. Ж. ч. 4, 1967 р.

За ці рідкісні вироби нар. мистецтва складаємо жертводавцям щиру подяку!

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

На виховні теми

Ярина М. Телепко

Українська дитина в українській Світличці

Почався шкільний рік, молодь повернулась до своїх зайнять. Для неї це ще один черговий рік науки. Та не так із нашими найменшими. Вони вперше виходять із свого дому — свого дотеперішнього світу та входять у невідомий садок чи Світличку. Про значення Світлички ми вже не раз писали на наших сторінках. Однак ще раз хочемо підкреслити, як важливо для дітей — побувати серед своїх ровесників, а ще важливіше в гурті українських дітей.

Довкруги нас бачимо гарно поставлене американське передшкілля з модерними будинками, найновішим устаткуванням та посібниками, фаховими вчительками. Тому неодна українська мати рада б бачити свою дитину в такому садку.

Однак наша дійсність дещо йнакша. Тому слід нам тепер над нею застановитись і зрозуміти її.

Перш за все часто недостає одного з головних чинників: відповідного приміщення, вишколених учительок та фінансових засобів, щоб поставити наші Світлички нарівні з садками країни поселення.

З другого боку вимогою нашого „бути чи не бути" є за всяку ціну провести в життя клич „Кожна українська дитина в українській Світличці!" Щоб його здійснити — всім нам треба почати інтенсивну працю над нашими Світличками так, щоб українські діти якнайбільше з них користали.

Коли навіть навчання у Світличці відбувається раз чи двічі в тиждень і то не в люксусових кімнатах, діти можуть багато навчитися, якщо вчителька зрозуміє свою ролю виховниці та відповідно до неї підготується, а батьки подбають, щоб у Світличці були відповідні посібники для духового і фізичного розвитку дитини, українська книжечка, платівка та відповідні іграшки.

Навіть у наших умовинах можна багато зробити, коли вчителька має докладно розроблену програму навчання. Очевидно, треба взяти до уваги, що в нас небагато вишколених садівничок і треба бути вдячним усім тим, що беруться до цієї праці. Та все ж таки всім виховницям треба поглиблювати своє знання, знайомитись із новими напрямними у дитячій психології та методах навчання у садках. У кожній бібліотеці можна знайти добрі англійські чи іншомовні підручники або вписатися на відповідні курси при університетах. Маємо також деякі українські матеріяли, з якими повинна познайомитись кожна вчителька дошкілля. Це є „Збірник матеріялів для працівників дошкілля" з курсу, що відбувся у Філядельфії в 1966 р., „Зайняття в дитячому садку" М. Пастернак, співанник „Жайворонок", видання ОПДЛ, книжечки СУА, редаговані М. Юркевич, лекції „Дитяча Світличка" І. Пеленської. В нашу добу великого поступу й науки вчителька мусить іти з духом часу, щоб навчання у Світличці було модерне по формі, а українське, національне по суті.

Над цим працює Виховна Комісія СУА, використовуючи всі доступні їй засоби для покращання наших Світличок. Але батьки теж повинні вглибитися у проблему збереження нового українського покоління та піддержати нас не тільки морально, але й матеріяльно. Наприклад, відомо, що в американських садках є високі оплати і ніхто цього не перечить, але чомусь для потреб рідних Світличок немає належного зрозуміння.

Про кожній Світличці повинен бути Батьківський Комітет, що опікується Світличкою та Виховна Комісія, що допомагає вчительці в її трудній праці. Взаємини між цими чинниками регулює Правильник Світлички, що його зладила й поручила українським дошкільним установам Програмова Комісія Ради Дошкілля.

Коли батьки ставлять вимоги до українських Світличок, до речі слушні, то повинні теж і допомогти, щоб наші Світлички знайшлися на такому рівні, як дошкільні установи країни поселення. А це не так трудно. Спільними силами варто і треба подолати всі перешкоди для добра української дитини.

Розмова з мамою

КУДИ ПОВЕСТИ ДИТИНУ?

У дільниці міста, де я живу, є дуже добрий американський садок і я туди вписала свого сина. Моя мати вважає, що я повинна віддати його в український садок. На цьому в нас розходження. Який вихід?

Молода мати

Ґратулюємо Вашій мамі і радіємо, що Ви звернулись до нас за порадою. Справа, про яку згадуєте, турбує й нас і тому стараємось відповісти на неї у передовій статті „Українська дитина в українській Світличці".

Роксоляна

НОВІ ВИДАННЯ

Василь Дубина „Блакитні Хмаринки", вид. Юліяна Середяка, обкладинка і рисунки Бориса Крюкова, 1966, Аргентина.

„Блакитні Хмарники" це збірка віршів для дітей дошкільного віку. Книжка починається молитвою маленького Петруся і має багато мелодійних віршів, вміло ілюстрованих, на теми, що дітей цікавлять. Малята з приємністю будуть слухати про ведмежатко, білочок, котика-піяніста і котикашевця, та інших цікавих звіряток. Є теж про пори року, про пригоди в лісі, над рікою, а теж про те, чому треба йти до школи уважно.

Діти навчаться назв квітів, рибок, грибків та пташок і напевне виберуть собі улюблені віршики, що їх захочуть часто слухати і вивчать напам'ять.

Мова назагал дуже добра, друк чіткий. **Р. Г.**

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Наше інтерв'ю

У розмові з балериною

З Ніною Сулимою зустрілись ми на оселі „Верховина". Серед зелені дерев і на гірському повітр'ї приємніше говориться, ніж у гамірному Ню Йорку.

Я знала паню Ніну тільки із сцени. Там у темпераментному танку Відьми промайнула передо мною її сильветка, кинувши зарис талановитого танку. Тому хотілося зустріти цього нашого хореографа, що працює тепер із дітворою і молоддю. Це ж було й її завданням на оселі.

Перші мої питання торкалися юности й навчання. Ніна Сулима походить із центральних земель України, а балетну школу закінчила в Ленінґраді. Талановита мистецька сила звернула на себе увагу й дебютувала у Балетному Театрі в Москві. Після кількох сезонів її покликали в Україну, де вона виступала в балетних театрах Києва й Одеси. Її партіями були Лебедине Озеро, Бахчисарайський Фонтан, Дон Кіхот, Вальпургієва ніч, Сільфіди.

Потім балерина разом із чоловіком, що був теж видатним танцюристом, подалась у велику мандрівку. Внедовзі бачимо її в Південній Америці, де в Сантіяго, Чілє, була співтворцем місцевого балету. Там провадила також балетну школу. Згодом подружжя перенеслося до Канади, де Ніна Сулима працювала, як балетмайстер Великого Канадійського Балету в Монтреалі. Від кількох літ перебуває в ЗДА, де створила в Ню Йорку Т-во Українського Танку.

Теперішня праця балерини найбільше нас цікавить. Які її змагання, пляни? Чи провадить танкові гурти?

— Танок — це все моє життя. Від малої дитини я тільки цим жила і мріяла. Отже й тепер не спочиваю і хоч уже немає передо мною „великої" сцени, проте зостались неменші завдання. Одне — це компонувати нові танки, а друге — передавати своє вміння дітям і молоді.

Хочемо довідатись дещо ближче про одне і друге.

— Все це з собою тісно пов'язане. Створивши Т-во Українського Танку ми старались об'єднати в ньому кращі танкові сили з різних шкіл. Це й удалося зробити. Та рівночасно треба провадити навчання, щоб поширювати знання українського танку та виловлювати з них нові талановиті сили для нашого товариства.

— Т-во Укр. Танку проявило себе вперше на Світовій Виставі в Ню Йорку. Це був справжній попис нашого вміння. З того часу ця горстка ентузіястів завжди готова до виступу. Хоч засадничо ці танцюристи діють також в інших танкових гуртах.

— А як із навчанням? — запитуємо. — Які танкові гурти провадить Ніна Сулима?

— У Ню Йорку навчаю балетну клясу із дівчат-підлітків у клясичному стилі і другу групу, що складається з дітей, народніх танків. Окрім того в американській танковій школі фундації Р. Гаркнес, навчаю клясичних і характерних танків.

— У сусідньому стейті Коннетикат проваджу дві школи, одну у Бріджпорті, а другу у Стемфорді. Це є виключно дитячі групи й зацікавлені в народніх танках.

— Маю велике вдоволення з осягів. Українські діти люблять танок і мають до того природній нахил. До того моя метода, випробувана в довголітньому навчанні, дозволяє особливо скоро засвоїти потрібні кроки.

Балерина пояснює це деякими рухами. З невеликого поруху ноги чи руки можна вгадати велику гнучкість її постаті.

— Та в цьому не можна станути на пів-дорозі. В часі навчання я побачила, що відміни українського танку та його засади треба закріпити на папері. Це дозволить осягнути далеко ширші круги охочої молоді.

— Сказано — зроблено. Я почала студіювати методу передачі інших народніх танків. Виявилось, що найкраще було б награти платівку найбільш популярних

Ніна Сулима
Prima ballerina Nina Sulyma, choreographer of the National Ukrainian Dance Company in New York City

українських танків, і залучити до того опис. Це забрало мені доволі багато часу. Треба було дати стислий опис фіґур гопака, метелиці, коломийки і гагілки. А потім розглянути засадничі кроки українських танків.

Ніна Сулима показує комплет такого танкового „підручника". У розкішній обгортці зі світлинами танцюристів та балерини на переді — схована довгограйна платівка з 12 танками та невелика ілюстрована брошурка. Половину рисунки укладу танків, пояснення різних кроків, а навіть рухів рук.

На запит, чи підручник розходиться, Ніна Сулима відповідає потакуюче. Замовлень дуже багато, хоч не всі з українських кругів. Українським танком цікавиться тепер молодь різних народів. Дуже добре, що появився такий підручник під українським найменням і вже не допускає сумніву про походження того чи іншого танку.

— Та все ж таки бракує мені ще чогось, — каже балерина. — У підручнику повинен бути рисунок правильного народнього строю. Про це теж запитують танцюристи і було б дуже добре, як би був комплет кольорових листівок із строями з різних частин України .

Такий стрій тепер мають наші Окружні Ради. Треба змагати до поширення цього ілюстрованого опису для вжитку танкових шкіл і хорів. Ми вдячні балерині за цю

НАШІ ГРАДУАНТКИ

В нашій рочестерській Окрузі знов ряд молодих дівчат закінчили вищу освіту. Ми дістали список тих, що походять із Бофало. Прохаємо доповнити ці дані, коли б декого бракувало.

Анна Марія Слободян, студії англійської мови й літератури в Університеті в Бофало зі ступнем магістра. Темою її тези було „Роберт Бирнс і Тарас Шевченко". Дотепер вчителювала й думає продовжувати цю працю.

Марія Анна Башнянин, студії англійської мови в Стейтовому Вчительському Каледжі в Бофало зі ступнем В.А. Мала стипендію Ріджент, весь час була на деканській листі, минулого року виїхала з групою 29 студентів до Сієни (Італія) на один семестр. Плянує півроку вчити, а потім продовжувати студії для осягнення магістерії.

Орися Мохнач, студії німецької й російської мов в Університеті Бофало зі ступнем В.А. Дістала стипендію ще в середній школі і була частинно на деканській листі. Плянує вчителювати й готуватись до магістерії.

Надія Дорощак, студії біології в Університеті в Сиракюзах зі ступнем B.S. Задумує продовжувати студії для осягнення магістерії. Її мати п-ні Ірина Дорощак є головою 49 Відділу СУА в Бофало.

Алла Ткачук, студії біології в Кенізіюс Каледжі в Бофало зі ступнем B.S. Мала стипендію школи св. Марії для глухонімих і плянує там вчителювати.

Анна Савчинець, студії рисунку й малярства в Стейтовому Вчительському Каледжі в Бофало зі ступнем В.А. Плянує вчити, а в часі літніх вакацій продовжувати студії для осягнення магістерії.

Христина Притула, студії біології в Стейтовому Університеті в Бінґгемтоні зі ступнем В.А. Продовжує студії на факультеті оптометрії у Філядельфії. Її мати п-ні Мирослава Притула є головою 9 Відділу СУА в Бінґгемтоні, Н. Й.

Лідія Анна Душенко, загально-освітній курс (2 роки) у Вілля Марія Каледжі в Бофало, була весь час на деканській листі. Плянує вчителювати в початковій школі.

Іванна Ґріфін, загально-освітній курс (2 роки) у Вілля Марія Каледжі в Бофало. Плянує продовжувати студії історії в 4-річному каледжі.

Дальше подаємо ґрадуанток із тієї округи, але зголошених із Рочестеру.

Христина Баб'юк, студії англійської і російської мов в Алфред Університеті зі ступнем В.А. Буде продовжувати студії слявістики у Фордгам університеті в Ню Йорку для осягнення магістерії.

Христина Жовнірович, студії соціології в Стейтовому Огайо Університеті зі ступнем B.S. Буде продовжувати студії в Колюмбійському Університеті в Ню Йорку для осягнення магістерії.

Олена Коба, студії російської мови й літератури в Колюмбійському каледжі в Ню Йорку зі ступнем В.А. Тепер працює в університетській бібліотеці в Рочестері. Буде продовжувати студії в Мишиґенському університеті для осягнення магістерії.

Анна Скарвінко, студії французької мови в Стейтовому Каледжі в Бінґгемтоні зі ступнем В.А. Тепер працює, думає продовжувати студії.

Дзвінка Кузьма, студії промислових взаємин у Ле Мойн Каледжі зі ступнем B.S. Тепер працює в банку в Ню Йорку і думає продовжувати студії. Дочка Союзянки.

Стефанія Ґузиляк, студії педагогії і російської мови в Освіґо Стейтовому Університеті зі ступнем В.А. Буде вчити у школі й продовжувати студії.

Марія Івасів, студії англійської мови в Сиракюзькому Університеті зі ступнем В.А. Плянує студіювати бібліотекарство.

Ірина Граб, студії історії в Гарпур Каледжі в Бінґгемтоні зі ступнем В.А.

ЗАМІСТЬ ПОБАЖАНЬ

З нагоди вінчання дочки Олі з Юрієм Кордубою висловлюємо п-ству Вероніці й д-рові Юрієві Цегельським найщиріші бажання і складаємо 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

20 Відділ СУА ім. О. Теліги у Філядельфії

пригадку, як і за її віддану працю коло поширення українського танку. Це є великим стимулом для нашого молодого покоління. А вона поглибила це, видаючи такий популярний підручник для танкових гуртків. **Л. Бура**

НОВІ ВИДАННЯ

Галина Журба: ТОДІР СОКІР. На тлі історії — роман. Видання „Наша Батьківщина", Ню Йорк, 1967. Правопис і зовнішнє оформлення авторки. стор. 336. Ціна 5.00 дол. Частина І. Єринка.

Як пише авторка у вступі, Тодір Сокір — „це один із мільйонів тих безіменних героїв, що перейшли нашою землею, омріявши її жагою величі і волі". Не відомо, що більше притягаюче у цій новій книжці відомої письменниці, чи сюжет, чи середовище, чи самий стиль писання, такий для неї характеристичний. Двір в Україні, життя його власника та й життя двірської служби на початку цього сторіччя — це вже само собою тема незвичайна у нашій літературі. На цьому тлі природа, люди, звичаї представлені живо й пластично. Незвичайно глибоке відчуття цього середовища, його способу думання та діяння — далеке від дешевої побутовщини. Подробиці звичаїв, зв'язаних зі святами, порами року і т. п. так вплетені в дію, що становлять не тільки опис, а живий, пахучий і співучий образ життя людей у тих часах. Постаті повні експресії, стають нам близькими і усі будемо ждати на дальшу їх долю, якою займеться авторка у другому томі. **Ю. С.**

Д-р Матвій Стахів: УКРАЇНА В ДОБІ ДИРЕКТОРІЇ УНР. Наукове Т-во ім. Шевченка, Бібліотека Українознавства, 10 томів.

У часі, коли відзначуємо 50-ліття нашої Державности, шукаємо за джерельним оглядом тих часів. Це є перша історична праця, що подає широке насвітлення політичних і військових дій того часу, а два покоління, що ділять нас, є запорукою історичної перспективи. Праця поділена на частини „Власними силами", „Україна між двома силами", „Директорія й Антанта", „Криза на всіх фронтах", „Вихід із кризи". Видання багато ілюстроване і засоблене в показники імен.

Л. Б.

Чи знаєте плян праці Вашого Відділу? Яка Ваша участь у ньому?

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Показ строїв у Монтреалі

Жіночий Комітет, що подбав про українську програму в Гостинному Павільйоні в тижні від 25—29 липня 1967, працював дуже дбайливо. У програму кожного дня, що її спонзорувала по черзі інша українська жіноча організація, входив показ українського вбрання.

Це поняття широке. Та впорядниці програми дуже вміло получили осяги різних груп. Показ строїв складався з трьох частин. Першу творили історичні строї, випрацьовані 64 Відділом СУА в Ню Йорку, другу — народні строї в цілості привезені з Торонта, а третю — строї пристосовані до сучасного одягу, виведені Жіночою Ланкою СУМ у Монтреалі. Показ проходив гладко, а строї йшли за собою в певній черзі.

ІСТОРИЧНІ СТРОЇ. Через сцену перейшло 10 модельок в історичних строях, почавши сарматським і скитським одягом, слов'янським із VI. ст. по Хр., строєм княгині Ольги, боярині з XII ст., галицької княжни з XIII ст. Дальше йшла моделька, зодягнена як гетьманша з 17 ст., шляхтянка і міщанка з 18 ст. Всі ці строї, виконані з великою увагою для нашої старовини, вже відомі нашому членству з показів у наших осередках. Ініціятиву до відтворення їх дала п-ні Христина Воєвідка, яка згуртувала в 64 Відділі СУА ентузіясток цієї справи. Тепер завідує показами п-ні Неоніля Тершаковець, мистецька референтка Відділу. Спільно з нею показами керувала п-ні Люба Артимишин, заступниця мист. референтки.

Для Союзу Українок Америки було великим вдоволенням, що в часі Українського Тижня міг запрезентувати нашу культурну традицію на цьому форумі. За це належиться ініціяторам і опікунам цього показу окрема подяка.

НАРОДНІ СТРОЇ. Знов залюднилась сцена різноманітною стрічкою постатей. Після зразкового вбрання з Полтавщини прийшли два буковинські, два покутські і два гуцульські строї. Потім поважний борщівський, мальовничий яворівський, елеґантний лемківський і дбайливо прикрашений із Підляшшя. Ці строї вдалось здобути від їх власників у Торонто. Займались цим дві пані — Христина Навроцька-Кудрик і її мати Марія Навроцька.

СУЧАСНІ СТРОЇ. Стрибком у сучасність явились постаті, що слідували. Це були сучасні моделі суконь із досконалим приміненням вишивки чи мережки. Показ започаткували діти. Це були більші й менші дівчатка, що ґраціозно рухались у своїх гарненьких вишиваних комплетиках. Слідували підлітки в сучасних коротких суконках, вміло прикрашених вишивкою. А потім сукні і комплети з різного матеріялу, що їх моделювали дорослі пані. Завершили це вечірні сукні в гарному виконанні. Про зібрання цього вбрання подбала Жіноча Ланка СУМ, а керувала цим п-ні Стефанія Білик, культ.-освітня референтка.

Показ відкривала кожного дня інша членка Комітету. Поодинокі постаті показу описували — п-ні Христина Навроцька-Кудрик англійською, а п-ні Віра Баніт французькою мовою. Поміж поодинокими частинами показу були всунені виступи вокальних чи інструментальних мистців.

На чолі Комітету стояла п-ні Галина Мельник, а секретарем була п-ні Орися Судчак. Членами Комітету були пп. Лідія Шулякевич, Стефанія Кульба, Ольга Гуменюк, Марія Чолій і Марія Кріса. Вони подбали про багату програму Українського Тижня та її проведення. Найбільшим задоволенням для них була вщерть виповнена заля та гарні відгуки в місцевій пресі. Л.

Із показу українського вбрання в Монтреалі:
На знимці зліва п-на Надія Хом'як у вечірній сукні з подесуа піскової краски. Гладка довга сукня прикрашена пелериною, що звисає з плечей. На полах вона вишивана рідким узором у двох відтінках синього і брунатній красці. Зправа п-ні Стефанія Білик у білій полотняній сукні. Вишивка („київські рожі") приміщена зпереду на грудях і внизу на подолі, де зроблена неглибока складка.

From the Ukrainian fashion show at Expo '67
An evening dress of "pou de soi" with embroidery
A little girl in dress of white wool, embroidered

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

НЮАРК, Н. ДЖ.

Дня 4. липня ц. р. проминув рік, коли з рядів 28 Відділу СУА

Бл. п. Софія Гарасевич
Late Sofia Harasevych, member of UNWLA Branch 28 in Newark, N. J.

відійшла одна з карних його членок, бл. п. **Софія з Крвавичів Гарасевич.**

Покійна народилася 3. вересня 1887 р. в Тернополі, Зах. Україна. По закінченні середньої школи і спеціяльного банкового курсу у Відні одружилась із суддею Михайлом Гарасевичем. Від 1921 р. подружжя жило на Закарпатті. Під час 2. світової війни переїхало на еміграцію до Праги, а звідтіля до Берхтесґадену (Баварія). Тут зустріло їх велике нещастя. Саме в тому часі, коли бл. п. Софія Гарасевич лежала в лічниці, хворіючи важкою недугою, трагічно згинув єдиний їх син Андрій — талановитий юнак-пластун і поет. Важко було С. і М. Гарасевичам пережити цю велику втрату, але мусіли з тим погодитись.

У 1948 р. Михайло і Софія Гарасевичі прибули до ЗДА й осіли в Нюарку, Н. Дж. Недовго по приїзді бл. п. Софія вступила до 28 Відділу СУА та своєю непересічною інтеліґенцією, високою культурою та тонкою товариською поведінкою здобула собі велику симпатію не лиш серед членів СУА, але й серед цілого громадянства.

Помимо літнього часу Союзянки і громадянство Нюарку взяло численну участь у похороні. Цих кілька скромних слів нехай буде нев'янучою китицею на могилу нашої дорогої членки. Вічна Їй Пам'ять! **О. Муссаковська**

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Дня 14. травня ненадійно відійшла від нас у вічність бл. п. **Марія Процак,** членка-основниця, перша секретарка, довголітня голова й остання пресова референтка англ. мовою нашого Відділу СУА. Ми втратили в ній віддану робітницю в ділянках організаційній, суспільної опіки та пропаганди української справи. Вона була все готова до дії та зачате діло доводила до кінця. Без надуми підписувала заяви на приїзд еміґрантів, допомагала новоприбулим, а вже рекорд здобула як свідок до натуралізації, бо число її свідчень переступило сотню. Хоч сама слабого здоров'я — перейшла важку операцію серця — то залюбки відвідувала хворих та допомагала їм морально й матеріяльно. Тому то її похорон притягнув так багато людей. Кожен хотів хоч раз глянути на неї та попрощати її назавжди. Великий сум оповив усіх, хто її знав. Люди складали пожертви на добродійні цілі, щоб у такий спосіб вшанувати її пам'ять.

Покійна може стати приміром

Бл. п. Марія Процак
Late Maria Procak, p. President of UNWLA Branch 25 in Elizabeth, N.J.

для тих, що байдуже й холодно ставляться до громади. Коли її приклад вказав би комусь дорогу, то це буде найкращим відзначенням її пам'яті.

Від імені членок Відділу висловлюємо співчуття чоловікові п. Майкові Процакові, що так щиро допомагав Марії у виконуванні її праці, синові Майкові мол., що відбуває військову службу та донечці Фей, що саме скінчила середню школу. Вічна Їй Пам'ять!

Ірина Левицька
Прес. реф. 24 Відділу

У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ

Проминуло літо й принесло нам зустрічі, враження, подорожі. Під час того наші пресові референтки і прихильниці не забували Нашого Життя. Багато з них приєднало нам передплатниць і прислало їх передплату.

Ми їм вдячні за те. У ювілейному році, коли завершується 50 літ нашої боротьби за державність, хочемо осягнути кожну українську родину. Там, де кладеться підстава нашої свідомости, Наше Життя може багато зробити.

Тому допомагайте нам дальше в тому почесному завданні!

В останньому часі приєднали нам передплатниць:

Тамара Бурда, Фінікс (77 Відд.)	1	Марія Кузьма, Сиракюзи (68 В.)	1
Вікторія Бузан, Філяд. (44 Відд.)	1	Оксана Кулик, Рочестер	1
Роман Чубатий, Ню Йорк	1	Анна Кізима, Ню Йорк (4 Відд.)	1
Кекилія Дибайло, Плейнфілд	1	С. Луцик, Торонто	2
Ірина Доманчук, Монтреал	1	Євгенія Остап'юк, Маямі (17 В.)	1
Ольга Дівнич, Балтімор	1	Катерина Пелешок, Ню Йорк (1 В.)	1
Ольга Ганушевська, Рочестер (47 Відд.)	1	Марія Полянська, Савт Орендж (86 Відд.)	1
Леонтина Галяженко, Дітройт (63 Відд.)	1	Ніна Самокіш, Трентон (11 Відд.)	1
Д-р Ірина Крамарчук, Бруклин (8 Відд.)	1	С. Вільшанецька, Клівленд (33 В.)	4
		Олена Волощук, Ню Йорк	1
		М. Жеребецька, Саскатун	1

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

С·ФУЖО

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДЕВ'ЯТНАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ ЧИСЛО ДЕВ'ЯТЕ

ДО КОНКУРСУ ПЕРЕКЛАДІВ

При Літературному Конкурсі Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) постав з фундації Софії Парфанович Конкурс Перекладів. Його завданням є — перекладати найкращі твори того Конкурсу на англійську мову.

У 1966 р. Конкурс Перекладів проголошено вперше. Його проведено серед молоді на пластовому таборі „Стежки Культури" (серпень 1966 р. в Іст Четгемі). Літературні зацікавлення молоді дають найкращу запоруку до продовжування Конкурсу в тому середовищі.

Приступаємо до Другого Конкурсу Перекладів і закликаємо до участи всіх молодих дівчат до 20 р., що володіють українською й англійською мовами й хотіли б спробувати своїх сил у перекладах. Для перекладу вибрали уривок із твору фундаторки Конкурсу „Такий він був". Ця повість Софії Парфанович була нагороджена на 2. Літературному Конкурсі СФУЖО. Саме тепер, коли українська громада відзначує 40-ліття літературної і громадської праці письменниці, присвячуємо й Конкурс Перекладів її творчості.

Із повісти про собаку „Такий він був" вибираємо для перекладу уривок п. з. „Небезпека" (стор. 117). Він буде поміщений у листопадовому числі журналу „Юнак", де можна буде його прочитати. Поручаємо також придбати й прочитати цілу книжку.

Переклад уступу „Небезпека" прохаємо надсилати до кінця січня 1968 р. до редакції „Юнака" і „Крилатих. Копії слід виконати у трьох примірниках. Нагорода у висоті 50 дол. за найкращий переклад буде признана і проголошена у квітневому числі журналу.

КОМІТЕТ ЛІТЕР. НАГОРОДИ

Новий крок вперед

Дня 10. серпня ц. р. закінчився черговий Конґрес Міжнар. Жін. Союзу в Лондоні. Він згуртував 200 делеґаток від 36 країн. Стояв під почесним протекторатом кн. Олександри та мав між доповідачами кількох членів англійського парляменту. Наради відбувались у будинках Виховного Савтлендс Каледжу, положених у гарній дільниці міста.

Праця Міжнар. Жін. Союзу змагає до зрівняння жіночих прав у ділянці політичній, освітній, економічній і соціяльній. Над тим працюють Комісії Союзу, що в часі Конґресу розгортають проблему працю й завершують її новою ухвалою чи резолюцією.

І так у нарадах Конґресу висувалась на перший плян підготова до 20-річчя Декларації Прав Людини, що буде відзначене у 1968 р. Це особливо добра нагода для підкреслення того безправ'я, що існує у відношені до людини в СССР і для цієї справи вже тепер треба готуватись.

Велику увагу присвячено ролі жінки в економічному житті. Це торкалося не тільки гасла „рівна платня за однакову працю". Але йшлося про добру фахову підготову молодого покоління, включення в працю жінок середніх літ, а вкінці непосильної праці жінки в званні, що шкодить її здоров'ю. Тут теж може допомогти статистика праці жінок на будівництві, асфальтуванні доріг чи водних дорогах, що так широко практикується в СССР.

В ділянці прав на освіту піднесено вагу технічного знання, що його жінкам трудніше здобути та організацію фахового порадництва, що тепер поширене в країнах Заходу. Ця ділянка теж занедбана в СССР, де вибір звання узалежнений від хвилевого запотребування держави.

Представницею Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) на тому Конґресі була п-ні Олена Процюк, референтка зв'язків. Її участь мала особливе значення, бо 12 літ тому, у 1955 р., вона разом із інж. Надією Шехович зуміла нав'язати контакт українського жіноцтва з Міжнар. Жін. Союзом на Конґресі в Коломбо. Від того Конґресу, де ми були вже „запріязненими", але ставили щойно перші кроки, проминув шмат часу. Вже тепер, після 4-ох Конґресів де були наші представниці, поруч інших прапорів повіває жовтоблакитний, на місці нашого представництва видніє напис „Україна" і при представленні всіх делеґацій чи звітів виступає чи звітує наша представниця.

А її участь сягає дальше і глибше. Увага для Декларації Прав Людини зі спеціяльним оглядом на безправ'я в СССР — є вислідом палких дискусій, що в них наша представниця брала участь. Розгляд важко працюючих жінок у невідповідному званні є теж вислідом порушеної нею теми й привезених матеріялів. У фаховому дорадництві вона могла подати багато вказівок, бо сама є кваліфікованим фахівцем цієї ділянки.

Не згадуємо вже про товариський контакт, що в часі Конґресу нав'язався. Представниць СФУЖО вже знають на цьому терені і тому легко нав'язується знайомства чи відновляються давні. Багато складових організацій Міжнар. Жін. Союзу дістають англомовні Вісті СФУЖО, отже є поінформовані про нас.

Найбільш приємно було нам,

Із Конференції СФУЖО у Монтреалі:
Стоять зліва: д-р Софія Карпінська, Ірина Пеленська, Стефанія Пушкар, Володимира Ценко, Олена Залізняк, голова СФУЖО, д-р Наталія Пазуняк, Осипа Грабовенська.
From the WFUWO Conference in Montreal

ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО

Членки-прихильниці СФУЖО — це ті прихильні нам членки складових організацій, що своєю вкладкою підтримують різні акції СФУЖО. У 1-му півроці 1967 р. вплатили свою річну вкладку 5 дол. такі членки:

Багрій Мирослава, Базяк Стефанія, Барабаш Софія, Баранецька Ярослава, Барусевич Софія, Бігус Марія, Білик Анастазія, Бойчук Дарія, Боечко Ольга, Борис Олена, Бригідер Іванна, Бризгун-Соколик Оксана, Вахнянин Лідія, Ганківська Ганна, Ґеник-Березовська Марія, Годованець Софія, Головінська Марія, Горохов'янка Марія, Гомонко Ірина, Гурток Книголюбів, Шикаго, Дмитрів Меланія, Дроздовська-Самотюк Соломія, Дубляниця Мирослава, Дувало Ірина, Думин Михайлина, Дячун Ірина, Івасюк Ірина, Жуковська Стефанія, Закидальська Наталія, Зварич Марія, Капітан Анна.

(Докінчення буде)

що представниця СФУЖО могла особисто привітати основницю Міжнар. Жін. Союзу Марджері Корбет-Ешбі. Ця сеньйорка жіночого руху, яка все прихильно ставилась до наших змагань, одержала недавно тому шляхетство у признанні для її заслуг. Вона передала свою подяку за привітання всьому українському жіноцтву.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Великим жалем пройняла нас вістка про смерть нашої членки-прихильниці Д-Р НАДІЇ СОРОКО-НЕБЕЛЮК, що 10. травня ц. р. ненадійно відійшла у вічність. Походила з Волині. Свою юність прожила в Перемишлі, де навчалась у Дівочому Інституті. Студенткою переїхала до Парижа, де закінчила Високу Дентистичну Школу. Та як чужинка не могла виконувати свого звання і працювала, як секретарка бельгійської амбасади. В 1950 році одружилась із д-ром вет. М. Небелюком, а в 1952 р. переїхала з чоловіком і мамою до Канади. Тут перші роки подружжя проживало в Монтреалі, а в 1957 р. переїхало до Саскатуну. Д-р Надія Небелюк перекваліфікувалась на медичного технолога з гістології і працювала в університеті.

Д-р Надія Сороко-Небелюк була громадськи активною одиницею. Ще юначкою вона була діяльна в Пласті і проживаючи в Парижі зорганізувала тут пластову клітину. В Канаді працювала в проводі Організації Українок Канади в Монтреалі й Саскатуні. Разом із чоловіком стала фундаторкою Фундації ім. Т. Шевченка у Вінніпеґу. Як членка-прихильниця СФУЖО вона підтримувала СФУЖО не тільки вкладкою, але й своїми працями. Із нею відійшла з наших рядів цінна фахова сила, віддана громадська працівниця і шляхетна людина.

УПРАВА СФУЖО

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видавництву.

Восьмий Літературний Конкурс СФУЖО

Восьмий Літературний Конкурс СФУЖО, проголошений Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій і уфундований Марусею Бек, радною м. Дітройту, що мав за тему літературний есей, закінчився постановою Мистецького Журі на засіданні 14. вересня 1967 р.

Літературне Журі в складі: д-р Марія Кобринська, Богдан Кравців і д-р Галина Лащенко, розглянуло 12 надісланих творів і ствердило, що лиш невелика їх частина має прикмети літературного есею. Більшість творів — це літературно-критичні нариси. Беручи до уваги їх вартість та спорідненість жанру, Журі постановило нагородити —

першою нагородою у висоті 100 дол., твір „ЕВОЛЮЦІЯ ПОГЛЯДІВ Т. ШЕВЧЕНКА НА УКРАЇНСЬКУ ЖІНКУ", якого авторкою по відкритті коверти явилась Ірина Пеленська з Філядельфії.

Другу рівнорядну нагороду у висоті 100 дол. признано по половині двом учасницям:

За твір „БЕЗСМЕРТЯ", якого авторкою по відкритті коверти виявилась Марія Гарасевич із Дітройту, і

за твір „ЛІНА КОСТЕНКО", якого авторкою по відкритті коверти виявилась Мирослава Знаєнко з Ню Йорку.

Журі ствердило різноманітність тематики й мистецьких засобів в інших творах, одначе їх не відзначило.

Д-р Марія Кобринська
Богдан Кравців
Д-р Галина Лащенко

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

- Ukrainian Woman -

THOUGHTS ON THE WOMEN'S SESSION

The Women's Session at the World Congress of Free Ukrainians will be a true manifestation of the strength and potential of Ukrainian organized womanhood in the Free World.

The Session program is already prepared. The individual sections are readying research material, speakers are busily working on their addresses, and the commission is preparing resolutions. However, social affairs are planned as well. Two affairs which will highlight the Session are a youth talent show and a fashion show of modern women's and children's clothing which has been adorned with Ukrainian embroidery.

The youth talent show is being prepared by the WFUWO Board in cooperation with the artistic circles of New York and vicinity. The performers will include young vocalists and musicians, as well as dancers and talented young dramatic actors and actresses.

The fashion show will be sponsored by the UNWLA Regional Council of New York, who will host the Session. A special Committee is in charge of planning and preparing the Session.

INAUGURATION OF NEW UNWLA BRANCH

The inauguration of the new UNWLA Branch 80 in Warren, Michigan, was held on June 25, 1967. The UNWLA Headquarters was represented at the affair by Mrs. Anastasia Volker, Vice President, who presented the Branch Membership Scroll to Branch President, Mrs. Louise Sacks. Representatives of other UNWLA Branches in Detroit also attended the inauguration.

The Congress of the International Women's Alliance

This year's Congress, held during August 1-10 in London, prepared the membership for the observance of a momentous event — the 20th anniversary of the Declaration of Human Rights. To mark the occasion the International Women's Alliance resolved to bring to the public forum the problem of discrimination against women.

Therefore the Congress examined the economic position of women and resolved to demand equal pay for women, the right to education, and professional counseling for those women choosing vocations.

The principal resolutions adopted by the Congress were:

—to request from the UN that women be included in the membership of the Regional Economic Commissions;

—to request from the UN special research on the woman's role in the economy of a given country;

—to request from IWA member organizations professional counseling for women choosing vacations;

—to encourage women to attain technical and higher education.

The World Federation of Ukrainian Women's Organizations was invited to take part in the Congress as a fraternal organization. Public relations chairman, Mrs. Helen Prociuk represented WFUWO at the Congress. She was already familiar with IWA, for in 1955 she took part in the Congress of the International Women's Alliance in Colombo, Ceylon. This year's Congress presented Mrs. Prociuk with the opportunity to renew old friendships and to utilize her professional training.

The 20th anniversary of the Declaration of Human Rights is an equally important date for Ukrainian womanhood. The International Women's Alliance has noted the fact that many resolutions, signed by the UN General Assembly, have never been ratified by the individual nations. Furthermore, despite intensive efforts made by the UN, lawlessness, sentencing without benefit of court trials, and assassinations are everyday events which in many instances are not prosecuted. Thus, it becomes evident that despite the fact that 20 years have passed since the ratification of the Declaration, it is not yet completely operable. To put the Declaration into full working effect should, therefore, be the goal of women's organizations.

For us, the anniversary of the Declaration also offers innumerable opportunities. We can and should inform the countries of the world of at least some of the atrocities which were committed by the Russians in Ukraine in the 1920's and which in fact, continue to be committed even to the present day. How many families torn apart by the war are still separated today, some 25 years later? Can a qualified worker in Ukraine go to church or baptize his child? Innumerable facts show evidence that rights commonly accepted in the Free World are denied the citizens of the USSR, although this country signed the Declaration along with other countries 20 years ago.

Our contacts on the international forum should help us to show before the world these shocking instances of injustice and persecution.

From the IWA Congress in London:
From left to right: Mme. Thiam, Senegal, Mrs. I. Rimondini, Switzerland, Dame Margery Corbett-Asgby, Miss Elizabeth Halsey, Director Committee of Correspondence, Mrs. Helen Whittick, Editor of IWnews, Mrs. Helen Prociuk, WFUWO delegate, Mme. F. Traove, Upped Volta.

Ukrainian Participation at GFWC Convention

By Mary Dushnyck

Ukrainian women's organizations were represented at the 76th annual convention of the General Federation of Women's Clubs in San Francisco this year by two delegates. Mrs. Stefania Pushkar, program committee chairman of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (SFUZO in Ukrainian) and president of the UNWLA, represented SFUZO, while Mrs. Mary Dushnyck represented tre UNWLA, of which she is public relations chairman.

Also, Mrs. Maria Hrudka of "Soyuz Ukrainok" of Australia participated in the GFWC Conference in Sydney which Mrs. Edgar D. Pearce, president of the GFWC, attended with a delegation she led on an international goodwill tour of the South Pacific at the conclusion of the convention. Mrs. Yaroslava Orenczuk, president of UNWLA Branch 62 in San Francisco, attended the International Clubs luncheon during the convention.

The UNWLA has been a member of the GFWC for several years as a national organization, with associate membership, while SFUZO, with 14 member organizations from 10 countries, became a member of GFWC's International Clubs in 1966. There are 160 international clubs from 60 countries in the GFWC, which has a total membership of 11½ million in 15,500 clubs in every state of the Union and around the globe.

The convention's colorful International Clubs luncheon with gay music and delegates attired in native costumes is always a popular event, attended by about 1200 delegates. This year there were 28 international delegates reporting, who were each allowed 5 minutes.

Mrs. Pushkar in reporting on SFUZO explained initially that it was organized in 1948 to represent Ukrainian women in exile and speaks in behalf of our women in Ukraine who under the dictatorship of Soviet rule cannot speak for themselves. She outlined the wide variety of projects which it sponsored during the year — seminars for mothers and teenagers to help mothers with today's youth problems, programs for preschool educational day centers conducted by Ukrainian women's organizations in 10 countries, readers' clubs for adults and children to support our literary talents as many Ukrainian writers are persecuted for their independent thinking, helping returnees to Ukraine from exile in Siberia, who have difficulty finding homes and employment and are thus often forced to return to Siberia, by sending them medicine and food parcels.

Mrs. Pushkar enumerated national and international conferences planned for this year, such as a regional conference in Brazil, participation in World Congress of Free Ukrainians in NYC, representation at International Alliance of Women's Congress in London, and so on.

In conclusion, Mrs. Pushkar stated, ". . . we are most happy to be members of the GFWC

(Continued on page 23)

At GFWC International Clubs luncheon in San Francisco
Left to right: Mrs. Gladys Zell, International Clubs Chairman; Mrs. Mary Dushnyck, UNWLA delegate; Mrs. Caroline Pearce, GFWC President; Mrs. Stefania Pushkar, SFUZO delegate, and Mrs. Mary Cloutman, Director of International Clubs program.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

На сторожі здоров'я

Чим корисна городина й садовина

Садовина та городина не є тільки для смаку. Вони мають у собі окрім вітамінів теж мінеральні солі, органічні кислоти, вуглеводи, а деякі теж фітонціди, це є антімікробні речовини, що вбивають бактерії.

Городина, що має зелений колір, містить у собі фолійову кислоту (вітаміни Б 9), яка сприяє кровотворенню. Салата, зелена цибуля, капуста, зелений горошок — все це носії фолійової кислоти. Капуста, горох, соя, насіння соняшника, земляні горіхи містять у собі антисклеротичні вітаміни холіни. В зелених і жовтих городинах і садовині є каротин, що під впливом травних соків шлунку перетворюється на вітаміни А. Разом із вітамінами Е, що є в олії, мають вони властивість антисклеротичної дії. Але ж не вистачає каротину, щоб доставити організмові відповідної скількости вітамінів А. Треба ще споживати маргарину або масло, сметану, молоко, бо в цих харчах є вітаміни А. В городовині та садовині є вітаміни Ц. Найбільше їх у цитрині, помаранчі, ґрейпфруті, капусті, яблуках, чорних порічках, зеленій цибулі, петрушці, хрінові, кропові, картоплі. З лікувальною метою ці вітаміни стосують при артеріосклерозі, шлунково-кишкових захворюваннях, та при простудних хворобах. В часі коли тварин годували помідорами, то в них позначалося пониження холестерина в крові. Надмірна скількість холестерина в крові, сприяє розвиткові артеріосклерози. В цитрині, помаранчі, ґрейпфруті, капусті, в чорних порічках, в салаті — міститься цитрин, що зміцнює стінки дрібних кровоносних судин. Цитрин потрібний особливо старим людям, у яких відбуваються артеріосклеротичні зміни в організмі.

Як уже сказано, окрім вітамінів, городина та садовина містить у собі ще мінеральні речовини, без яких людський організм не може жити. Вони є джерелом магнія, що має властивості зменшувати спазми кровоносних судин. Магнія багато в морелях, броскви нях, картоплях, капусті, жовтому горосі, білій квасолі. чорній редьці. Відомо, що солі калія посилюють серцеві скорчення. Багаті каліем — картопля, гарбуз, біла квасоля, чорна редька, горох. Щоб забезпечити організм каліем, треба з'їсти щодня ½ фунта картоплі. Організмові потрібне залізо. Воно відіграє важливу ролю у кровотворенні і в процесах росту, що особливо важливо в дитинстві та при недокрів'ї старших людей. В такій садовині та городині як: солодка картопля, сочевиця, салата, диня, морелі, горіхи, полуниці, міститься багато заліза. Огірки, гарбузове насіння, містять в собі цинк, що необхідний для нормальної функції підшлункової залози та статевих залоз. Він теж потрібний для кровотворення. В зеленій цибулі, в морській капусті міститься йод, що затримує розвиток артеріосклерози, а в організмі старих людей його недостає. Але ж з другої сторони не вільно споживати морської капусти у великій кількості, бо вона викликує побічні некорисні явища, як нежит.

В городині та садовині містяться вуглеводи у виді різних цукрів і крохмалю, що дають енергію для людського організму. Дальше мають вони в собі пектини, що знешкоджують в організмі отруйні речовини. Пектини містяться в яблуках, вишнях, помаранчах, редьці, буряках. Буряки окрім того мають антоціяни, що нормалізують кров'яне тиснення.

Клітковини, що містяться в городині та садовині, набрякають у кишках та стимулюють опорожнення кишок, а це сприяє виведенню з організму холестерини, яка, як відомо, відграє ролю у виникненні артеріосклерози.

Важним складником городини та садовини є мінеральні солі. Вони входять у склад клітин і тканин, з яких побудоване наше тіло. Між цими солями є кислотно-лужня рівновага. Лужні елементи такі: натрій, кальцій, магній, калій — вони містяться в городині та садовині. Кислородні елементи: сірка, хлор, фосфор, містяться в таких продуктах як м'ясо, риба, сир, хліб, крупа, бобові (квасоля, горох, соя, боби). Щоб ця рівновага в організмі не була нарушена, треба споживати м'ясні, рибні страви, хліб і сир, але до них треба обов'язково додавати городину та садовину. Каші треба споживати з молоком, в якому є кальцій. Коли рівновага в організмі є нарушена, то зменшується відпорність проти інфекційних хвороб, знижується працездатність, виникає нервове подразнення.

Крім згаданих вище складників деяка городина та садовина має в собі речовини, що вбивають бактерії себто фітонціди. Заслуговує тут на увагу: часник, цибуля, петрушка, кріп, хрін, перець, ґрейпфрут, цитрина, чорні порічки, яблука. Вони сприяють оздоровленню кишок.

Інститут Мікробіології Української Київської Академії Наук досліджує мікробні властивості їстивних рослин. На особливу увагу заслуговує часник, в якому є фітонцідини, що мають антисептичні властивості. Вони вбивають бактерії туберкульози, дизентерії, дифтериту, стафіло і стрептококів. Лікар хірург А. К. Шевченко в книжці „Фітонціди в медицині", яку видала Київська Академія Наук, розказує таке: „Після операції каверни при туберкульозі, застосували сік часнику, розведений 1:10 у фізіологічному розчині. Сік часника має антисептичні властивості, вбиває туберкульозні бактерії і ліпше впливає на тканини організму ніж хемічні ліки. Після чотирьох місяців каверни зажили".

Цей же Інститут дослідив, що деякі їстивні рослини мають у собі антимікробні речовини, як чорна редька — рафін, хрін — гірчичну олію, квасоля — тромарін. Суниці і полуниці мають таку речовину, що затримує розмноження збудників гнійних запалень. В

Користаймо з досвіду

Зеновія Терлецька

ТЕЛЯТИНА

Для відміни подаємо кілька страв із телятини. Це делікатне м'ясо є корисне, особливо у відживі дітей і хворих. Хоч його не треба так довго варити чи пекти, як яловичину чи свинину, проте при готуванні з ним є більше роботи.

Окремі частини телячої туші мають своє призначення. Спинку використовують для битків і смаження, лопатки для завиванців, грудинку смажать цілою, або використовують для січеного м'яса, шию також для січеного м'яса, печінку смажать.

Особливо смачною є маринована теляча шинка, що може заступити свинячу і є здоровішою.

Салата з телятини

Потрібно:

кусень телячої печені або залишки печеного дробу
городина: варений горошок, морква
3—4 варені яйця
1 ложечка цукру
1 ложка цитринового соку
1 горнятко сметани
кілька листків зеленої салати

М'ясо і яйця покроїти в кістку. Також покроїти моркву і разом вимішати. Додати зелений горошок. Вимішати сметану з цукром і цитриною, добре вибити і все разом добре вимішати. Укладати на полумиску на зелених листках салати. Подавати холодне, як закуску.

Телячий місток

Потрібно:

3—4 фунти телячої передньої грудниці
2 курячі грудинки
1 ложка тертих сухариків
1 ложка вершків (сметанки)
1 яйце
1 ложка січеної зеленої петрушки
1 ложка січеного кропу
1 цибуля
1 ложка масла
1 ложка борошна (муки)
сіль, перець

М'ясо сильно потовкти, щоб розпластилось. Посолити, покропити цитриновим соком і нехай так полежить.

Приготувати начинку. М'ясо з курячих грудинок змолоти на м'ясорубці і вимішати з тертими сухариками, скропленими вершками. Посолити, додати до того січену смажену цибулю, зелену петрушку і кріп. Все це разом добре вимісити.

Цю начинку виложити на розпластану телятину, звинути, обв'язати і покласти до посудини на гарячий товщ. Підолляти водою (2—3 ложки), накрити і пекти на 350 ст. Раз обернути, а час від часу поливати м'ясо соком з-під печені. Пекти півтори до 2-ох годин, пробуючи чи вже м'яке. На кінець зладити засмажку з масла й борошна, розвести соком з-під печені й залляти тим місток, щоб раз закипіло.

Подавати з городиною і картоплею. Можна подавати також зимне з картопляною салатою.

Теляча потравка

Потрібно:

3—4 фунти телятини-нирківки, але може бути й без нирки
1 цибуля
1 ложка масла
1 ложка борошна (муки)
кілька зерен чорного й запашного перцю
1 лавровий листок
закришка (морква, салера і петрушка)
сіль

Порубати телятину на кусники. Посолити і зложити до посудини. Додати закришку, трохи води, щоб закрила м'ясо і варити, аж зм'якне (около одну годину). Вибрати городину, покроїти, вийняти з м'яса більші кістки, вважаючи, щоб не покришити м'яса. Окремо зладити засмажку з масла й борошна і розвести її виваром із м'яса. Підлива повинна бути відповідно туста. Вимішати м'ясо з закришкою і залляти підливою, нехай раз закипить.

Подавати з сипко звареним рижом або з такою ж звареною кашкою.

Примітка: Замість засмажки — можна вжити приправи зі сметани, в якій розколочено ложечку борошна.

„Пілав" із телячої печені з рижом

Потрібно:

1 фунт телячої печені
1 горнятко сипко звареного рижу
1 горнятко міцного росолу
2 ложки масла
терті сухарики

Телячу печеню покроїти на кусники. Вимастити ринку товщем і обсипати тертими сухариками. На дно дати верству вареного

Німеччині з квасолі виготовляють лік тромарін для лікування дихальних і сечовідних шляхів.

Коли жиди вийшли з Єгипту, то вони були примушені їсти часник і цибулю, щоб охоронити себе перед заразливими простудними хворобами, що ширилися в дорозі. Дотепер вони не забувають про часник, що у них у великій пошані. На Кавказі люди носять на шиї часник, щоб захистити себе від інфекційних хвороб.

Здоровим і хворим, щоб очистити організм від шкідливих залишків, корисно, за порадою лікаря, переводити кожного 10-го дня городиново-садовинне харчування. Особливо при затовщенні тіла, при подагрі, при хронічному запаленні суглобів, при високому тисненні крови, при артеріосклерозі і серцево-судинних хворобах, це знаменитий спосіб лікування. При затовщенні радять перепроваджувати садовинний день, споживаючи 4—6 фунтів яблук. Перепроваджувати це треба в дні вільні від праці. Ослабленим людям і тим, хто має меншу вагу тіла від нормальної, не поручають такого лікування.

Людина — дитина природи, а тому те, що дає природа треба використовувати. Ще Гіпократ сказав, що найкращим лікарем є природа і тільки коли нарушена її гармонія, тоді повинен встрявати і допомагати лікар.

Петро Чижик

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

Українська ВИШИВКА

Вишиваймо

КОМПЛЕТ ДЛЯ ДІВЧИНКИ

На показі приміненого вбрання в Монтреалі („Український Тиждень" на ЕКСПО-67) були гарні моделі дитячого одягу. Дуже милий комплетик із білої вовни випровадила О. Березовська.

Комплет для дівчинки складається зі спіднички, блюзки і жакетика. Вовняна спідничка зложена у складки, блюзочка сягає нижче стану, без рукавів. Жакетик довгий до бедер із рукавами.

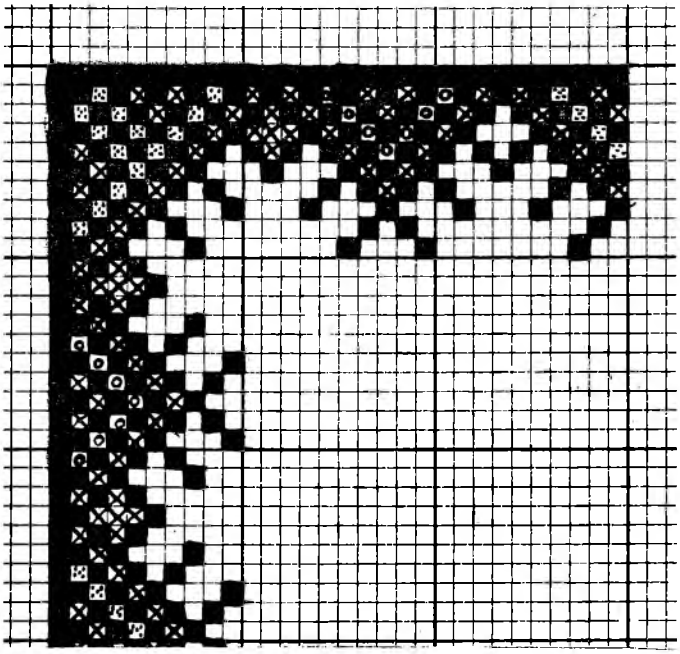

Хрестиковий взір до комплетика

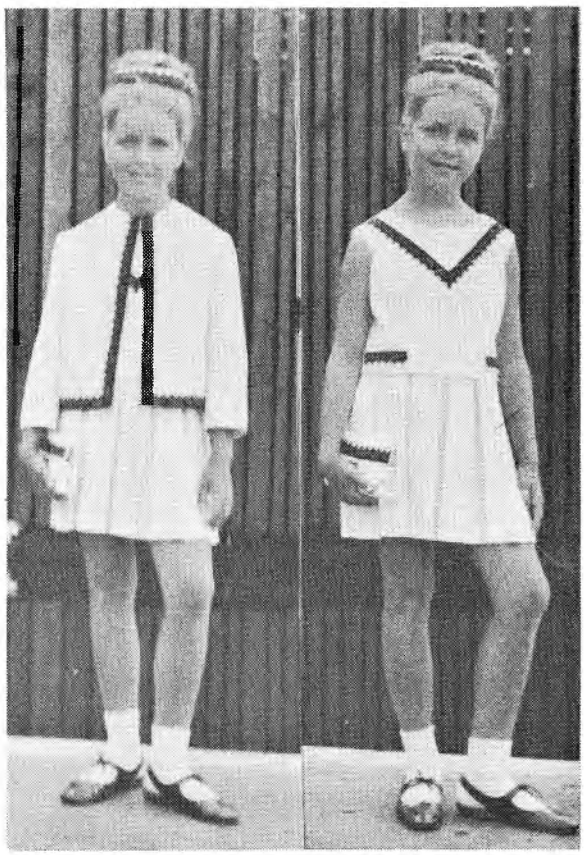

Із показу українського вбрання в Монтреалі:
О. Березовська у білій вовняній суконці з трьох частин. Гладка блюзочка поверх складаної спіднички. До того жакетик з рукавами і вишивана торбинка.
From the Ukrainian fashion show at Expo '67
A little girl in dress of white wool, embroidered with a crossstitch design

Вишивка примінена дуже зручно. Хрестиковий гуцульський взір уміщений кутом зпереду. На жакетику взір біжить здовж поліз.

Взір до комплетика

До вишивання вживати ниток DMC. Краски чорна ■■, червона x x, ч. 321, жовта • • ч. 743, зелена o o o ч. 905.

рижу і покропити маслом. На те дати верству м'яса і знов покропити маслом. Ще раз переложити рижом і м'ясом і зверху завершити рижом. Все те полляти росолом. Всунути до гарячої печі на 350 ст. на пів години. Коли вже готове, перевернути на полумисок.

Можна подати з кроповою підливою.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У статті Ольги Федак „Українські народні шви" зайшли помилки. А саме у травневому числі на ст. 3 в уступі „Стебнівка" має бути: На Київщині звуть його вистіг, а не вистіл, як подано. В уступі „Змережування й розшивки" на ст. 4, 12 рядок з долини має бути: „Є ще цілий ряд декоративних швів, що ними послуговуються", а не „Є це цілий ряд", як було подано.

За недогляд перепрошуємо.

За сучасний припис

Харчування української сім'ї цікавить усіх наших читачок. Ми любимо українські страви й хотіли б мати їх завжди в нашому стравописі. Та деякі з них надто кальорійні і працьовиті. Тому шукаємо доріг, як приспособити їх до теперішніх наших потреб.

Тому проголошуємо Конкурс на НАЙКРАЩІ УКРАЇНСЬКІ ПРИПИСИ. Багато господинь уже пристосувало їх до сучасних умов. Чому б їм не поділитись із нашими читачками? Надсилаючи приписи до оцінки й випробування, зможуть причинитись до усучаснення української кухні.

Тому прохаємо надсилати приписи українських страв, відповідні для сучасного вжитку. Це можуть бути закуски, юшки, м'ясні чи пісні страви, городина, лакоминка, печиво. Їх оцінку проведе Кулінарна Комісія під проводом п-ні Ірини Кашубинської, господарської референтки Гол. Управи.

Отже — зголошуйте приписи українських страв!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

*

У відповідь на наш заклик наспів перший припис. Подаємо його на доказ того, як наші господині шукають нових доріг.

СКОРИЙ БОРЩ

Потрібно:

2 горнятка води
1 скибка бекону
трохи часникового порошку
1 кубик бульйону з городини
2 ложки „кечапу"
1 пушка буряків (8¼ унції)
трохи січеного кропу й петрушки

Посипати бекон часниковим порошком і пострyгати плоско ножем на малі куснички. Кинути на воду, закип'ятити, розпустити в тому бульйон, додати „кечапу" до смаку, дальше бурякового соку і нарізані солюмкою буряки. На кінці вкинути зеленину. Добре, коли борщ може трохи постояти, але зовсім неприкритий.

Можна досмакувати на різний лад:

1. Заправити сметаною (коли заквасне — молоком).

2. Додати більше часникового порошку або кусник ковбаси.

3. Додати 1—2 ложки імпорт. грибової юшки, розпущеній у холодній воді.

4. Вкинути до варива лавровий листок і перець.

5. Коли є відвар із шинки або ковбаси, можна ним заступити воду, бекон і бульйон.

6. Коли борщ має бути пісний, тоді замість бекону дати ложку масла, або легку засмажку на олії (оливі) і грибову юшку. **Міка**

ЧИ ВИ ПРИЄДНАЛИ В ЦЬОМУ РОЦІ ХОЧ О Д Н У ПЕРЕДПЛАТНИЦЮ?

ПРОБЛИСКИ МОДИ

Не все і не всі гасла, що їх творці моди заповідають на будучий сезон, входять у життя, але все таки якийсь їх відпечаток на обов'язуючій моді мусить остатися. Що буде з гаслами, що їх пропонують на найближчий осінньо-зимовий сезон — побачимо, але ж познайомитися з ними треба. Як вам подобається, наприклад, „дівчина хоче знов виглядати, як дівчина", або моду, щоб виглядати вбого, заступає „багатий вигляд". А ще третє — це те, що жінки понад 40-літні не хочуть уже одягатися, як підлітки. Вони дійшли до переконання, що такий одяг ще більше підкреслює „знак часу". Очевидно, є ще багато на тему довжини суконок. Мабуть таки коліна будуть прикриті в найближчому сезоні.

Із модних новин цікаві передовсім чоботи. Борони Боже, короткі та широкі! Це довгі, майже до стегон, чоботи з найрізнородніших матеріялів, від тоненької шкіри, почерез найлонові штучні хутра, замш, оксамит ітп. Вони щільно пристають до ноги, становлять якби другу шкіру. Очевидно, їх буде трудно дістати готовими в такій формі та величині, щоб вони якраз були допасовані до ноги, ще й до того вище коліна. Їх підошви, грубі, підвищені у контрастовому кольорі, нераз блискучі, бувають набивані цвяхами. Побіч того, трохи екстравагантного, одягу на вулицю — є ще нормальні черевички, але їхні чубики стають щораз то більш квадратовими, а підбори широкі, теж квадратові, часом унизу поширені. При цих черевичках різні помпони, прикраси у цьому ж кольорі, або контрастові до кольору черевичка.

„Багатий вигляд" впроваджує теж штучна біжутерія. Замість одного скромного наручника і якоїсь шпильки — носять кілька наручників і навіть кілька блискучих брошок, що можуть творити цілий орнамент, коли відповідно пристібнути їх до сукні. Ковтки не сягають уже до плечей, вони короткі, прилягають до вуха, а дуже модні такі, що формою пригадують „шрімпси".

Чи фантастичні помисли нерівного подолу, то зпереду короткого, а ззаду довгого, або з довшим кінцем збоку — увійдуть у життя, це вже побачимо. **Юстина**

Куховарські назви

На букву **К**

Кі́лька — дрібна риба з родини оселедцевих. (Sprat).

Кість, кі́стка, кісточка (у вишні).

Кістя́ний або **кістковий** ви́вар.

Кільце́ — кільце́ ковбаси; цибулю краяти в кі́льця і півкільця.

Кім'я́х (вишень), гро́но (винограду) ке́тяг (калини).

Клей — технічний термін, наприклад уживається в столярстві.

Клейкови́на — речови́на, що виділюється з деяких рослин (каша, борошно), м'яса і т. і. під час варення. Кле́йкість, клейкий.

Клень — рід риби.

Клепе́ць, білоок — риба з родини коропових.

Кмин, росл. (caraway). В куховарстві уживається насіння кмину. Кми́нний, кми́новий.

Кни́длі, чеські — рід галушок, спеціяльність чеської кухні.

Книш, кни́шик — 1. рід хлібного печива, розпластане тісто, кількакратно намащене з загненими до середини краями, що надають йому спеціяльну форму; 2. печиво з начинкою.

Ковбаса́ — начинена м'ясом кишка. **Н. Ч.**

Замовляйте

АЛЬБОМ УЗОРІВ

Українські Народні Вишивки

Серія 3

Взори з Галичини, Буковини й Київщини

Ціна 2 дол.

Замовляти в Централі СУА

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

(Continued from page 18)

which gives us an opportunity to compare and evaluate our programs and strive for the realization of our common goals — to achieve better human relationships and greater understanding among peoples and with the joint efforts of the women in the free world to resist the insidious forces of enslaving Communism now endangering the free world. Ukraine, with its 40 million people, was the first to be subjected to Russian Communism, after which many countries fell victims to this cruel regime."

Mrs. Dushnyck reported for Women for Freedom, Inc. of which she is secretary and which has international membership in the GFWC. She outlined the activities of member groups and of WFF president, Mrs. Geraldine Fitch, who was unable to attend, and spoke on the status of women in communist-occupied countries of WFF members, such as Ukraine, Czechoslovakia, Rumania and Yugoslavia.

Mrs. Dushnyck stated the Ukrainian people are greatly concerned with the sinister efforts of the Soviets to destroy the fundamental historical documents relating to Ukrainian independence and that the Communists are committing arson in libraries and archives in Kiev and other cities, and persisting in their Russification programs. This has caused the Ukrainian people to resist such genocidal policy, which in turn has renewed persecution and imprisonment of young writers as well as the transfer of thousands of youths into so-called "volunteer" work in Siberia and Kazakhstan. The Communists are also destroying Ukrainian culture which the collective farm workers do not have the possibility to develop. Thus, Ukrainian women in the free world are trying to preserve their cultural heritage by every means — such as the UNWLA establishing the permanent Ukrainian Folk Art Museum at the Ukrianian Institute of America in NYC, which the GFWC membership was invited to visit. The speaker also reported on the falling birthrate in Rumania and on economic conditions in Yugoslavia and Czechoslovakia, and asked the GFWC membership not to forget the Captive Nations.

Excerpts of these reports and of the other 26 international reporting delegates will appear in the International Clubs News Bulletin of the GFWC which is sent to all its international clubs.

After that Mrs. Pushkar took part in a documentary film on the GFWC Convention which was produced by the National Association of Manufacturers. Besides a convention session, they appeared with several other international delegates, in costumes, in a scene where they introduced themselves and said a few words about their respective organizations. The film will be shown to state federations. Both delegates attended the California Golden Gala Banquet and the Continental Breakfast for international delegates.

Ukrainian women's organizations are afforded an ideal forum to present to the GFWC membership the aspirations and activities of our Ukrainian women in the free world, to strengthen channels of communication and to nurture old friendships and develop new ones with women from around the globe, all of which serves to help meet the challenges and problems of today's complex world.

From a meeting of the UNWLA Branch 55 in Los Angeles

Left to right: Mrs. Olga Muc (back to camera), President, Miss Lusya Prokopovych, Mrs. Mary Dushnyck, UNWLA Public Relations Chairman, Mrs. Sonia Wasylkiw, Mrs. Maria Kostiw (in middle, front) Mrs. Anna Prokopovych and Mrs. Maria Prokopovych.

Foto by Dr. Y. Polotnianka

Visit to Western UNWLA Branches

At the conclusion of the GFWC convention, Mrs. Pushkar flew to Denver and Mrs. Dushnyck to Los Angeles.

Mrs. Dushnyck was met at the airport by Mrs. Olga Muc,, president of Branch 55 at whose lovely home the guest stayed during her Los Angeles sojourn, and by Mr. and Mrs. Peter Sylchak (Sally is a "Soyuzanka" too). That evening they all attended a dance at the Ukrainian Cultural Center which was sponsored by the Ukrainian Chair Studies together with the UNWLA and UNA. Here the visitor met the Mykola Novaks (he is a community leader) and Mike Mazurki, our film and TV actor, wro attends many Ukrainian functions . . . to be with his fellow Ukrainians and to enjoy Ukrainian food, for which he longs since his mother's passing. Mike invited Mrs. Sylchak and the visitor for lunch at the Universal City Commissary

where Sally got Cary Grant's autograph for her son Eugene, and then Mike treated them to a studio tour.

After Mass on Sunday the visitor was a guest fro lunch at the new and modern home of the Novaks, furnished so tastefully by Nadia Novak. A pleasant interlude, gratefully recalled.

As is their custom, UNWLA Br. 55 feted the visitor at a reception it sponsored with the mothers of pupils of Mrs. Lessya Kurylenko-Wachnianyn, the noted pianist who was having her annual pupils' recital. Following a warm welcome to the guest by Mrs. Muc, for the UNWLA, and by Mr. Augustin Rudnyk, on behalf of the UNA, Mrs. Dushnyck said a few words, to which Mrs. Muc added her views. After a delectable collation, prepared by the "Soyuzanky," a meeting was held with Br. 55 officers, at which public relations and cultural matters were discussed. Mrs. Muc was recently reelected president of the Los Angeles branch, which is planning an exhibit of folk art, a Hawaiian Night festival, and an evening program for youngsters who have completed a dance course. Mrs. Muc is also editor of a house organ "Holos" ("Voice") for her branch.

The gracious hospitality of Mr. and Mrs. Alexander Muc shall always be recalled with pleasure by the visitor, as well as that of Sally Sylchak who took the guest on a tour of Hollywood, Knott's Ghost Town, Disneyland and the stars' homes in Beverly Hills.

At Mrs. Pushkar's Denver meeting with members of Branch 75 and Rev. Paul Smal, pastor of Transfiguration of Our Lord Catholic Church, a discussion was held on the possibility of organizing day centers for preschool children. Later a reception was held for Mrs. Pushkar at which she welcomed by the branch president, Mrs. Stefania Levchenko. At the subsequent meeting many topics were considered — the feasibility of forming a welfare committee for the whole community, a preschool day center and a book club. Ukrainian mothers in Denver are especially interested in a social service project to serve the youth in the community.

(Just a note here too about Mrs. Luba Szandra, president of the Chicago UNWLA Regional Council, who came to the airport during Mrs. Dushnyck's stopover in Chicago to discuss, ever so briefly, UNWLA matters to pass on to Mrs. Pushkar, demonstrating the "Soyuzanka" spirit so splendidly.)

From their visits to the three western branches, Mrs. Pushkar and Mrs. Dushnyck gained a new insight into this distant sector of the UNWLA organization while knitting closer ties with the officers and membership, who were all so hospitable in their welcome to the guests.

M. D.

Principals at Fifth Anniversary Dinner-Dance of Branch 37 UNWLA, held at Hotel Statler Hilton on May 27, 1967. From left to right: Rosalie Polche, president of Br. 72; Mary Lesawyer, co-founder and immediate p. president; Mary Dushnyck, co-founder, first and honorary president; Theodore Pifko, chairman of dinner-dance committee.

BRANCH 72 CELEBRATES FIFTH ANNIVERSARY

In a setting of candlelight and elegant decor, members of Branch 72 of the Ukrainian National Women's League of America graciously greeted guests as they gathered in the Skytop Ballroom of New York's Statler Hilton Hotel to attend a dinner-dance held on the evening of May 27th.

The dinner-dance was significant because it celebrated the occasion of the organization's fifth anniversary and aided such worthy causes as the Josyf Cardinal Slipyj Fund, the Ukrainian Institute of America Scholarship Fund, and the UNWLA Scholarship Fund. All proceeds derived from the affair were donated to the above-named funds.

In the five years of its existence Branch 72 boasts a record

(Continued on cover)

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Марія Дейко

Зайченя Стриб

Зайчик-тато прокинувся перший. Було тихо. Зайчиха-мама ще спала. Спали й зайченята. Було ще рано й темно. Зайчик тато хотів ще трохи заснути, але згадав, що сьогодні його діти йдуть до школи. Треба збудити зайчиху-маму, а самому пострибати на городи коло села й нарвати всім на сніданок моркви, а може й головку капусти принести.

Він тихенько лапкою штовхнув зайчиху-маму, щоб прокидалася і бралася до роботи. Мама збудила дітей. День почався.

Дітей у заячій родині було троє: Куцик, Пуся та Стриб. Всі вони були сірі з довгими вухами й коротеньким хвостиком. Куцик і Пуся були дуже чемні діти. Куцик був татів помічник. Він любив працювати разом із татом, коли тато щось лагодив у ямці під старим дубом, де вони жили. Ходив з татом на городи по моркву та капусту. Був добрим до брата свого та сестрички. Так само Пуся була добре і слухняне зайченятко. Вона багато допомагала мамі в роботі. Особливо ласкава була вона до старенької бабусі, що з ними жила і розповідала зайченятам цікаві казки.

Стриб не був дуже чемний. Він не завжди слухався тата й мами і боявся тільки татового паска. Бабуня теж часто гнівалася на нього, бо коли вона розповідала зайченятам казки, він не міг всидіти спокійно на місці, а все стрибав навколо і всім заважав.

— Ну, чого так стрибаєш? Сиди тихо! — казала старенька йому. Але він не слухав і далі стрибав. Через те його й назвали Стриб.

Весною зайченятка ходили до дитячого садку. Там дуже мила молоденька вчителька - зайчиха вчила лісових зайченят казати один одному „добридень“ і „до побачення“, витирати хустинкою носа й казати „дякую“, коли є за що комусь подякувати.

Сьогодні зайченята вперше йдуть до лісової школи. Кажуть, що там дуже мудра й поважна зайчиха-вчителька, яка все знає і дуже добре вчить.

Мама ще з вечора наказала зайченятам добре помити шию й вуха. Тепер вона перевірила чи діти чисті і послала Стриба знову до джерела ще раз помити вуха й поза вухами. Була осінь. Листя на деревах пожовкло і падало на землю. Школа була коло старого дерва, де в дуплі жила білка. Білка мала дзвіночок і дзвонила, коли треба було починати навчання або робити перерву.

Зайчиха-вчителька подивилась на зайченят крізь свої великі окуляри і сказала їм сісти й сидіти тихо. А тоді почала розповідати їм, що у зайців дуже багато ворогів і що треба бути дуже обережними. Стрибові не хотілося про це слухати. Він і від батьків та бабусі знав, що лисиця, вовк і пес — то все вороги. Від них треба тікати.

— А як я не почую ворога? — запитав він учительку.

— Навіщо ж у тебе такі довгі вуха? — запитала вчителька. — Наші довгі вуха й швидкі ноги, то наш порятунок. А зимою ми будемо всі білі і на снігу не буде нас видно.

— І я буду білий? — спитав Стриб.

— Якщо будеш чемний, — сказала йому на те вчителька, щоб трохи налякати його і змусити бути чемним.

Білочка подзвонила на перерву і зайченята пострибали бавитися між ялинками.

Стриб став від того дня чекати, щоб скорше прийшла зима. Він дуже нетерпеливився і все

(Докінчення на ст. 26)

ЧУКИ

Ой чу́к! Чу́к-чуки́!
Їдуть славні козаки
до нас у гостину.
Посадять дитину
на коника, на коня,
хай синочок поганя.
Гопля! Гопля-ля!
Виростай, моє маля!

Г. Чорнобицька

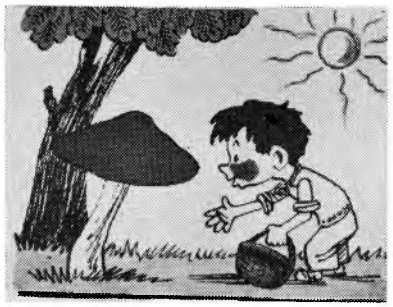

По гриби Івась пішов
Гриба-велетня знайшов.

Як зірвав його Івась
Звідкись буря узялась!

Під дощем Івась стриб-стриб —
Парасолькою став гриб!

Текст **Леоніда Полтави**
Ілюстрації **І. Александровича**

(Докінчення зі ст. 25)

докучав учительці, коли то вже він побіліє.

— Почекай! — відповіла вона йому. — Бачиш, ще всі зайці сірі. Хіба може ті, що живуть у горах, побіліли. Може там вже випав сніг.

Як тільки Стриб про це почув, того ж дня не вернувся зі школи додому, а пострибав у гори далеко за лісом, щоб швидше побіліти. Але на горах ще снігу не було, хоч було дуже зимно. Віяв дуже холодний вітер і нікуди було сховатися від нього. Їсти теж було нічого. Проте Стриб додому не вертався: йому так хотілося побіліти.

Прокинувшись одного холодного ранку, Стриб помітив, що він уже білий. Він прожогом побіг до свого лісу, щоб усім похвалитися, який він став гарний. Та не встиг він добігти до рідного лісу, як коло села побачили пси його білого на чорній від дощів землі і пустилися за ним. Бідне зайченя летіло як вітер, але й пси бігли дуже швидко. От уже і рідний ліс. І старий дуб, де живе його родина...

Зайчиха-мама почула, як Стриб підбіг до дуба й вискочила до нього. Вона відразу побачила псів. Штовхнувши Стриба в ямку, вона побігла вбік перед псами, щоб відвести їх від ямки і врятувати не тільки Стриба, а й усю родину. Пси кинулися за нею. Задихана, ледви жива вернулася вона аж увечорі додому. І Сказала Стрибові:

— Тепер сиди в ямці, аж поки не впаде в лісі сніг. Бо загинеш, дурненький! Поки снігу немає, кожен тебе білого побачить. Це тобі добра наука! Через тебе мало всі ми не загинули.

Соромно було Стрибові, що він привів псів до їхньої ямки. Ліг у куточку й зажурився.

— Буду відтепер слухатися старших: вони мудріші за мене, — подумав він.

Кожна організована громадянка знає, що своєчасно внесена передплата на журнал є здоровою фінансовою підставою для розвитку видавництва.

Олена Цегельська

Буря в лісі

Одного дня татка не було дома, а мама після обіду заходилась покласти менших дітей спати. Ганнусі навкучилось бовтатись у воді і будувати греблю. Вона рішила зробити щось на власну руку. Непомітно віддалилась від хлопчиків і пішла, пішла собі, аж ген під ліс.

А там, яка краса! Під лісом немов віночком посіяні квітки: і незабудьки, і лотач, і волове-очко. І всякі, що їм і назви не знати. Йде так дівчинка, йде, підспівує собі і збирає китичку для мами.

Аж нагло побачила збоку доріжку, що вела в ліс, а при цій доріжці ще кращі квіти.

— Ех! — подумала, — піду зкраєчку доріжкою, назбираю онтих!

І не спостереглася як заглибилась у густий ліс за цими невиданими квітками. Та ба, тут такий любий холодочок, пташечки щебечуть, квіти пахнуть — так весело!

Аж нагло почула над собою якийсь гуркіт — в одну мить потемніло і вдарив грім та дрібний дощик зашелестів по листю. Ганнуся злякалась і мигом завернула. Треба вертатись додому. Глянула на свою доріжку — а тут, що це? Не одна доріжка, а кілька, ще й у різні сторони. Бігає вона то сюди, то туди і цілком розгубилась — аж ніяк не знайде доріжки додому. Заблудилась!

Ослаблена, змучена, сіла під деревом на мох і розплакалась.

— О, Боже! Татку, матусю, рятуйте! А тут ані слиху, ані диху — кругом темно, дощ кріпшає. Страшні думки приходять їй: — Та ж у лісі ведмеді водяться, бувають і вовки, і якісь розбійники. Ой бідна ж моя голівонько! Що я наробила, пропаду тут сама! І молиться крізь плач: — Отче наш, Матінко Божа, Ангеле Хоронителю! Поможіть! Не дайте пропасти!..

Може так серед плачу і задрімала — коли несподівано почула голоси і крізь кущі побачила світла. Так, то татко з табор'янами шукали її. Крикнула, зірвалась:

— Тут я, Ганнуся! — І не счулась, як кріпкі таткові руки вхопили її і понесли, понесли. Змучена, знесилена відразу заснула і спала до рана кріпким сном. На другий день виправдувалась у батьків і дякувала цим панам з табору, що разом з татком шукали за нею. І постановила ніколи більше того нерозумного кроку не робити, самій нікуди не блукати.

Але коли хлопцям-товаришам почала жалуватись як страшно їй було, то вони в один голос закликали:

— Добре тобі так! Ти чого в тайні перед нами побігла туди? Якщо б ми були з тобою, ми вважали б на тебе. Звичайно ж хлопці. Ще й до того пластуни-новаки.

(Перша частина цього оповідання п. з. „Хатка на колесах", поміщена у ч. 8, 1967.)

ВІТЕР

Шумить вітер у-у-у:
— Всі листочки я змету,
Щоб були гілки чистенькі,
Як впаде сніжок біленький.
А ви дітки дорогі —
Пособляєте мені,
Хідники усі змітайте,
Ні листочка не лишайте!
Щоб як сніг покриє місто
І зі споду було чисто!
У-у-у, у у у
Привітаємо зиму!

Наталя Глоба

БІМ-БОМ

Українська народня пісенька

Бім-бом, дзелень-бом,
Загорівся кицин дом!
Біжить курочка з відром,
Біжить півничок з цебром.
Бім-бом, дзелень-бом
Щоб гасити кицин дом.

Бім-бом, дзелень-бом
Біжить котик з помелом.
Погасили помелом,
Стоїть цілий кицин дом.
Лиш коточок зажурився,
Бо хвосточок присмалився.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Нью Йорк, Н.Й. США.

Вісті з Централі

Вже проминули перші повакаційні сходини й ми наново увійшли у хід громадської праці. Пригадуємо, що згідно з торічною ухвалою — місяць жовтень присвячений у нас **Гурткам Книголюбів,** місяць листопад — **приєднанню нового членства,** а місяць грудень — **дитячій книжці.** Згідно з тим розподілом намітимо собі нашу діяльність.

Відчувається в нас потреба матеріялу для **веселих товариських вечорів.** Наша імпрезова референтка п-ні д-р Євгена Єржківська подбала про вибір дотепів, монологів, гуморесок і скечів. Рівночасно розсилаємо їх для користування нашим Окружним Радам. Там зможуть їх одержати імпрезові референтки Відділів для свого вжитку.

Дитячих Світличок у нашій організації прибуває. Дістаємо запити в тому напрямку, а існуючі Світлички шукають за матеріялом. В тій цілі п-ні Анна Богачевська, виховна референтка Гол. Управи зладила інструкцію, що послужить Відділам. Там розроблений плян, як Світличку організувати та якими матеріялами користуватися, коли вона вже започаткована.

Відділи одержуть незабаром нові виказки **своїх оплат.** Це дозволить їм з'ясувати собі, скільки вже вплатили на біжучий рік, а скільки ще треба вплатити до Централі восени ц. р. Прошу переглянути список і покермувати господарськими справами так, щоб можна було в найближчому часі сплатити всю залеглість.

ЕКЗЕКУТИВА СУА

ЩЕДРА ПОЖЕРТВА

Музейний Фонд СУА одержав щедру пожертву. П-ні Христина Воєвідка, ініціяторка Показу Історичних Строїв 64 Відділу СУА, подарувала на Фонд Музею Нар. Творчости суму 200 дол. Це неприйнятий нею зворот коштів за закуплені матеріяли на історичні строї. За цей щедрий дар складаємо щиру подяку.

Вітаємо!

В попередньому числі ми закінчили перегляд новоприєднаних членок. Уже можна підрахувати вислід і признати першенство котрійсь Окружній Раді. Та в міжчасі наспіло багато доповнень. Подаємо тепер списки новоприєднаних членок із різних округ і вітаємо їх щиро в сім'ї організованого жіноцтва.

Округа Ню Йорку:

73 ВІДДІЛ СУА, БРІДЖПОРТ:
Катерина Нижанківська
Юлія Пастухів

Округа Нюарку:

45 ВІДДІЛ СУА, ЕЛИЗАБЕТ:
Ярослава Василяк
Ірина Вагнер
Шіла Загайкевич
Марія Кривокульська
Анна Кравчук
Галина Курівчак
Галина Магмет
Богдана Мельничук
Олена Мельничук
Віра Мицьо
Марія Олійник
Надія Тимчишин
Марія Українська
Вільма Федів
Анна Федун
Йолянта Хробак
Ольга Шевчук
Єлисавета Яцусь
Леся Яцків

92 ВІДДІЛ СУА, МЕНВІЛ
Неля Беднарська
Стефанія Гаврилюк
Стефанія Ґабер
Анна Добуш
Марія Кікта
Ізабеля Кипша
Стефанія Ляндвит
Параскева Матіїв
Ізабеля Несвячена
Анна Пілат
Марія Пілат
Софія Питльована
Олена Рохман
Ольга Стек
Марія Ясіновська

Округа Клівленду:

12 ВІДДІЛ СУА, КЛІВЛЕНД:
Христина Барт
Дарія Городиська
Ольга Ґереґа
Люба Дармохвал
Дарія Древницька
Анна Завадівська
Катря Капітанець
Люба Козбур
Патриція Крутиголова
Софія Кравець
Галина Норка
Віра Палка
Марія Палка
Таня Петрина
Стефа Пасельська
Ірина Сахно
Дора Сторожинська
Юлія Трач
Стефанія Хома

33 ВІДДІЛ СУА, КЛІВЛЕНД:
Анна Данилевич
Софія Краснянська
Анастазія Крук
Зиновія Крук
Віра Ліщинська
Марія Мичковська
Анна Павник

Округа Дітройту:

5 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ:
Марія Гнатюк
Анна Забігайло
Калина Цимбалюк

23 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ:
Кароліна Андрусевич
Зеня Бенковська
Розелін Биба
Катерина Зілінська

81 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ:
Анна Березюк
Стефанія Гладиш
Галина Круп'як
Ольга Ніньовська
Галина Папіж

ЕКЗЕКУТИВА СУА

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У звіті з Виставки Книжки і преси у вересневому числі Н. Ж. зайшла прикра помилка. Звіт підписано ініціялами Л. Б., а авторкою його є п-ні Марія Демидчук, яку оцим за недогляд перепрошуємо.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Зустріч ґрадуантів у Ню Йорку

У великій залі Народнього Дому в Ню Йорку, 17 червня ц. р. відбулась заходами Окружної Ради СУА традиційна Зустріч ґрадуантів середніх шкіл і каледжів. У згаданій Зустрічі взяло участь понад 30 випускників не лиш із Ню Йорку, але і з інших стейтів, як із Пеннсилвенії і Коннектикат. Ту імпрезу звеличали своєю присутністю також батьки ґрадуантів, представник церкви св. Юра, представники різних організацій і гості.

Початок Зустрічі відбувся входом на залю ґрадуантів при звуках мелодії „Ґавдеамус", що її відограла на піяні п-ні Лідія Котлярчук. Відтак о. Володимир Ковалик з церкви св. Юра провів молитву, а п-ні Оксана Рак, голова Окр. Ради СУА, привітала короткою змістовною промовою в першу чергу ґрадуантів, а потім усіх присутніх. Тоді віддала провід імпрези в руки одного з батьків, п. Володимира Гентиша, що подякував за честь, а відтак по черзі представляв представників студ. клюбів, організацій і гостей. Ґрадуантів із каледжів представила п-ні Лідія Котлярчук, із середніх шкіл — п-ні Марта Ярош, виховна референтка Окр. Ради.

Мистецьку програму виконали самі студенти. Мирося Ковалик — піяно, Юрій Шевчук — мистецьке читання „Слова о Полку Ігореві", а на закінчення відтанцювала ефектовний танок Таня Лютик. Привіти і промови склали від Студ. Клюбу при Колюмбія Університеті Сергій Дяченко, від клюбу в Гантер Каледжі п. Церкевич, від СУСТА Андрій Масюк із Філядельфії, від ґрадуантів Олег Ільницький. Привіти зложили від батьків Володимир Гентиш, від УККА й Обєднаного Комітету в Ню Йорку Іван Базарко, від Пласту — Павло Дорожинський, від УНС — Марія Демидчук, від Зарева — Андрій Камінський. Закінчив привіти о. Володимир Ковалик промовою, яку можна назвати дороговказом життя. Під кінець, гол. радна УНС М. Демидчук вручила кожному ґрадуантові книжку Кляренса Меннінґа „Іван Мазепа", як дарунок від УНС, а голова Окр. Ради Оксана Рак поґратулювала кожному зокрема і побажала успіхів на майбутнє.

Влаштуванням зустрічі зайнялись головно Марта Ярош і Лідія Котлярчук. Обидві пані є виховними референтками Окр. Ради. До помочі їм були пані: О. Рак, Г. Гошовська, М. Ржепецька, І. Гентиш, В. Сушків, К. Папуга, Л. Раковська і Р. Полчій. Після програми й вечері відбулась спільна знимка ґрадуантів, а відтак забава з танцями до пізньої ночі при звуках оркестри п. В. Гентиша. Залю відповідно до імпрези вбрали самі студенти.

На закінчення треба з жалем сказати, що в Ню Йорку й околиці напевно ґрадуувало далеко більше число нашої молоді, але, на жаль, не взяли участи в тій молодечій імпрезі, яка можливо не одному з них остала б у пам'яті на ціле життя.

Марія Демидчук
прес. реф. О. Р.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Доповнення до звіту Окружної Ради

Рік 1966-67 можна вважати дуже успішним. Ясно, є також деякі недоліки.

Треба вважати дуже корисним явищем те, що Окружна Рада та її референтури виявили себе, як координаційні та ініціятивні органи. Вони дали почин до багатьох акцій, що були проведені Відділами та знайшли в них відгук і велике зрозуміння. Велика кількість членок, присутніх на Окр. З'їзді, вказує на зацікавлення працею Окружної Ради, а присутність голов Відділів чи їх заступниць — на велику охоту співпраці. Це все є ознаки організаційної зрілости. Велика кількість семінарів, що відбулися на нашому терені, вказує на охоту як учасників, так і організаторів до обміну думок та поглиблення знання в деяких ділянках.

Тут одначе треба відмітити, що наше членство проявляє зацікавлення до справ конкретних і йому близьких. Багато менше уваги приділює справам самоосвіти, чого доказом є повільний розвиток Гуртків Книголюбів, неувага до Виставки Книжки Жіноч. Пера, мале число передплатниць „Нашого Життя", брак участи в Пресовому Семінарі. Слід підкреслити також, що Виховні Семінари та імпрези здебільшого в нас спрямовані на дітвору та молодь, а не на жінок-матерів, з яких складається наша організація. Справа продовжування освіти чи фахового

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Марії Гусар складають 25 дол. на Укр. Катол. Університет у Римі

Галя Шатинська
Лідія і Мирон Гарванко
Вілмінґтон, Дел.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Марії Мудрак складаю 5 дол. на передплату для бабусі

Ольга Коренець, Нюарк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Евстахії Кордуби складаю 5 дол. на Фонд Бабусі

Ольга Дідошак, Дітройт

НА ФУНДАЦІЮ ДОМУ СУА

В останньому часі перемінили свої шери на Фундацію Дому СУА 33 Відділ СУА ім. Лесі Українки в Клівленді і 66 Відділ СУА ім. Олени Кисілевської в Ню Гейвені. За цю пожертву складаємо щиру подяку.

Підготовляємо таблицю фундаторів нового Дому СУА. Прохаємо всі Відділи, що дотепер мають уділи, перемінити їх на фундації, щоб могли бути вміщені на цій таблиці.

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСІ

В останньому часі уфундовано кілька передплат для старших самітніх жінок в Европі. Деякі Відділи СУА відновили фундації передплат, як Відділ у Потакеті (від 1963 р.), 48 Відділ у Філядельфії (від 1963 р.) і 59 Відділ у Балтиморі (від 1965 р.). Відділи 53 у Лонґ Айленд Сіті і 93 у Гартфорді вперше уфундували її.

Є читачки Нашого Життя, що вже від літ передплачують журнал для бабусі. Такою є п-ні Наталія Яблонська з Торонто, п-ні Стефанія Жуковська з Рего Парку і п-ні Ольга Коренець із Нюарку. Дві передплати уфундувала в цьому році п-ні Анна Сивуляк із Філядельфії, а по одній п-ні Ірина Руснак із Рочестеру і п-ні Лукія Струк із Наяґра Фолс. Щира дяка за все!

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Із Зустрічі Ґрадуантів у Ню Йорку:

Сидять від ліва до права: Андрій Косович, Оленка Ринасевич, Люба Шам'ячан, Софія Кордуба, Марія Кіналь, Ірка Денисюк, Ірка Росола, Мирося Ковалів, Христя Тимочко. — Стоять зліва: Юрко Шевчук, Олег Ільницький, Ігор Вацик, Джіні Левицька, Катерина Юкаш, Борис Скафарик, Доня Малюца, Хризанта Камінська, Марія Цуркан, Михайло Савчак, Борис Бурачинський, Петро Ричок.

From the Graduation Party in New York City

перевишколу зрілої жінки зовсім не розроблена на нашому терені.

На кінець треба відмітити, як позитив, участь Відділів із молодого членства та притягнення цих жінок до співпраці в Окр. Раді.

О. С. Процюк
пресова референтка
Окр. Ради

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Зустріч із Головою Централі СУА

Дня 26. травня ц. р., в парохіяльній залі укр. катол. церкви в Ютіці, з'їхалися членки Рочестерської Окружної Ради. голови та виховні референтки Відділів СУА на зустріч і наради з Головою Централі СУА п-ні Стефанією Пушкар. Були заступлені Відділи: 57 Ютіка, 49 Бофало, 47 Рочестер і новозорганізований молодечий Відділ 46, Рочестер. На жаль, Відділи 68 Сиракюзи, 19 Амстердам, 6 Рочестер та 9 Бінґгемптон не прибули.

Голова Окр. Ради п-ні Марія Когутяк привітала п-ні Стефанію Пушкар і попросила о. Богдана Смика провести молитву перед обідом. За смачною стравою присутні пізнавали себе ближче й ділилися своїми думками про працю по Відділах. По обіді промовляла наша дорога Гостя. В коротких словах перейшла шлях проведеної праці Централі в останньому часі. Довідалися ми, що дуже важною ціллю теперішньої праці є виховні конференції-семінарі для матерів та окремо для молоді. Також виявляється, що важною ділянкою нашої праці є суспільна опіка і кожний осередок мусить подбати, щоб зорганізувати Добровільну Жіночу Службу для помочі нашому жіноцтву і старшим віком людям. Відкриття Музею Народньої Творчости в Ню Йорку було великим досягненням Централі й усіх Відділів СУА. Збірка експонатів „Наша Батьківщина", що була при Окр. Раді в Рочестері, в цілості передана до того музею. Голова Централі зупинилася довше над організацією Світового Конґресу Вільних Українців, який має відбутися в Ню Йорку в листопаді ц. р. Жіноча Сесія відбудеться в середу, 15. листопада і п-ні голова закликає все зорганізоване жіноцтво доложити всіх зусиль та впливів, щоб дійшло до цілковитого порозуміння між всіми організаціями, бо тільки тоді такий Конґрес себе оправдає. Жіноча Конференція в Півд. Америці відбудеться в Бразилії і п-ні Ірина Павликовська поїде, як представниця СФУЖО.

Отець Богдан Смик у своїм слові побажав Голові Централі СУА, Окр. Раді та всім Відділам СУА багато запалу до дальшої праці і закликав плекати патріотизм, бо ніодна наша організація не вдержиться без того. Обід закінчено молитвою і ми перейшли до нарад.

По відкритті нарад головою Окр. Ради п-ні М. Когутяк, п-ні Володимира Величко відчитала протокол з останнього засідання Екзекутиви Окр. Ради. Дальше п-ні Когутяк здала звіт із діяльности Окр. Ради від часу Окр. Зїзду, що відбувся 16. жовтня 1966 р. в Сиракюзах. Окрім висилки обіжників, інструкцій та листів до Відділів, роздано ляльки, що їх Відділи приготовлять та вберуть у стилеві народні строї. Ці ляльки будемо вживати до пересувної виставки. В травні ц. р. заходами Окр. Ради відбувся Показ Історичної Ноші в Рочестері. Заплянновано на вересень у Сиракюзах Вечір Жіночого Пера та зустріч із пись-

менницею Дарією Ярославською. Зібрано та закуплено книжки, що також будуть вживані для виставки під час таких вечорів по всіх Відділах. Свята Героїнь цього року Окр. Рада не влаштовує, а доручила це відзначити по Відділах самостійно. Найбільшим досягненням Окр. Ради є зорганізування нового Відділу ч. 46 ім. Олени Теліги в Рочестер. Новий Відділ — це молоді жінки у віці між 18—35 років. По звіті була дискусія і голова Централі ставила питання різного характеру, а делеґатки Відділів і членки Окр. Ради давали вичерпні відповіді.

По короткій перерві відбуто Виховну Конференцію. Виховна референтка Окружної Ради п-ні І. Дорощак здала звіт і подала потреби зустрічей молоді та зорганізування молодечих Відділів по інших осередках. Розвинулась гаряча дискусія про можливості, як це перевести в діло. Опісля перейдено до головної точки Конференції, а саме до доповіді, що її виголосила п-ні Ольга Павлишин, учителька початкової школи в Рочестері. Тема реферату була: „Психологія дитини у дошкільному віці". Реферат написаний дуже цікаво, вичерпно та доступно, викликав велике зацікавлення у присутніх. Розгорнулася дискусія, що її, на жаль, через пізню пору треба було перервати.

Ухвали Виховної Конференції Окр. Ради в Рочестері:

1. Організувати Виховні Семінарі для батьків у кожній місцевості.

2. Виховні заходи спрямовувати на дошкільну дітвору. Провірювати працю дитячих Світличок і допомагати виховницям в їхній праці.

3. Організувати покази дитячої творчості, радіопередачі й вечорі казок.

4. Організувати зустрічі з дитячими письменницями і дбати про поширення дитячої літератури через представництво ОПДЛ в кожній громаді.

5. Розглянути можливості створення лялькового театру в нашій Окрузі.

6. Особливу увагу звернути на дорастаючу молодь. Розглянути можливість створення товариського і розвагового осередку для неї.

Ірина Руснак
Прес. реф. Окр. Ради
Рочестер

ЧЕСТЕР, ПА.

Ювілей 2 Відділу СУА

Дня 28. травня ц. р. Відділ пережив велике свято — 40-ліття свого існування. Пригадались давно минулі часи, коли то прибули до Честеру молоді дівчата, шукаючи за морем кращої долі. Важко приходилось боротись за існування в чужому краю. Та хоч яке було трудне життя — знайшлася групка ідейних жінок, що в їх серцях жевріла любов до поневоленої Батьківщини.

У травні 1927 р. на заклик покійної Катерини Бобик зійшлося 12 жінок, що створили 2 Відділ СУА. Це були: К. Бобик, А. Урбан, П. Рубаш, К. Міштурак, А. Верещак, А. Гащак, М. Каспер, А. Коваль, Ю. Лебіщак, Е. Хомин, Т. Стеців і Р. Венґжин. На основні збори прибула п-ні Олена Лотоцька. Головою Відділу вибрано п-ні М. Лакуш.

Відділ почав зростати у членстві та в осягах. У першу чергу підтримував місцеві центри, а саме будову української православної церкви Успення Преч. Діви Марії та Укр. Нар. Дому. Дохід Відділ черпав із різних імпрез та збірок.

Не забували Союзянки й про допомогу Рідному Краєві. Вона йшла для Українських Інвалідів, Рідної Школи, політичних в'язнів — залежно від потреб хвилини. Коли ж закінчилась 2. світова війна, то Відділ підтримував допомогою скитальців і приймав нових поселенців у своєму місті. Видатні пожертви Відділ зложив на твори Лесі Українки англ. мовою, на пам'ятник Т. Шевченка у Вашінґтоні, на Дім СУА і на церкву-пам'ятник у Савт Бавнд Бруку. Тепер підтримує журнал Наше Життя, тісно співпрацює з Відділом УККА і бере активну участь у всіх національних святкуваннях.

У Відділі діяло впродовж 40 років багато чільних одиниць, що вкладали всю свою душу в цю працю. Велике признання належиться тим, що стояли в проводі, особливо п-ні Петронелі Пецюх, що найдовше була головою, а тепер є почесною головою Відділу. Тепер очолює Відділ п-і Марія Івахів.

Дня 28. травня Митр. Прот. о. О. Мицик відправив панахиду за всіх членок що відійшли, та відслужив молебень та здоров'я живих Союзянок. О год. 3-тій по пол. почався бенкет. П-на Діяна Гавриляк відспівала амер. гимн, потім відкрила свято п-ні Марія Івахів, голова. Вона привітала приявних, відчитала молитву СУА та прохала вшанувати однохвилинною мовчанкою тих, що відійшли. Митр. Прот. о. О. Мицик прочитав молитву. Ведення бенкету перебрала п-ні Анна Татарів, секретарка, і вказала членкам на пакуночки, що їх отримали при вході. В них були відзнаки 40-ліття 2 Відділу СУА.

З черги промовила п-ні Олена Лотоцька, почесна голова Централі СУА. Вона пригадала заслуги 2 Відділу СУА впродовж 40-літнього шляху, що покрив сріблом голови членок, але не притьмив їхнього патріотичного духа. Вона зложила щирі побажання, щоб Відділ жив і розвивався для добра українського народу.

Історію 2 Відділу подала п-ні Марія Лаврик українською, а п-ні Софія Єдинак англійською мовою. Потім промовив парох місцевої церкви о. О. Мицик та коротко вичислив великі заслуги Відділу за 22 роки спільної з ним праці.

Слідували привіти. Першою вітала п-ні Лідія Дяченко, голова Окр. Ради СУА, потім представниці Відділів, пп.: Наталія Лопатинська (10), Ярослава Кобрин (13), Марта Олійник (15), Марія Кочерган (20), Анна Сивуляк (42), Анна Богачевська (43), Ольга Гарванко (54), Анна Гарас (91). Від місцевого Відділу УККА привітали інж. С. Шевченко і проф. Е. Мінчак. З привітами виступили й американські гості: посадник міста Честеру п. Дж. Ґорбі й посадник Парксайду п. С. Кенен, від шкільної округи п. О. Джозеф, адвокат М. Вадіно й інші. На закінчення промовила почесна голова 20 Відділу СУА п-ні М. Чайковська. Відчитано привіт 78 Відділу СУА з Вашінґтону.

Мистецьку частину програми провадила п-ні Тамара Захарків, культ.-освітня референтка. Арію Одарки й Оксани з „Запорожця" відспівала п-на Євгенія Турянська, студентка Муз. Академії, при супроводі п-ни М. Велен. Дитячий ансамбль при парохії св. Петра і Павла з Вілмінґтону під проводом С. Ковальчука відспівав чотири пісні, а п-ні Люба Гавриляк, тут народжена українка, при власному супроводі відспівала кілька пісень. Усіх виконавців публика винагородила рясними оплесками.

Ювілейну імпрею підготував особний комітет під проводом п-ні М. Вейлин. До нього належали пп.: С. Єдинак, М. Марусин, Д. Мороз, А. Івахів-

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Вадіно, В. Мюлен, К. Попек, Т. Захарків. Особливо багато праці вложила п-ні Т. Захарків, що виготувала теж відзнаки для всіх членок свого Відділу. Вона ж подарувала вишивану подушку, яку виграла дружина посадника Парксайду п-ні С. Далек.

Свято закінчилося відспіванням українського національного гимну.

Марія Болонка
пресова референтка

МІННЕАПОЛІС, МІНН.
З діяльности 16 Відділу СУА

Вечір 15. квітня ц. р., 16 Відділ СУА в Міннеаполісі присвятив спогадам про працю нашого жіноцтва в Українській Центральній Раді.

На цю тему п-ні Мирослава Петрищак, голова нашого Відділу, відчитала цікаву статтю Зінаїди Мірної, що пригадала нам багато... і скріпила бажання йти слідами тих, що в час важких бурхливих політичних подій дали великий вклад свого невтомного труду для відбудови української державности.

Потім п-ні Володимира Таращук виголосила корисну фармакологічну доповідь, якої провідною думкою було: як часто ліки підривають здоров'я, коли беремо їх без поради лікаря. Доповідь викликала оживлену дискусію, в часі якої п-ні Володимира радо й фахово відповідала на всі питання зацікавлених.

За тим, голова нашого Відділу відчитала обіжники й листи, що надійшли з Централі СУА, з'ясувала деякі важливіші актуальні питання, як — справу Світового Конгресу Вільних Українців, Фонд Катедри Українознавства (наш Відділ вислав на ту ціль 100 дол., і вже одержав подяку). Дальше, взяли ми до уваги видання Хронології життя Лесі Українки, яка за всяку ціну повинна побачити денне світло. Для тієї цілі ми вже започаткували збірку.

Зобов'язалися теж написати листи в справі поштової марки Тараса Шевченка.

Ще обговорили питання вакаційних осель і справу міжнародньої пластової зустрічі в Монтреалі і на тому закінчили вечір. **Ольга Луцик**

Приналежність до жіночої організації — це доказ громадської зрілости кожної жінки.

МАЯМІ, ФЛОРИДА
Несподіванка 17 Відділу СУА

Дня 27. серпня ц. р. Союзянки зробили несподіванку для голови Відділу п-ні Ангели Рій, для голови Контр. Комісії п-ні Анни Наконечної і членки п-ні А. Любин.

Після кожних місячних сходин членки Відділу співають „многая літа" всім тим, чиї уродини припадають на відповідний місяць, за чашкою кави і печивом, але під час вакацій цього не робиться. Цього року вирішили зробити несподіванку для тих, що мали день народження в місяці серпні.

І це дійсно вийшла несподіванка, бо пп. А. Рій і А. Наконечну попросили прийти подивитись на нові прапори до Клюбу, що їх Відділ ч. 17 має подарувати для Української Домівки в Маямі. Замість прапорів вони застали гарно прибрані столи з чудовим тортом.

Пп. А. Рій і А. Наконечна в своїх зворушливих промовах дякували організаторам і гостям за таку милу несподіванку і пожертвували по 5 дол. на пресовий фонд журналу „Наше Життя".

Всі дуже гарно провели час, заспівали „многая літа" і побажали соленізанткам доброго здоров'я.

Організаторки й гості „несподіванки": пп. М. Венгльовська, Л. Візняк, М. Ждан, С. Микитка, О. Подубинська, А. Грабар, М. Юречко, А. Білоус, Мекей, А. Корчик, А. Білецька та Р. Пусило.

П-ні Любин не була присутня, бо її чоловік перейшов операцію. Присутні побажали йому скорого видужання.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.
Літературний Вечір

Заходами місцевого Гуртка Книголюбів, що недавно зорганізувався при 24 Відділі СУА, з великою допомогою Пласт-Прияту, 16. квітня ц. р. відбулася зустріч членів цих організацій і громадянства з двома видатними письменницями — Л. Коваленко і Д. Ярославською. Цей Літературний Вечір був присвячений літературній творчості жінок-письменниць на еміграції за останні три роки. Такі вечори культ.-освітня референтура СУА заплянувала, щоб ознайомити своє членство і ширше громадянство з літературним дорібком і, можливо, з самими авторами. Різняться ці вечори від традиційних тим, що відбуваються з виставкою книжок за останнє трирічча.

Вечір започаткувала голова Гуртка Книголюбів Галина Магмет привітанням письменниць і гостей та запросила до президії, крім них, ще культ.-освітню референтку Централі п-ні Н. Чапленко, голову Окр. Ради п-ні І. Левицьку, голову Пласт-Прияту п-ні О. Мельничук, голову Об'єднаного Комітету п. Н. Пенковського та п-ні Г. Ратич, що з сусіднього Відділу прибула на це свято.

П-ні Н. Чапленко у своїй доповіді з'ясувала ціль таких зустрічей і познайомила з трирічним дорібком „жіночого пера", досить таки значного: 70 книжок, що заступали всі ділянки літературної творчости, науково-дослідної роботи й публіцистики, як також твори призначені для дітей. Була й перекладна література на мови англійську, німецьку і португальську. П'ятдесят авторок, що трудилися нераз у невідрадних обставинах, щоб збагатити нашу культуру і не дати пропасти українській спільноті на чужині, були засвідчені виставленими книжками з різноманітними заголовками. Тож доповідачка й закінчила: „Нехай у країні найбільшого добробуту, попри авта, доми, холодільники й телевізори, знайде своє почесне місце й українська книжка!" Бож ті книжки можна було не тільки оглядати, але й купувати.

На такому тлі читання поезій письменниць, що в даному періоді видали свої збірки, зазвучали переконливо та успішно. П-ні Г. Магмет навперемінки з п-ні О. Мельничук зачитали поезії Діми із збірки „Третій берег" („Балляда про дерево" особливо всіх зворушила), Ганни Черінь із збірки „Чорнозем", зокрема „Великдень", бо саме був великодній час, Христі Алчевської із збірки „Клематіс" та Тетяни Шевчук із збірки „На престіл майбутніх днів".

По такім поетичнім початку відбулася „зустріч" із прозою, бо нашими дорогими гістьми були представниці прози, що в останніх роках започаткували свої широкі полотна — тритомові твори: Л. Коваленко — „Степові обрії", перший том трилогії п. з. „На нашій — не своїй землі", а Д. Ярославська повістю „Повінь", що є першим томом трилогії „На крутій дорозі". Голова Гуртка Книголюбів ознайомила нас із письменницями, прочитавши короткі літературні довідки

про них, що їх виготовляє культурно-освітня комісія СФУЖО, як також з їхньою літературною творчістю. Л. Коваленко прочитала дві новелі із збірки „Дві краси". Кожне слово доходило до слухачів і западало в душу, а оповідання „Як я вивчала англійську мову" перенесло нас у недалеке минуле і кожний знаходив свої власні в ньому образи. Прочитане з гумором, викликало в слухачів щирий сміх.

Д. Ярославська обдарувала нас ще недрукованими творами, що їх назвала літературними етюдами. Перший сантиментальний, що й відповідає натурі самої письменниці, другий більше з гумором. Подобався дуже етюд „Рибалка". Закінчила літературну частину голова Пласт-Прияту читанням віршів М. Рильського і В. Симоненка. Публика прийняла їх із захопленням, а це заохотило до прочитання більше віршів В. Симоненка з останньої збірки „Берег чекань". Так була порушена „дискримінація", що її Союзові Українок Америки закидають у відношенні до письменників-чоловіків, і це „порушення" в майбутньому треба буде перетворити на правило. Офіційну частину закінчила голова Окр. Ради п-ні І. Левицька закликом допомогти Гурткові Книголюбів, що ще чисельно малий, збільшенням його членства, проявити таку корисну діяльність.

Розпродаж книжок, збирання автографів, сердечна гутірка з письменницями при закусках і домашнім печиві, що його приготували пані з Пласт-Прияту, доповнили цей незвичайний вечір у нашій громаді. До цього треба ще додати великодню льотерію, що її вигравка — паска — припала письменниці Л. Коваленко. Хоч українська громада в нашому місті не дуже велика, а порівнюючи не такі численні присутні розкупили книжок присутніх авторок й інших на суму 120 дол. Були голоси, щоб такі вечори частіше влаштовувати, і це нехай буде заохотою для організаторів. **Присутня**

ПОТАКЕТ, Р. Ай.

Свято Матері 25 Відділу СУА

І знов настав травень — як у минулих роках, так і тепер зійшлися численно всі, щоб у цей день ушанувати матерів за їхні труди і самопосвяту.

Відкрилася занавіса — на багато прикрашеній квітами сцені стояла статуя Богоматері, а кругом неї діти — більші й менші, всі зодягнені в народні строї. Програму відкрив Адріян Клюфас деклямацією-молитвою, складаючи китицю квітів у стіп Пречистої. П-ні С. Стерпак, голова, зворушливо відчитала лист від матері з України. Опісля виступили наші малі й талановиті декляматори — Юля Кручковська й Андрійко Коропей. Велике признання і похвала для Петруся Коропея й Алека Худолія за їхню гру на акордеоні. Святочну доповідь відчитала п-ні Олена Тренклер. Оленка і Богдан Ганушевські закінчили першу частину гопаком.

У другій частині програми відбулася інсценізація „В День Матері" з участю всіх дітей. У ній брали участь: Юля Кручковська, Варвара Трембач, Дана Ріді, Лідка Кузьма, Петро Білий, Орест Кузьма, Орися й Оленка Ганушевські, Алек Худолій, Наталя і Петро Кравців, Роман, Михась, Ліда й Адріян Клюфаси, Соня, Петро й Андрій Коропеї. Всі діти на закінчення сценки вручили китички живих квітів своїм матерям. Милою несподіванкою був виступ учня середньої школи Ж. Худолія, що захопив усіх своєю грою на фортепіяні.

Відспіванням пісні до Богоматері та живим образом закінчено сценку. Діти вручили китицю квітів п-ні С. Стерпак, голові, і дарунок учительці п-ні Ю. Флис за їхні труди в підготуванні імпрези.

Опісля відбулось прийняття для дітей і батьків. **І. К.**

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Перша Дитяча Світличка СУА

Ініціятиву до заснування першого українського дитячого садочка на терені ЗДА дав 33 Відділ СУА в Клівленді 14 років тому, в 1953 р. Потреба Світлички була така наявна й ентузіястів між членками Відділу було досить багато, щоб перебороти початкові труднощі. На протязі тих довгих років, а зокрема в початках, виринала все проблема приміщення і Світличка переносилася майже щороку — то була в публичній школі, то знову в домівці СУМА, потім у Пласті, аж врешті примістилася при школі українознавства, яка віднаймає приміщення одної з публичних шкіл і виглядає, що в найближчому майбутньому там і залишиться.

Число діточок усе вагається між 20—30, переважно діти новоприбулих, хоч були часом і внуки давніх поселенців. Щоб діти мали якнайкращі умовини перебування, придбано для Світлички меблі.

Виховницями були звичайно членки Відділу, часом їм помагали молоді панночки, як теж членки Батьківського Кружка, що заснувався при Світличці майже від самого початку.

Світличка влаштовувала щорічно кілька внутрішніх імпрез, як св. Миколая, Ялинку, свято в честь Тараса Шевченка, День Матері й обов'язково закінчення шкільного року. Крім того щороку відбувалася дитяча костюмівка, яка згуртовувала більше дітей і старших віком до 12-го року життя, але Світличка була господарем забави і часом навіть давала маленьку програму.

В останньому році число дітей так і залишилося біля 30. Виховницею була п-ні Віра Квіт, а їй до помочі станула її доня. Від 33 Відділу СУА Світличкою опікувалася виховна референтка п-ні Зеня Ярош.

Упродовж тих 14 років український садочок закінчило 300—400 дітей. Перші випускники тепер досягають віку до 18-ти років. Як добре, що понесуть у життя спомин про український садочок, а 33 Відділові СУА велике Спасибіг. **М. Г.**

КОГОВЗ, Н. Й.

Зустріч із головою Централі СУА

З нагоди приїзду п-ні Стефанії Пушкар, голови Централі СУА, відбулася 20. травня 1967 р. нарада з Управою Відділу СУА в приміщенні укр. катол. школи. Голова нашого Відділу, п-ні Ольга Павлів, представила кожну членку Управи, а п-ні Пушкар з'ясувала ціль поїздок по Відділах та напрямні праці Централі СУА. Про недоліки Відділу інформували: голова п-ні О. Павлів, секретарка п-ні У. Омецінська, а п-ні Я. Ракоча здала фінансовий звіт. Головні недомагання — це байдуже ставлення до своєї організації, брак згоди та єдности.

Після наради п-ні Пушкар з п-нею Павловою ввійшли до головної залі, де зібралися майже всі членки при прибраних столах у числі до 40 осіб. Одна з найстарших піонерок і основниць, п-ні Марія Ракоча, привітала Гостю й передала їй хліб і сіль. Голова Відділу привітала Голову Цен-

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

тралі та всіх Союзянок, провела молитву і попросила однохвилинною мовчанкою і повстанням із місць ушанувати померлих Союзянок. Потім представила найстарших піонерок та основниць Відділу: пп. Марію Ракочу, Софію Зальопану та Ольгу Коник, згадуючи про дві неприявні членки-основниці з 1930 р. пп.: Теклю Постоловську й Марію Баб'як. Під час 2-ої світової війни Відділ припинив свою діяльність та відновив її в 1950 р., з приїздом нових емігранток. Представлено визначних членок.: проф. Ірину Заячківську-Гаврилюк, почесну членку Відділу, відому піяністку, що веде в Коговзі Українську Музичну Студію, та мґр. Марту Копач-Гречаник, відому концертову співачку (драматичне сопрано).

П-ні Пушкар вітаючи всіх приявних, висловила радість із приводу стільки заслужених і вартісних членок. Подаючи напрямні праці СУА, поклала найбільшу вагу на збереження української національної субстанції, дитячі світлички, доріст, студентську молодь у клюбах молоді, щоб наша студіююча молодь пізнавалася та продовжувала корисну діяльність для нашої справи між собою і серед оточення. Великим досягненням є створення Музею СУА в Ню Йорку. СУА має широкі зв'язки з американськими жіночими організаціями. Визначні американки заявили нам, що через збереґання наших традицій і звичаїв — українська молодь краще вихована. СУА плянує на Союзівці курси для молодих матерів і для молоді.

В оживленій дискусії промовляли пані: О. Бачинська, А. Ґоґоша, Н. Касіянчук, О. Коник, А. Герець, мґр. М. Гречаник і інші. П-ні О. Коник звернула увагу, що для скріплення зв'язків з американськими жін. організаціями треба уладжувати імпрези для американок. П-ні Голова радила звертатися за порадами до Окружної Ради СУА.

Відтак відбулася спільна вечеря, що її зорганізувала господарська секція, пані: Марія Мацюк, Віра Гарбач і Варвара Ковальчук. Наша відома співачка мґр. Марта Копач-Гречаник відспівала на високому мистецькому рівні дві пісні В. Безкоровайного: „І сад зацвів" та „На склоні гір", при форт. супроводі проф. І. Заячківської-Гаврилюк. Вкінці голова Відділу п-ні О. Павлів подякувала нашій Гості за приїзд, цінні поради, та всім членкам, зокрема господарській секції, за смачну вечерю. Відспівано многоліття Голові Централі та всім членкам і зроблено спільну знимку.

Зустріч залишила якнайкращі враження та причиниться напевне до пожвавлення праці в нашому Відділі СУА, що має всі дані згуртувати українське жіноцтво з цілої околиці та стати одним із передових Відділів нашої організації.

Іванна Дурбак
пресова референтка

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Свячене 43 Відділу СУА

Цього року ми теж відновили традицію **Свяченого.** І хоч дуже побоювались, чи серед повені імпрез у Філядельфії воно нам удасться, то ще раз переконались, що імпрези традиційно-родинного характеру треба влаштовувати, бо вони загрівають наші втомлені серця теплом минулих літ, гомоном воскресних дзвонів та багатством нашої тисячолітньої традиції.

Звісно, що столи вгиналися від усякого добра (це ж Америка!), що членки по-мистецьки прибрали їх квітами, та справжньою лозою, що свічі ясно палахкотіли, що паска виросла висока, а сирник був „надзвичайний", зладжений ще за приписом „прабабуні". Ясно, що це все дуже важне і приманчиве для ока, але найважніше — це заповнена шановними гістьми заля Дому Молоді, що прийшли дня 1-го квітня засісти з нами за спільний Великодній стіл.

Оце, ця сила нашої традиції, що єднає нас усіх в одну велику родину! П-ні А. Богачевська, голова, з великою радістю вітала всіх приявних, а о. парох Василь Головінський поблагословив святочну трапезу та звернувся з гарячим закликом до єдности, любови ближнього, взаїмного вирозуміння, які єдині можуть скріпити нашу еміґрацію, щоб спільними силами допомогти поневоленій Україні.

Провід свята перебрала п-ні О. Грабовенська, представивши шановних гостей із почесною головою п-ні О. Лотоцькою на чолі. Марійську Дружину Пань репрезентувала її голова п-ні Марія Головінська. Щоденник „Америка" мав свою представницю в особі редакторки п-ні мґр. Ірини Пеленської. Від Окр. Ради СУА була голова п-ні інж. Лідія Дяченко. Місцеві Відділи СУА були заступлені своїми представницями. Вперше ми вітали в себе представниць Відділу Жін. Об'єднання при ООЧСУ пп. Стефанію Шаран і Стефанію Бернадин.

Дуже милою появою був Дівочий Квартет СУМА під музичним проводом проф. Зої Маркович, що відспівав кілька настроєвих пісень. Гарні голоси, бажання вивчити українську пісню та служити своїй громаді — це мета, що її собі намітили молоді студентки. Щасти Вам, Боже, в дальшій праці!

Спомин „Великдень у Львові" пера Олега Лисяка, що його майстерно відчитала Марія Лисяк, нагадав багато рідного, хоч давно минулого, але дуже бажаного сьогодні. Про давні українські Великодні звичаї та їх походження розказала п-ні О. Грабовенська, засягаючи аж у дохристиянську добу, в якій наші предки поклали основу під наші звичаї. Закликала присутніх вивчати народні звичаї та черпати з них силу до виховання молодого покоління.

Вечір пройшов серед дружніх розмов і спогадів, що бодай на короткий час дали відпруження втомленій людині модерного світу.

Грімке „Христос Воскрес" закінчило це наше спільне свято.

Осипа Грабовенська

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Зустріч ґрадуантів

Дня 18. червня ц. р. вдруге заходами 47 Відділу СУА ім. Лесі Українки вдалось провести таку Зустріч. О год. 6-тій вечора розпочато імпрезу ґрадуаційним маршем. Під його звуки ввійшли на залю ґрадуанти — квіт нашої громади. Це та молодь, на яку всі ми покладаємо великі надії, що вони зуміють своє знання про Україну передати американському світові.

Ґрадуанти засіли за почесним столом, а тоді п-ні А. Капітан, голова Відділу, привітала всіх і передала провід вечора п. Миколі Єйні. Він у свою чергу представив ґрадуантів та їхніх батьків, подаючи школу, яку кажен закінчив, і каледж, до якого вступив.

Молитву провів о. проф. К. Пасічний, ЧСВВ. Після закінчення вечері промовив до ґрадуантів інж. М. Тицький в імені батьків. Він закликав їх до любови свого рідного та збере-

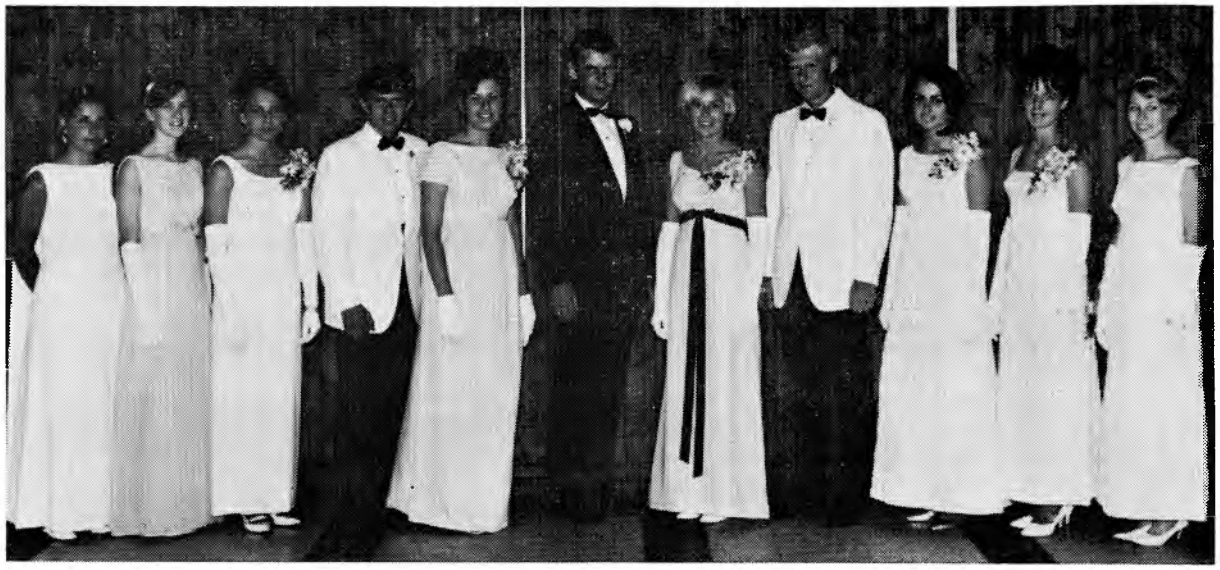

Із Зустрічі ґрадуантів у Рочестері:
Стоять від ліва: пп. Марта Остап'юк, Віра Олексин, Зоряна Зелез, Віктор Шімко, Ірина Осадців, Ігор Єйна, Віра Баран, Роман Боднар, Зоряна Домбчевська, Оксана Білик, Ірина Тицька. Неприсутня на світлині: п-на Таня Кузиляк.
From the Graduation Party in Rochester, N. Y.

ження моральних чеснот, що їм вщіпили їхні батьки.

В імені ґрадуантів промовила п-на Марта Остап'юк, дякуючи батькам за їх труди, а 47 Відділові за влаштування Зустрічі.

Щирі побажання ґрадуантам зложив о. проф. К. Пасічний, ЧСВВ. Він пригадав їм, що без віри в Бога не можна осягнути правдивого щастя в житті.

Привіт від Студ. Громади і Старшого Пластунства зложила п-на Дарія Кіндрат. Дорадкувала молодим студентам включитися в ряди Студ. Громади і всюди виразно зазначувати своє походження.

Товстмастер ще прочитав письмові привіти від Окр. Ради СУА, Т-ва „Самопоміч", ОбВУА, Пласт-Прияту. Офіційну частину закінчив о. К. Пасічний молитвою. Після того молодь та батьки забавлялися під звуки оркестри.

Вдруге проведена імпреза стає вже традиційною. Жаль тільки, що не всі українські ґрадуанти Рочестеру взяли в ній участь.

Наприкінці слід згадати, що велику заслугу в успіху Зустрічі має окрім голови п-ні А. Капітан також секретарка п-ні М. Залітач і культ.-освітня референтка п-ні Ірина Руснак. Допомагав видатно Батьківський Комітет у такому складі: пп. І Остап'юк, Я. Зелез, О. Пархоменко, І. Баран, мґр. Р. Домбчевський, М. Єйна, інж. М. Тицький. Усім їм належиться за цей труд щира подяка!

О. Ганушевська
пресова референтка

ВІЛМІНҐТОН, ДЕЛ.

З діяльности 54 Відділу СУА ім. 500 Героїнь

Дорогі Союзянки!

Це черговий мій звіт про нашу працю. В першу чергу хочу розказати про **свято Т. Шевченка.** Про нього ще не писала і ви готові подумати, що в нас таке свято й не відбулося. А насправді воно не так, бо воно відбулося, хоч із невеликим запізненням, бо аж 16. квітня.

Цього року ми постановили дати свято виключно місцевими силами. І хоч спочатку воно якось „не клеїлося", то академія випала несподівано добре. Ось наша програма:

У першій частині: Заповіт і „Перебендя" у виконанні жіночого хору при супроводі бандури (Сергій Ковальчук), дальше доповідь Степана Матвійкова, потім мело-деклямація „Лічу в неволі" у виконанні д-ра Святослава Трофименка при супроводі бандури, а вкінці виступ дітей із Світлички в спільній та поодиноких деклямаціях. Виступали — Дарія Коржевська, Зоя Трофименко, Андрій і Оленка Рудавські, Наталка Глинянська, Степанія, Тетяна й Уляна Гарванко та Ірина Грицушко.

Після перерви слідувала інсценізація „Гамалії", в якій взяли участь Мирослав Корженівський (Гамалія), Андрій Грицушко, Левко Корженівський, Євген Паранчук і Всеволод Гусар (козаки). Слова автора говорив Марко Гарванко. Потім ішли деклямації „Козачковському" у виконанні Марії Корженівської і Марії Гаврищук, „Учітеся" у виконанні Романа Книгиницького, і пісні „Тополя" і „Ой, кряче, кряче", дует при супроводі бандури у виконанні Сергія Ковальчука і Степана Матвійкова. Свято закінчено національним гимном.

Пісні підготував і випровадив Сергій Ковальчук, дітей приготовили Лада Гусар і Марія Корженівська, а інсценізацію „Гамалія" з декораціями і строями Лідія Гарванко. Картинутло, що служила за декорацію під час цілої академії, намалював Володимир Глинянський. Програму уложили й підготували Марта Трофименко і Лідія Гарванко.

Програма вийшла багата, різноманітна і не за довга, що буває часто при доморобних імпрезах. Пан С. Матвійків уже відомий із коротких, речевих доповідей. Він ширше застановився над переживаннями Кобзаря в

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

неволі, подаючи деякі факти, ширшій публиці невідомі.

Нове враження викликала в публики майстерно виконана мелодеклямація д-ра С. Трофименка. Про дітей і не треба писати, вони все збирають найбільше оплесків. Інсценізація поеми „Гамалія" з „правдивими" козаками, хвилями та чайкою випала дуже ефектовно. Молоді пані, дві Марусі, віддали трудний, насичений гіркістю вірш Т. Шевченка з великим і щирим відчуттям. А вже дует пп. Ковальчука і Матвійкова при супроводі бандури, дав прекрасне закінчення цілій програмі!

Треба відмітити, що всі виконавці працювали щиро і старалися, як могли у перевантажений працею Великодній час зійтися на проби й працювати над деклямаціями, декораціями, афішами і т. д. Нехай нагородою їм буде добре поставлена програма і задоволена публика.

Чистий дохід із свята переслано для Наук. Т-ва ім. Шевченка.

Вже 23. квітня на ширших сходинах Відділу відбулась **доповідь** про науку психології. Доповідачем був мґр. Богдан Шатинський. Доповідь була ілюстрована кольоровими прозірками і давала вгляд у цю модерну науку, що тепер по-новому насвітлює багато речей. На жаль, мало членок скористало з такої цікавої теми, хоч доповідач спеціяльно приїхав на це з Вашінґтону.

Дня 28. травня п'ять членок нашого Відділу — Ольга Гарванко, Марія Ріц, Катря Гусак, Ольга Паранчак і Софія Цибак їздили як делеґатки до сусіднього Відділу в Честер, Па., що святкував 40-ліття свого існування.

Дня 10. червня Відділ відбув свої останні ширші сходини при каві й солодкім і розійшовся на вакації.

З досвіду бачимо, що на весні останню більшу імпрезу можна плянувати в квітні. Опісля сонечко пригріє, людей тягне кудись поїхати і провести вільний час разом із ріднею на свіжому повітрі або навіть попрацювати трохи у власному городі. Тяжко зібрати членок на сходини. Тому вже в травні не варто запляновувати більших імпрез.

Лідія Гарванко
пресова референтка

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя"?

ЛОС АНДЖЕЛЕС, КАЛІФ.

Річні збори 55 Відділу СУА

Дата: Дня 17. червня 1967.

Збори відкрила п-ні Ольга Муць, голова, молитвою.

Президія: п-ні В. Білинська, голова, п-ні Л. Палашевська, секретарка.

Протокол попередніх річних зборів відчитала п-ні О. Муць.

Звіти Управи зложили голова, секретарка, скарбничка і культ.-освітня референтка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 61 членок, у тому 4 нових. Відбулося 6 ширших сходин, 8 сходин Управи.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На ширших сходинах відчитано три доповіді. Влаштовано імпрези: 1. Перкалеві Вечерниці, започатковані ще попередньою Управою. 2. Андріївський Вечір. 3. Забаву для доростаючої молоді. 4. Вишивані Вечерниці. Влаштовано зустріч п-ні Стефанії Пушкар, голови Централі і Літ. Вечір у честь письменниці Докії Гуменної. Разом із Комітетом Фонду Катедри Українознавства влаштовано забаву. Замовлено панахиду в пам'ять жінок-героїнь. Пожертва 100 дол. на Осередок НТШ в Сарселі і 100 дол. на Катедру Українознавства.

в) Виховна: Зорганізовано курс танків для доростаючої молоді. Вдержувано контакт із новозорганізованою Студентською Громадою.

г) Сусп. опіка: Відділ пожертвував 50 дол. для старших хворих жінок у Німеччині і 50 дол. для місцевого хворого.

г) Пресова: Відділ видав 5 чисел бюлетеня, що служив для інформації членства.

д) Фінансова: Відділ мав 1,697 дол. приходу, а 1,393 дол. розходу.

Контр. Комісія поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Ольга Муць, голова, п-ні В. Білинська, містоголова, п-ні О. Прокопович, секретарка, п-ні З. Васильків, скарбничка. Референтками стали — п-ні М. Бучинська культурно-освітньою, пп. А. Наконечна і С. Шумна сусп. опіки, п-ні Л. Палашевська пресовою, п-ні М. Пальчук господарською.

Контр. Комісія: пп. А. Прокопович і Т. Касперська.

Збори закрила перевибрана голова, дякуючи за довір'я та прохаючи Управу й усіх членок співпрацювати з нею й надалі. Молитвою закінчено збори.

Люба Палашевська
секретарка зборів

ЮТІКА, Н. Й.

Третій раз на телевізії

Дня 21. квітня референтка зв'язків нашого Відділу п-ні Ірина Рабій знову виступила на телевізії. Цим разом

Із Конкурсу на писанку в Ютиці: Зліва на право: Катруся Ликтей (перше місце серед дітей), Богдан Кошикар (перше місце серед молоді), Джен Ликтей (перше місце серед дорослих)
Award winners of the competition of Easter eggs in Utica, N. Y.

п-ні Рабій розказала про наш щорічний Великодній Базар, який за традицією відбувається у Квітну неділю, а дохід призначений на добродійні цілі.

Базар відбувся 23. квітня. Заохочені оголошенням на телевізії численні покупці розкупили все печиво, кераміку, вишивки й інші речі, що були на базарі.

Під час базару, як звичайно, продавалося каву й солодке, так що члени нашої парохії після спільного Св. Причастя мали й спільне снідання, нагоду поговорити та ще й купити гарний Великодній подарунок родині чи знайомим.

Управа Відділу складає щиру подяку всім, що причинилися до успіху базару своїм печивом, працею чи купном.

Інтересним почином на базарі були українські приписи в англійській мові, що їх видрукувала п-ні І. Рабій для американських жінок, які цього року численно прибули на наш базар.

Курс писання писанок

Цього року за ініціятивою нашої енергійної організаційної референтки

п-ні І. Рабій, наш Відділ зорганізував курс писання писанок. Учасників курсу було 15, у тому дорослі й діти. Курс провадила п-ні Т. Савицька.

Під час Великоднього базару відбувся конкурс на найкраще написану писанку учасниками курсу. Першу нагороду одержала маленька (7-літня) Катруся Ликтей за чудово написану писанку. Якби не те, що ми бачили, як та дитина писала писанки під час курсу, то тяжко було б повірити, що 7-літня дитина може справді так писати.

Серед молоді за гарну писанку був вирізнений Богдан Кошикар, а серед дорослих п-ні Джен Ликтей, мати маленької Катрусі.

Треба зазначити, що голосували всі присутні на базарі, віддаючи голоси після своєї вподоби. Цей конкурс був приємним і корисним додатком до нашого Великоднього базару й залишив приємне враження серед учасників.

Т. Савицька

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Ширші сходини, присвячені Ользі Кобилянській

Дня 22 квітня 1967 відбулися ширші сходини 64 Відділу СУА в Ню Йорку у власній домівці. Доповідь на тему „Музика в творах Ольги Кобилянської" відчитала п-ні Стефанія Нагірна. На думку доповідниці, Ольга Кобилянська — це зовсім відмінна постать в українській літературі. Вона не належить до реалістично-побутової школи українських письменників. Зростала під великим впливом західньо-европейської літератури. Розцвіт її літературної діяльности припадає на ті часи, коли в літературі пробиває собі дорогу модернізм, що ніс із собою нові сюжети, нове насвітлення, послуговуючись імпресіоністичним стилем із багатою символікою.

У творах О. Кобилянської на перший плян висуваються психічні конфлікти, тонкий ліризм та особисті переживання дієвих осіб.

Її цікавила глибина душі героїв, особливо безмежний біль жіночої душі.

Твори О. Кобилянської густо перемережані прекрасними музичними й звуковими моментами, що є доказом високої музичної культури письменниці, її відчування внутрішньої потреби музики та вміння слухати музику оточення, особливо музику природи. Музика є для неї знаряддям вислову певних життєвих явищ чи настроїв. Герої творів О. Кобилянської, якщо самі не є музиками-мистцями, то принаймні доволі цікавляться музикою, захоплюються нею та глибоко відчувають її.

Реферат був ілюстрований такими музичними творами: „Місячна Соната" Бетовена й „Імпропті Фантазі" Шопена.

Оригінальна тема доповіді притягнула не тільки наших членів, але й гостей. Доповідниця легкістю свого стилю і деякими мало знаними фактами з життя О. Кобилянської вміла зацікавити публику. Зі своєї сторони публика віддячилася доповідниці за її труд рясними оплесками.

Оксана Щур
культ.-осв. реф.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

З діяльности 66 Відділу СУА ім. О. Кисілевської

Гостина голови СУА. Дня 6. травня наш Відділ гостив у себе голову СУА п-ні Стефанію Пушкар. Зібрані членки у святочному настрою привітали голову. Від Відділу привітала авторка цих рядків, декоруючи голову СУА символічною орхідеєю тоді, коли присутні заспівали „многая літа". Після молитви всі засіли до вечері. Першою привітала дорогу Гостю голова Відділу п-ні Ростислава Яхницька, з'ясовуючи ціль її відвідин. Слідували звіти референток. Потім промовила голова СУА п-ні Стефанія Пушкар. Вона з'ясувала головні напрямні праці нашої організації під сучасну пору, підкреслюючи найважнішу з них, а саме — збереження української субстанції. Це може проходити різними засобами, але головним є праця над збереженням нашої дітвори й молоді. Слідувала дискусія, що роз'яснила деякі сумніви. Сходини закінчено молитвою.

Ця небуденна зустріч внесла подих нового у працю Відділу і ще більше скріпила нашу організаційну єдність.

Весняні Вечерниці. Дня 27. травня відбулися Весняні Вечерниці, що пройшли з повним успіхом, при великій участі громадянства, позамісцевих гостей та великій кількості молоді.

Думку п-ні Ірини Гриневич, щоб улаштувати такі Вечерниці, з яких дохід пішов би на Укр. Катол. Університет у Римі, прийняли членки на ширших сходинах ще зимою. Підготова йшла на сходинах і в програму включено льосування апарату Полороїд, вишивок і кераміки. Наприкінці постановлено получити забаву з представленням цьогорічних випускників обох шкіл українознавства та американських середніх шкіл.

Завдяки такій уважній підготові імпреза мала надсподіваний успіх. Чистий дохід у сумі 1,100 дол. переслано до Риму.

Анна Кузьо, прес. реф.

БРІДЖПОРТ, КОНН.

Інтернаціональний Фестиваль

Дня 2. липня 1967 р. Інтернаціональний Інститут у Бріджпорті, Конн., справляв свій традиційний Фестиваль, в якому брало участь багато різних національностей. Наш Відділ СУА також був там заступлений. На ширших сходинах вибрали окремий комітет, що зайнявся справою підготовки до цього Фестивалю.

П-ні Папроцька працювала як зв'язкова між СУА й Інтерн. Інститутом. П-ні Жеребецька зайнялася виставкою нашого нар. мистецтва. Їй до помочі були пп. Папроцька і Романів. Був також стіл із печивом і нашими нар. стравами, яким зайнялись пп. Г. Болона, Самчук, М. Михайлович та Т. Галькевич.

В імпрезовій частині виступала танцювальна група „Дніпро" під проводом п-ни Р. Станішевської. Три доні о. Пастухова грали на бандурах. Наші виступи дістали найбільше оплесків.

А вже найбільшою радістю було для нас, коли оголосили, що королевою Фестивалю стала наша п-на Леся Бурій. Це почесне місце дістала знов українка, другий раз зчерги. П-на Ірина Цап, минулорічна королева, святочно передала корону новій королеві п-нні Бурій.

До звеличання цього Фестивалю багато членок нашого Відділу допомогли своєю працею, за що всім належиться щира подяка.

О. Сусла

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні збори 81 Відділу СУА ім. Олени Степанів

Дата: 12. лютого 1967.

Збори відкрила голова Відділу п-ні Олена Перецька і привітала п-ні Анастазію Вокер, голову Окр. Ради СУА.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Із Весняних Вечерниць у Ню Гейвені:

Стоять від ліва: пп. Ірина Цап, Степан Папроцький, Катерина Юкаш, Володимир Лодинський, Люба Шап'янчан, Антін Яхницький, Марія Цуркан, Ярослав Палюга, Марія Дзюбата, Мирослав Телюк, Ляля Білас, Роман Пелех, Таня Бережецька, Віктор Гечкел.

From a Spring Dance in New Haven, Conn.

Президія: п-ні Марія Лазарчук, голова, п-ні Стефанія Гладиш, заступниця, п-ні Надія Терлецька, секр.

Звіти Управи зложили: п-ні О. Перецька, голова, п-ні Н. Терлецька, заступниця, п-ні Тамара Сисак, секретарка, п-ні М. Лазарчук, скарбничка і референтки — п-ні Анастазія Стефанюк організаційна, п-ні Меланія Білоскурська сусп. опіки, п-ні Оксана Василина господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 25 членок, 6 вибуло, одна прибула. Відбулось 7 ширших сходин, 8 засідань Управи. Відділ брав чинну участь у всіх імпрезах Окр. Ради та в різних імпрезах Відділів.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На ширших сходинах Відділу відчитано доповіді: „Погляди Івана Франка на самостійність жінки", „Михайло Грушевський", „Письменниця Ірина Пеленська" (Надія Терлецька), „Враження з поїздки по Европі" з висвітленням фільму (Марта Арнольд, дочка членки), „Отруйні рослини" (д-р Марія Балтарович). У святочні програми входили також деклямації. Влаштовано Свят-Вечір, спільне Святчене і Товариську Зустріч. Проведено курс писання писанок під проводом п-ні Н. Терлецької, курс кераміки під проводом п-ні Ярослави Сени, курс трикотарства під проводом п-ні Меланії Білоскурської.

в) Виховна: Відділ провадить Дитячу Світличку. Діти виступали на Свяченім і Свят-Вечорі Рідної Школи.

г) Сусп. опіка: Проведено збірки на пластичну операцію для дівчинки, для хворих, сиротам вислано кошики з печивом із нагоди свят.

г) Зв'язки: Вислано листи до Ген. Поштмайстра в справі марки Т. Шевченка. Взяли участь у 25. Конвенції Плянування.

д) Господарська: На ширших сходинах подавано каву й солодке. Влаштовано покази страв з оселедця, декорування канапок, подавання морозива на дитячих імпрезах.

е) Фінансова: Відділ мав 1,631 дол. приходів, а 1,560 дол. розходів.

Нова Управа: п-ні Олена Перецька, голова, п-ні Любомира Тарновецька, заступниця, п-ні Тамара Сисак, секретарка, п-ні Надія Терлецька, скарбничка. Референтками стали — п-ні Анастазія Стефанюк організаційною, п-ні Меланія Білоскурська сусп. опіки, п-ні Оксана Василина господарською.

Контр. Комісія: п-ні Марія Лазарчук, голова, п-ні Ярослава Боденська, заступниця, п-ні Стефанія Гладиш, членка.

У своєму слові п-ні А. Вокер, голова Окр. Ради, висловила признання Управі Відділу за успішну працю і побажала новій Управі та всім членкам успіху в майбутньому.

Олена Перецька, голова

БРОНКС, НЮ ЙОРК

З діяльности культ.-освітнього реферату 82 Відділу СУА

Культурні імпрези 82 Відділу СУА відбуваються або на ширшому форумі для членок і гостей, або в тісному колі на ширших сходинах. Ці останні мають здебільша характер доповідей, чи гутірок запрошених культ.-освітньою референткою п-ні Софією Раковською доповідачів.

На ширших сходинах дня 8. квітня ц. р. зібрані прослухали доповідь п-ні Ольги Соневицької п. н. „Париж — Рим, враження з подорожі". Доповідниця поділилася з присутніми своїми переживаннями, враженнями й спостереженнями з перебування в Парижі й Римі. Вона звернула окрему увагу на характеристику українського життя в столиці Франції та на зустріч із кардиналом Йосифом Сліпим у Вічному Місті.

На ширших сходинах дня 6. травня ц. р. виступив із доповіддю журналіст Орест Питляр, який нещодавно прибув з Австралії на постійне перебу-

вання в ЗДА. У своїй доповіді „Австралія й австралійська Україна" він змалював присутнім живу, цікаву й барвну картину життя й діяльности української національної групи на тлі загально-австралійського життя.

Для членок і гостей був улаштований культ.-освітнім рефератом дня 16. квітня ц. р. вечір з участю п-ні Слави Геруляк-Туркевич та поета й мистецтвознавця Вадима Лесича. Вечором проводила п-ні Софія Раковська.

П-ні Геруляк-Туркевич продемонструвала показ виробу мистецької кераміки з поясненнями. Вона познайомила присутніх з історичним розвитком керамічного мистецтва та з технічними засадами виробу мистецької кераміки, якої основним матеріялом є глина, а ганчарське колесо, піч та власні пальці нескладним знаряддям, що ними мистець виконує свої вироби. Уява мистця та зразки, що їх постачає сама природа, становлять багатюще джерело мистецьких концепцій, висловлених у випаленій глині. П-ні Геруляк послуговується майже виключно найпервіснішою формою ганчарського виробництва — горшковою формою, надаючи їй різних нюансів згідно зі своїм мистецьким задумом. Вона творить фантастичні, абстрактні й декоративні скульптури та речі ужиткового характеру. Відповідями на запити присутніх закінчився показ-гутірка п-ні Геруляк.

У другій частині вечора зібрані вислухали гутірку поета Вадима Лесича з ділянки образотворчого мистецтва. Доповідач познайомив їх із найважливішими мистецькими рухами, напрямками й школами, що прийшли на зміну давнього реалістично-фотографічного малярства та подав характеристику наймаркантніших представників нового малярства. Окрему увагу присвятив українському модерному мистецтву та його чоловим репрезентантам. Деякі проблеми пояснив наочно на картинах, виставлених на залі.

Вечір закінчено товариською гутірkою при каві й солодкому, що їх приготували господарські референтки Відділу.

Марія Барагура
пресова референтка

Імпреза, проведена силами двох Відділів — це тісний лучник між ними.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Гурток Молодих Книголюбів на відвідинах в УВАН

Дня 23. квітня ц. р. Українську Вільну Академію Наук у Ню Йорку відвідали надзвичайні гості, а саме Молодий Гурток Книголюбів, зорганізований під проводом п-ні О. Трембіцької при 83 Відділі СУА. Відвідини Академії відбулися за ініціятивою одного з членів гуртка — Андрія Ярошa. Дев'ятнадцять молодих членів Гуртка Книголюбів, від 8 до 13 років, із зацікавленням прослухали інформацію про Академію, яку подала п-ні Ніна Січинська.

Проф. В. Міяковський, на прохання голови 83 Відділу СУА, пані М. Ярош, ознайомив гостей із Музеєм-Архівом Академії ім. Дмитра Антоновича та показав і розказав учасникам деякі рідкі українські книжки.

Молоді учасники Гуртка Книголюбів, на пам'ять про відвідини Академії, розписалися в книзі відвідувачів, а проф. І. Замша подарував від Академії всім учасникам українські дитячі книжки. **Н. Січинська**

ГАРТФОРД, КОНН.

Поклін Героїням УПА

Дня 19. лютого ц. р. 93 Відділ СУА вшанував пам'ять жінки-героїні УПА. Свято це відбулося на ширших сходинах у залі укр. катол. церкви св. Михаїла.

Це була перша імпреза Відділу, бо щойно в жовтні минулого року його основано. Однак, як на початок діяльности Відділу, ця імпреза була вповні вдалою. Коротка, добре підготована і по-мистецьки виконана програма залишила добре враження.

Свято відкрила голова Відділу п-ні Ольга Платош, а мистецькою програмою займалася культ.-освітня референтка п-ні Анна Крамар.

П-ні Оля Коршенюк відчитала доповідь. Фортепіянове сольо гарно виконали учні музичної школи п-на Христя Кінах „Марш" Степового та п-на Ніна Вишневська „Фантазія" — того самого композитора. Деклямацію „Героїням УПА" — Л. Мурович, виголосила з чуттям і зрозумінням п-ні Оля Якимів. Слідуючі дві деклямації були гарно виголошені: „Засудженим" — Олени Теліги віддеклямувала п-на Маруся Кукіль і „Жанна Д'Арк" — Віри Вовк, Маруся Демкович.

Жіноче тріо — пп. Оксана Кузьма, Меланія Кузьма і Люба Кінах — відспівали дві пісні при фортепіяновім супроводі п-ни Христі Кінах: „Колискова", слова і музика Весоловського, та „Синя Чічка", Лепкого.

По відспіванні національного гимну членки Відділу частували всіх присутніх кавою та солодким.

Хрестини 93 Відділу СУА

Дня 7. травня ц. р., в залі укр. парохіяльної школи відбулися Хрестини 93 Відділу СУА ім. Олени Степанів.

Серед присутніх гостей були представники місцевих організацій, представниці інших Відділів СУА, голова Централі СУА п-ні Стефанія Пушкар і голова Окружної Ради СУА з Ню Йорку, п-ні Оксана Рак.

Свято відкрила голова нашого Відділу п-ні Ольга Платош, вітаючи всіх присутніх і передала дальший провід тостмайстрові п-ні Анні Самофал.

О. декан Степан Баландюк розпочав свято молитвою і довершив хрещення при співучасті численних кумів та гостей. Опісля присутні вписували свої імена в пропам'ятну книгу.

Під час святочного обіду голова Централі СУА п-ні Стефанія Пушкар виголосила промову на тему: „Значення та завдання новозаснованої клітини СУА".

Мистецькою програмою проводила п-ні Анна Крамар.

Збірну деклямацію дітей „Нашим Союзянкам" виконали: Христя Демкович, Марко Левський, Наталія Якимів, Мирон Дитюк і Марта Теслюк. Ігор Федишник відіграв на акордеоні дві композиції. Фертепіянове сольо відограла Ліда Самофал. Танок „Джуліета" виконали Галя Чайківська і Даруся Кузьма, також балет сольо Реня Будас. Жіноче тріо пп. Меланія Кузьма, Оксана Кузьма і Люба Кінах відспівали дві пісні „Веснівка" і „Київ Вечірній", при фортепіяновім супроводі п-ни Христі Кінах.

Талантом обдарована п-ні Оксана Кузьма відспівала дві пісні власної композиції при фортепіяновім супроводі п-ни Ніни Вишневської. Присутні винагородили виконавців рясними оплесками.

По мистецькій частині голова нашого Відділу п-ні Ольга Платош подякувала усім присутнім за їхню участь у тому святі, а о. декан Степан Баландюк закінчив свято молитвою.

Ірина Гарасимів
пресова референтка

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

П. Щуровська

8

Моя музична освіта

Ніби під наркозою вийшла я на естраду і що перше запримітила, — всі обличчя звернуті на мене, а допитливі погляди професорів так і вп'ялись у мою скромну постать. Але мені було байдуже. Поки треба було грати технічні речі, пальці самі мимохіть бігали по клявіятурі, а я тим часом потрохи приходила до пам'яті, хоч голова все ще була в тумані. Ще й соната пройшла. Надходив момент мелодичної п'єси, яка не уявляла з себе особливих труднощів, і я дозволила собі трохи попустити своїм напруженим нервам.

Коли нараз, догравши п'єсу майже до половини, я раптом відчула, що не знаю, як далі, попросту — забула. В голові відразу промайнула думка про умови, що негласно існували для тих, кого іспитували. Коли піяніст, з якихбудь причин, зупиниться під час виконання, зменшується йому відмітка на одиницю. В дальшому випадку — ще на одиницю і т. д. Що робити? Знаю, що мене слухають з напруженням всі, а професори може й раді були б „підловити" протеґовану особу. Але тут враз прийшли мені на допомогу мої теоретичні знання. Володіючи тональністю, в якій написана п'єса, я програла кілька пасажів, цебто, зробила імпровізаційну вкладку, а тим часом, напружуючи пам'ять, нараз згадала, що далі слідує в п'єсі. Так благополучно я її й закінчила, ні разу не зупинившись. В мистецькій кімнаті колеґи здивовано на мене дивились, коли я, усміхаючись, в знесиллі сіла на канапу. Наступний колеґа пішов грати, а в цей мент досить рвучко відчинилися двері, і в кімнату увійшов проф. Пухальський. Усміхаючись, підійшов він до мене, по-батьківськи поклав мені руку на плече і сказав:

— Молодець, уміє виплутуватись.

Більшої нагороди не було потрібно для мене.

По скінченні шкільного року від'їхала я додому. Важку картину я застала: батько прибитий горем від втрати любої дружини, що далі все більше чахнув. Сестра, що жила в Умані, кілька разів просила його залишити службу, податися у відставку і, маючи невеличку вислужену пенсійку, доживати спокійно свого віку. Вона мала того часу велике приміщення, в якому виділила невеличку кімнатку з окремим входом і щиро бажала забезпечити старість нашому дорогому батькові спокійним, безтурботним життям. Але він і чути про це не хотів.

— Діти, так гірко заглядати вам у руки — говорив наш батько, що ціле життя прожив у постійній праці. Хоч це як прикро було нам слухати, але переконати старрого не було можливості. І справді, де б він міг дозволити собі сидіти „склавши руки", як він казав. Присвятивши всі сили службі Богові та родині, він так звик віддавати все, що мав — і духові, і матеріяльні здобутки, що йому важко було уявити себе в ролі бідного пенсіонера, який не міг би вже підтримувати свою родину, хоч ніхто з нас вже не потребував матеріяльної його допомоги.

Матеріяльне забезпечення духовенства в старості за старої Росії було таке мізерне, що й справді, на пенсії не мав би з чого татусь наш давати, ледве-ледве на харчі йому вистачило б, а цього він не міг би знести. Тому він залишався на пості невтомного трудівника до самого кінця свого життя, хоч як тяжко було йому виконувати свої священичі обов'язки. Отже, татусь з великим напруженням служив Богослужби й інші відправи. А між тим артеріосклероз та задишка дуже утруднювали йому ходження і взагалі якібудь рухи. Приїжджав іноді чоловік сестри, молодий, повної сили священик, який, одначе, мав свою парафію в Умані і рідко коли міг звільнитися від своїх обов'язків. Сестра з дітьми теж не могла на довший час залишити чоловіка і родинне життя.

Тому приходилося нам з татусем коротати дні самим, коли я приїжджала на вакації. В часі моєї відсутности доглядала тата старша жінка, що почувала себе необмеженою господинею і розпоряджалась усім, як хотіла. Татові це завдавало болю, але він все переносив. Слід було б мені залишитися біля батька, та він цього не хотів.

— Що ти будеш робити в такій глушині з таким недужим стариком? Ти мусиш жити та набиратися розуму — казав мені старенький, а я відчувала, що моя присутність була б йому приємна. Так і доживав наш татусь сам, — і цього я не можу собі вибачити і по цей день.

Так важко було дивитись на батькові страждання, слухати його частий, задушливий, „курячий", як він казав, кашель, що розривав йому груди. Тепер татусь не робив уже своїх „прогулянок" по кімнаті. Важко було дивитись на згорблену, худорляву постать з білим як молоко волоссям, коли він сідав біля печі грітися. Важко було йому вести вже й розмови. Де поділись ті часи, коли ми з ним годинами розмовляли, коли він головним чином сам мені розповідав про своє минуле, часто повчаючи мене як у галузях науки, так і практики. Тяжко татусеві було говорити, перешкоджало неправильне дихання і викликало стомлюючий зловісний кашель. Та й мені було ніяково розважати його хвору душу

своїми молодими, повними надій і стремлінь життєвими враженнями і думками.

Внутрішній світ хворої людини, що звикла було жити поруч з дорогою дружиною, яка так вміло й непомітно обгортала його глибоку душу своєю ніжністю і всякого роду турботами, чого він не бачив і не відчував біля себе, — цей зосереджений в самому собі світ майже не потребував розваги: татусь жив своїм внутрішнім життям, своїми спогадами, своїм окремим, вдумливим світом. Інстинктовно його турбувало те, чим він це ціле життя жив, тобто — забезпечити дітей всім, щоб вони не терпіли нестатків і дати можливість молодим силам правильно, розумно, а головне — морально розвиватися. Тому наше короткотермінове спільне життя зводилось до того, що я намагалася по можливості обставити наше життя так, як це було при житті мами та прикрасити не бурхливим оповіданням зі своєї початкової життєвої практики. Татусь, однак, хотів все знати, — що мене цікавить, де буваю, що роблю, які пляни маю на майбутнє. Треба було тільки обминати болючі питання — про театр та мистецьке життя і взагалі про служителів культу театрального мистецтва.

Проходила зима, наступала весна 1914 року, а з нею нове тяжке для мене горе — втрата другої дорогої для мене істоти — батька. Коли я приїхала на Великдень, застала батька в ліжку. Перші слова, якими він мене привітав, були: „Дочко, умираю". 14-го квітня 1914 року тата не стало. Я залишилася сама майже непідготованою до життя.

IX.

Середина 1915 р. не приносила бажаного успіху на полі воєнних подій. Досить нерадісні вістки час від часу доходили до Києва. Починала набувати переваги думка про затяжну війну.

Все більше прибувало ранених до нашого міста, яке вважалося глибоким тилом. Серед жіноцтва поширювалась мода прагнення бути корисним у військових шпиталях, носити одяг сестри-жалібниці і взагалі виявляти себе активним чинником в обороні батьківщини. Особливо такі альтруїстичні настрої були поширені серед жіноцтва т. зв. „вищих сфер суспільства". Крім того молоді дівчата були не від того, щоб познайомитися в лікарнях з пораненими молодими офіцерами і при тій нагоді підчепити й жениха собі. Того часу мати за чоловіка військового, було дисить вигідно, бо, крім гордого звання — „жінка захистника батьківщини", це приносило й матеріяльні забезпечення, що давало змогу безтурботно жити. Та й самі військовики-офіцери не були від того, щоб мати десь в тилу дружину або взагалі якусь жінку, до якої можна було б писати листи, чекати від неї дарункових пакунків, час від часу використати відпустку, щоб пожити родинним життям. Приречені одчайдушні вояки, у яких постійно над головою літала „ота з косою" — вище чи нижче — в залежності від успіхів військових подій, часто самі хотіли кого „ощасливити", щоб та особа могла користати з вигід воєнного часу, — мовляв, все одно життя висить на волосинці, — нехай хоч же дружина мається добре. А коли війна скінчиться — там видно буде.

Отже, молоді дівчата поспішали записуватися у сестри-жалібниці і обов'язково до офіцерського шпиталю. Не завжди вдавалося досягнути честі бути сестрою саме у лікарні для офіцерів, бо тих було небагато в порівнянні з солдатськими лікарнями. Здебільшого добре влаштовувалися ті дівчата, що мали протекцію. Особи з завідомими авантюрницькими нахилами, часто відмовлялися від почесного звання сестри-жалібниці, коли не знаходилося для них місця в офіцерських лікарнях. А жінки кадрових військових важко несли хрест, покладений на них долею, що могла кожної хвилини відібрати від них дорогу людину, самовіддано служили там, де їм було призначене місце, або й поспішали дістати дозвіл працювати на передових позиціях. Одначе для цього треба було пройти поважний медичний курс Червоного Хреста та й то частіше ставалося, що їхні чоловіки-вояки не бажали бачити своїх дружин у жахливому середовищі військових подій.

Населення тим часом не мало жадної недостачі, ні в харчах, ні в одязі. Трохи підвищені ціни вирізнювалися підвищенням і заробітної платні. І „тил гуляв". Ранені, яким пощастило підлікуватися і мати змогу доліковуватися вдома, потім ті, що приїздили на короткотермінову відпустку в тилу, а особливо т. зв. „зем-гусари" — інтенданти, що в їх кишенях водилася чимала копійчина, намагалися використовувати час якнайбурхливіше. Кав'ярні тріщали від натовпу уніформованих чоловіків і веселого жіноцтва. Горілка, вино лилися річкою, розгул і навіть часті непристойності „з п'яних очей" були загальним явищем.

Популярним було влаштовування різних концертів, як у міських залях, так і в лікарнях та тимчасових шпиталях. Майже щодня приходилося й мені виступати з моїми дитячими хорами або акомпаніювати співакам на численних т. зв. благодійних концертах. Звичайно, консерваторія не мала нічого знати про такі мої виступи, бо на таку кількість їх я ніколи не могла б дістати дозволу, а тим більше — на мої виступи в ролі диригента — мене, піяністки. Консерваторія не могла схвалювати виступів своїх учнів перед публікою без належної підготовки та артистичної вправності. І це було зрозумілим, зважаючи на престіж консерваторії, як вищої школи. Отже на бажання шкільних начальників, що хотіли пописатися деякими досягненнями в співацькому мистецтві своїх шкіл та стремлінням похвалитися своєю ретельністю в справі благодійності, приходилося мені виступати потайки, надіючись, що на таких невизначних концертах, мабуть, ніхто з перевтомлених музичних педагогів не з'явиться та й рецензенти не будуть у газетах займатися невеличкими музичними продукціями. Що ж до акомпаніяторської праці, то вона за усталеним того часу поглядом, була майже непомітним явищем. Цій галузі мистецтва не надавалось належного їй значення, мовляв, це так має бути само собою.

(Продовження буде)

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

NEW YORK, N. Y.

(Cont. from page 24)

that is not without praise. Acutely attuned to the need for perpetuating the Ukrainian name, it has gained recognition for its active participation in the World's Fair, its annual presentation of the "Musicale," its initiation of a leadership workshop and its participation in many other local and national affairs.

It has enjoyed a close relationship with its headquarters and with members of other branches through attendance at their functions, and the staging of numerous programs to honor the great Champions of Ukraine, Taras Shevchenko, Ivan Franko, Lesia Ukrainka and others.

In attendance at the dinner-dance were many prominent figures of Ukrainian community life, among them such honored guests as Rev. Constantine Wysochansky of St. George's Parish, Rev. Peter Fedorchuk of Fresh Meadows Parish, Mr. and Mrs. Joseph Lesawyer, Dr. and Mrs. Walter Dushnyck, Mr. and Mrs. Theodore Dzus, Judge and Mrs. Marcel Wagner, and Mr. and Mrs. Leskiw.

Watching the president of the Branch, Rosalie Polche, and the chairman of the affair, Theodore Pifko, mingling with the guests and attending to every detail, one could not help but be inspired by their quiet efficiency, just as they too were inspired by the cooperation and help received from the co-chairmen of the event, Ann Bezko and Ann Redosh; ticket chairmen, Stella Buska and Sylvia Karp; raffle chairmen, Maria Kindzerske and Mary Koval; and other members.

Climaxing the event was the ticket raffle and the presentation of the Branch's present and past presidents: Mary Dushnyck, Mae Demey, Mary Lesawyer, Rosalie Polche. In the course of the introductions, Rosalie Polche, president, expressed her appreciation for the fine turnout and for the wonderful cooperation she received from the members of the Branch. Congratulatory messages were received from Mrs. Oksana Rak, president of New York Regional Council, Branches 71 and 83.

Mrs. Mary Dushnyck, co-founder, first and honorary president of Branch 72 and presently with the headquarters, representative, extended greetings to the Branch on behalf of the UNWLA President, Mrs. Stefania Pushkar, and the entire executive board.

Mary E. Pressey

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION
(Act of October 23, 1962; Section 4369, Title 39, United States Code)

1. Date of filing: September 22, 1967.
2. Title of Publication: OUR LIFE.
3. Frequency of issue: Monthly except August.
4. Location of known office of publication: 817 N. Franklin St., Phila., Pa.
5. Location of the Headquarters of the Publishers: 4936 North 13th Street, Philadelphia, Pa. 19141.
6. Names and Addresses of Publisher, Editor and Managing Editor:
   Publisher: Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141.
   Editor: Lidia Burachynska, 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141.
   Managing Editor: Irene Pelenska, 4936 N. 13th St., Phila., Pa. 19141.
7. Owner: Non-profit Organization, no stockholders.
8. Known bondholders, mortgages and other security holders: None.
9. Total No. Copies Printed (Net Press Run):
   (A) Average No. Copies:
   Each issue during preceding 12 months: 4400.
   Single issue nearest to filing date: 4400.
   (B) Paid Circulation:
   1. To term subscribers by mail, carrier delivery or by other means: 3894.
   2. Sales through agents, news dealers or otherwise: 184.
   (C) Free distribution (including samples) by mail, carrier delivery, or by other means: 125.
   (D) Total No. of copies distributed: 46,233 in 11 months.

ОПІКА НАД ДІТВОРОЮ

Про Інститут св. Ольги в Прудентополі в нас уже писалося. Це є єдиний дівочий інтернат у Бразилії, де живе коло 130 дівчат українського роду і ходить до місцевих шкіл. Дівчата навчаються у бразилійських школах, а знання українознавства дістають в Інституті.

Катехитки Серця Ісусового, що оснували й ведуть Інститут св. Ольги, вдержують у ньому й якусь кількість незаможних дівчат. Їх місячне удержання коштує 15 дол. Таку стипендію створив 33 Відділ СУА ім. Лесі Українки в Клівленді. Другу стипендію оплачує п-ні Степанія Шевчук, референтка сусп. опіки, третю п-во Говиковичі, а дві стипендії Т-во „Самопоміч" у Клівленді. Таким чином п'ять дівчат, мешканок Інституту є під опікою нашої громади в Клівленді.

Одну стипендію створила створила Марійська Дружина Пань ім. святої Ольги у Філядельфії.

ПОШУКУЮ

МИРОСЛАВА СЕМЧИШИНА або його сестру, що жили в Англії, а потім переїхали до Америки; пошукує їх своячка Тетяна Брай. Хто знав би щонебудь про них, прохаю зголосити на таку адресу:

106 Spadina Rd., Toronto 4, Ont. Canada.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У дописі про Основні Збори 46 Відділу СУА в Рочестері через недогляд пропущено згадку про те, що фінансовою референткою вибрано п-ні Уляну Баб'юк. За недогляд перепрошуємо.

*

У попередньому числі Н. Ж. подано помилково, що пожертва 54 Відділу СУА у Вілмінґтоні замість квітів на могилу бл. п. матері п-ні М. Матвійків виносила 5 дол., тоді коли Відділ злохив 10 дол. на ту ціль. За недогляд перепрошуємо.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Збірка 42 Відділу СУА

З нагоди іменин пп. Марії Пашук, Катерини Собчак і Марії Бендзяк зложили членки: К. Собчак 5 дол., по 1 дол.: М. Пашук, С. Шуховська, Л. Бурачинська, Анна Бофф, Ангела Дава, Т. Паращак, М. Бендзяк, Катерина Пак, Анна Сивуляк — разом 14 дол. і пожертвували на пресовий фонд Нашого Життя. Щире Спасибі!

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полумя" — твори Л. Українки англійською мовою?

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 6, ст. 4 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори жіночих сорочок з околиць Станиславова, Зах. Україна

Printed by "AMERICA"—817 N. Franklin St., Phila., Pa. 19123

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Нью Йорк, Н.Й. США.